

50

JUBILEJNÍ SBORNÍK

25

SPOLEK AKADEMIKŮ HORÁK
Ř E D I T E L S T V Í
R E Á L N Ě H O G Y M N A S I A
s rodičovským sdružením při RG
V N O V Ě M M Ě S T Ě N A M O R A V Ě

dovolují si zváti

na oslavy

PADESÁTILETÉHO TRVÁNÍ
REÁLNÉHO GYMNASIA

PĚTADVACETILETÉ ČINNOSTI
AKADEMICKÉHO SPOLKU
H O R Á K

na VŠEABITURIENTSKÝ SJEZD

OSLAVY SE KONAJÍ ZA SOUČIN-
NOSTI ONV A MNV V NOVÉM MĚSTĚ
NA MORAVĚ POD ZÁŠTITOU
MINISTRA ŠKOLSTVÍ UNIV. PROF.

Dr. JAROSLAVA STRÁNSKÉHO

VE DNECH 26. A 27. ČERVENCE 1947 V NOVÉM MĚSTĚ
NA MORAVĚ PODLE NÁSLEDUJÍCÍHO POŘADU:

sobota dne 26. července 1947

SLAVNOSTNÍ VALNÁ HROMADA
SPOLKU AKADEMIKŮ HORÁK

v 15 hodin v aule reálného gymnasia

Slavnostní divadelní představení pro sjezdové hosty
J. B. MOLIÈRE

„ŠIBALSTVÍ SCAPINOVA“

sehraje spolek akademiků Horák za účasti překla-
datele PETRA KŘÍČKY ve 20 hod. v sále sokolovny.

neděle dne 27. července 1947

HLAVNÍ DEN OSLAV A SJEZDU

V 9 hod. schůze sjezdu abiturientů ve velkém sále
sokolovny.

V 10.30 h. průvod k odhalení pamětní desky na
rodném domě ministra

ING. JAROMÍRA NEČASE

Slavnostní projev ministra

VÁCLAVA MAJERA

PO SLAVNOSTI KONCERT DECHOVÉ HUDBY
ŘÍDÍ PROF. ANTONÍN ROVENSKÝ.

14 hodin odpoledne

alegorický průvod městem k sokolovně

15 hodin

ZAHÁJENÍ

STUDENTSKÉ SLAVNOSTI

u sokolovny.

TANEC * ZÁBAVNÉ PODNIKY * K PROGRAMU
HRAJE DECHOVÁ HORÁCKÁ HUDBA, ŘÍDÍ
PROFESOR ANTONÍN ROVENSKÝ.

21 hodin

POKRAČOVÁNÍ STUDENTSKÉ SLAVNOSTI PŘI
SVITU LAMPIONŮ.

Abiturienti, kteří se zúčastní oslav a sjezdu, mohou si předem
zajistiti ubytování, stravování, vstupenky na divadlo. - Veškeré
informace na adresu BLAHOMÍR DONÁT, NOVÉ MĚSTO
NA MORAVĚ - MALÁ ULICE.

B. Lacina: Kytice (mědirytina).

Dracetpět let

SPOLKU AKADEMIKŮ HORÁK
V NOVÉM MĚSTĚ NA MORAVĚ

25

I. DÍL JUBILEJNÍHO SBORNÍKU

Jako vzpomínku na ministra Ing. Jar. Nečase, uvádíme jeho příspěvek do almanachu Horácké krajinské výstavy v roce 1925, kde napsal pod názvem

»Proč mám rád Nové Město a naše hory« toto:

Mám je proto rád, a proto jsou mi drahé, že tam odpočívá na Kostelíčku maminka a na Vitochovském návrší můj otec.

Mám proto rád Nové Město, že jsme tam vedli první války s Karlem Smejkalovým, Břetislavem Čechem, Pepíkem Kubíkem a Otou Havelkou na louce za Bobrovskou ulicí, i proto, že jsme tam sváděli my — Bobrováci — velké putky se Žďáráky a Novodomáky, a proto, že jsme u »Stolečku« pod Strání čítali tenkrát Křižáky, Pana Volodyjovského a zelené sešitky Potopy. Mám rád Nové Město proto, že jsme tam v zimě jezdili každodenně přes zákaz Bobrovskou ulicí na bruslích od kašny, od Popelů, Satoriů a od Pekla dolů k Prášilům, a proto, že jsme jezdili na krách na rybníčku u Panznerů a Valíšků a koupali se na Kazmíráku a Cihelňáku. Proto mám rád Nové Město, že jsme tam ukládali první úspory u Benešů, a že jsme tam kouřili první cigarety a pod splavem u Kazmíráku, u Bubnů na konci Nových domů pili první pivo a jedli k tomu špek, což nám vyneslo třídní důtku. Mám proto rád Nové Město, že jsme tam hráli u Špinků jako posluchači první a druhé třídy reálné školy s děvčaty kuželky o hubičky, při čemž hubičky dávala vždy strana, která prohrála (to ovšem bylo po vyzrazení na patřičných místech náležitě odměněno). Mám proto rád Nové Město, že nám dávalo se svými horami příležitost k lyžování — i proto, že jsem tam ztrávil několik let v malé, pro cihláře provisorně vystavěné chaloupce za nádražím pod Holubkou, která se nám za tuhých zim často celá až po komín zachumelila.

Mám rád novoměstské hory proto, že ten tichý, chudý a při tom melancholicky krásný kraj nutí k přemýšlení a že odtamtud vycházejí lidé, kteří se musí bát o skývu chleba a kteří se pak dovedou ve světě uplatnit jinak než naši spoluobčané z Hané a jiných bohatších a úrodnějších krajů. Tam, kde není téměř průmyslu a kde se daří nejlépe jen žitu, bramborám a ovsu, musí lidé mnohem usilovněji přemýšlet o tom, jak by vyživilí mnohočlennou rodinu a protloukli se životem.

ÚVODEM...

RNC JIŘÍ ŠEBEK

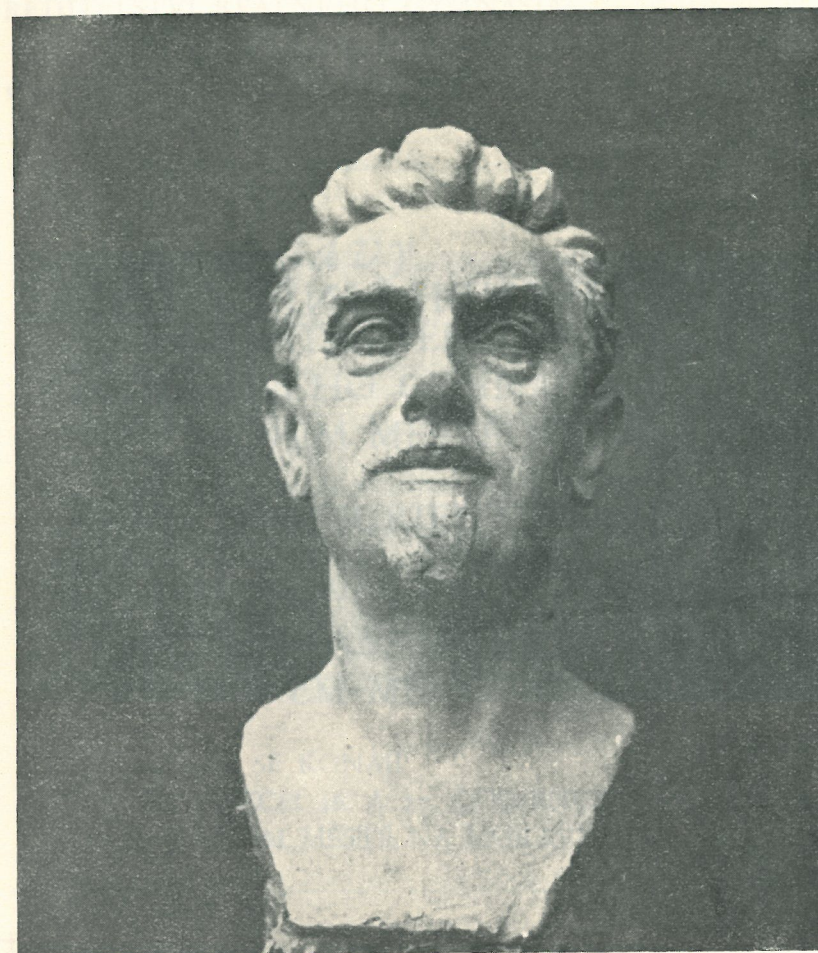
Ve dnech 26. a 27. července 1947 slaví spolek akademiků »Horák« výročí dvaceti pěti let své činnosti v Novém Městě na Moravě. Zároveň k této oslavě se připojuje ředitelství reálného gymnasia v Novém Městě na Moravě se svým rodičovským sdružením, aby vzpomnělo na všeabiturentském sjezdu padesáti let trvání svého ústavu. Vlastní oslavy nemohly být v příslušném roce pro válečné události uspořádány a proto doufáme, že již v dnešní době se nám podaří, aby průběh jubilejních oslav, ke kterým jsme dali podnět, byl srdečný a zdařilý.

Bude pro nás jistým zadostiučněním a zároveň uznáním naší práce, budou-li tyto oslavy zachyceny pro příští generace a též pro ty, kteří se jich nemohli zúčastnit, tímto pamětním sborníkem, který podá v první části přehled činnosti akademického spolku »Horák« a ve druhé části zajímavý pohled na jubilující střední školu v Novém Městě na Moravě s přiloženým seznamem všech členů profesorského sboru a abiturientů tohoto ústavu.

Budeme šťastni, jestliže se tato publikace setká se zdarem a pochopením u všech abiturientů a také široké horácké veřejnosti. Obsah jistě dostatečně ukáže všem příznivcům a přátelům našeho Horácka, jaký význam mělo toto učiliště v uplynulých padesáti letech v zápase o národní, kulturní a hospodářské povznesení našeho kraje.

Novoměstští abiturienti a akademici, sdružení dnes opět ve svém spolku »Horák« jsou potěšeni, že jim bylo dopřáno, aby obnovili činnost v plném rozsahu a aby uskutečnili jubilejní oslavy v době budování svobodné republiky, za kterou tolik našich nejlepších lidí i z našich řad musilo obětovat své životy. Jsme si ale vědomi toho, že nás dnes i v budoucnu čekají nové úkoly na všech stranách; slibujeme však, že se vynasnažíme, abychom je zdolali k prospěchu našeho milého města, celého Horácka i naší drahé republiky.

V Novém Městě na Moravě, červenec 1947.

Busta ministra Ing. JAROMÍRA NEČASE od akad. sochaře J. Růžičky,
která bude odhalena na pamětní desce 27. července 1947 na jeho rodném domě
v Novém Městě na Moravě.

PRŮBĚH JUBILEJNÍCH OSLAV
A SJEZDU

SPOLEK AKADEMIKŮ HORÁK
ŘEDITELSTVÍ REÁLNÉHO GYMNASIA
s jeho rodičovským sdružením
V NOVÉM MĚSTĚ NA MORAVĚ

dovoluje si zváti

na oslavy

PADESÁTILETÉHO TRVÁNÍ
REÁLNÉHO GYMNASIA
V NOVÉM MĚSTĚ NA MORAVĚ

K VŠEABITURIENTSKÉMU SJEZDU

A PĚTADVACETILETÉHO TRVÁNÍ
SPOLKU AKADEMIKŮ HORÁK
V NOVÉM MĚSTĚ NA MORAVĚ

KTERÉ SE KONAJÍ
VE DNECH 26. A 27. ČERVENCE 1947
V NOVÉM MĚSTĚ NA MORAVĚ

Průběh oslav:

SOBOTA 26. ČERVENCE 1947

Dopoledne:

Příjezd pozvaných hostů a jejich vítání.

Odpoledne:

15 hodin:

SLAVNOSTNÍ VALNÁ HROMADA
spolku akademiků HORÁK v aule reálného gymnasia.

Pořad:

1. J. S. Swendsen: Romance. Housle s doprovodem klavíru. Hrají L. a M. Jelínkovi.
2. Zahájení. Ing. C. Zdeněk Částek, předseda spolku akademiků HORÁK.
3. Slavnostní projev spisovatele J. V. Plevy.
4. Projev prvního předsedy spolku Ing. Dr. J. B. Zeleného.
5. Projev hostů.
6. Projev zástupce reálného gymnasia.
7. Závěrečný projev.
8. B. Smetana: Furiant z České suity op. 52. pro klavír na 4 ruce. Vl. Bukovský, M. Jelínek.

VEČER 20 HODIN

SÁL SOKOLOVNY

slavnostní divadelní představení

J. B. Molière:

„ŠIBALSTVÍ SCAPINOVA“

za účasti překladatele Petra Kříčky.

NEDĚLE 27. ČERVENCE 1947

HLAVNÍ DEN OSLAV A SJEZDU

6. hodin slavnostní fanfáry s věže katolického kostela a budíček dechové hudby.
- 8-9 hodin roznesou delegace věnce k pomníku padlých, k desce padlých abiturientů ve vestibulu reálného gymnasia, k pomníku ředitele L. Čecha a k hrobům zemřelých profesorů.
- 9 hodin Slavnostní schůze sjezdu abiturientů ve velkém sále sokolovny v Novém Městě na Moravě.
- Pořad:
1. Pochod stud. legie - hraje Horácká dechová hudba, řídí prof. A. Rovenský.
 2. Zahájení a uvítání hostů. Ředitel reálného gymnasia S. Dvořák.
 3. Slavnostní projev abiturienta, řed. Dr. Josefa Mrázka z Prahy.
 4. Projevy hostů, bývalých členů profesorského sboru a zástupců korporací a úřadů.
 5. Ukončení schůze.
- 10,30 hod. Společný odchod všech hostů a abiturientů k odhalení pamětní desky na rodném domě ministra Ing. JAROMÍRA NEČASE. Slavnostní projev ministra VÁCLAVA MAJERA.
- 11,30 hod. Polední koncert Horácké dechové hudby na náměstí. Řídí prof. A. Rovenský.
- 14 hodin. Alegorický průvod s konce Žďárské ulice, přes náměstí, Masarykovou ulicí k nádraží a Malou ulicí k sokolovně - divadelní ensemble, Horácká hudba, hosté a členové spolku.

STUDENTSKÉ SLAVNOSTI

zahájení

15,30 hod. u sokolovny v aleji. TANEC - Horácká dechová hudba, zábavné podniky, policie, panoptikum, elixír života, nápoje lásky, omlazovací stánek, povídkový koláč, volba královny krásy a krále bláznů a pod.

20 hodin Pokračování studentské slavnosti v sále sokolovny a venku při svitu lampionů...

Záštitu oslav laskavě převzal

universitní profesor

Dr. JAROSLAV STRÁNSKÝ,

ministr školství a osvěty

OKRESNÍ NÁRODNÍ VÝBOR

v Novém Městě na Moravě

MÍSTNÍ NÁRODNÍ VÝBOR

v Novém Městě na Moravě

ČESTNÉ PŘEDSEDNICTVO

Dr. In. Arnošt Bláha, profesor Masarykovy university v Brně.

Ing. Josef Bláha, vládní rada v. v. v Brně.

Ing. Jan Coufal, vládní rada v. v., Brno.

† Karel Čápek, generál pěchoty z Olešnice,

Ing. Jaroslav Čech, vrchní přednosta technické služby,
Moravské Budějovice.

František Černý, statkář, Bobruvka.

Silvestr Dvořák, zat. správce reálného gymnasia v Novém Městě
na Moravě.

Ing. Volfgang Flek, vrchní techn. rada, Brno.

Dr. Bohdan Hejduk, přímář Zemské nemocnice v Brně.

Dr. Vladimír Hanák, generální inspektor pro tělesnou výchovu
ministerstva školství v Praze.

Antonín Hajčman, vrchní ředitel ministerstva zahraničního obchodu
v Praze.

Ing. Dr. Bohumil Hošpes, děkan Vysoké školy zemědělské, Brno.

Josef Jambor, akademický malíř, Tišnov.

Doc. MVDr. Antonín Janeček, profesor Vysoké školy veterinární
a přednosta chem. oddělení v Brně.

Ing. František Janeček, technický rada v. v., Luhačovice.

Ing. Dr. Bohdan Jelínek, profesor vysokého učení technického,
Praha.

Emanuel Jireček, ředitel reálného gymnasia v. v., Brno.
 Karel Kallab, ředitel škol v. v. a spisovatel v Brně.
 Karel Knob, ředitel správní komise pro sociální péči o vysokoškolské studentstvo v Brně.
 Dr. Marie Knopová, choť profesora Vys. školy zemědělské, Brno.
 Ing. Dr. Stanislav Koudela, profesor Vysoké školy zemědělské, Brno.
 † Jaroslav Koudela, profesor reál. gymnasia, Slovensko.
 Dr. Jaroslav Krejčí, inspektor zemské školní rady v Brně.
 Dr. Josef Křenek, synodní senior českobratrské církve evangelické v Praze.
 Petr Kříčka, spisovatel a odborový rada ministerstva školství v Praze.
 Ing. Dr. techn. Václav Kubelka, rektor a profesor Vysoké školy technické Dr. E. Beneše v Brně.
 Bohdan Lacina, profesor, malíř a grafik, Brno.
 Vincenc Makovský, akademický sochař a profesor Vysoké školy technické Dr. E. Beneše v Brně.
 Jan Maleček, ředitel reálného gymnasia, Brno.
 Dr. Josef Mrázek, ředitel reálného gymnasia, Praha.
 Dr. Jaroslav Novotný, zemský školní inspektor, Brno.
 Dr. Alois Padalík, přednosta univerzitní knihovny v Brně.
 Ing. Karel Peňáz, přednosta traťové stavební správy, Kyjov.
 František Procházka, ústřední inspektor československých státních drah, Plzeň.
 Ing. arch. Stanislav Sochor, vrchní rada a přednosta památkového úřadu, Brno.
 Ladislav Staněk, profesor reálného gymnasia, Brno.
 † Ing. Ferdinand Štursa, ministerský rada ministerstva veřejných prací, Praha.
 MUDr. Miloš Štursa, primář okresní veřejné nemocnice v Novém Městě na Moravě.
 František Švanda, ředitel dívčího reálného gymnasia v Brně.
 Bohumír Tichánek, ředitel reálky v. v., Bílovice u Brna.
 Josef Tulis, ředitel měšťanských škol, Nové Město na Moravě.
 Ing. Rudolf Vaněk, měřičský rada v. v., Třebíč.
 Ing. Dr. Josef Vaverka, vrchní odborový přednosta ředitelství čs. státních drah v Brně.
 Ing. Dr. techn. Ladislav Záruba, profesor Vysoké školy technické Dr. E. Beneše v Brně.
 Ing. Dr. techn. J. Boh. Zelený, přednosta plánovacího úřadu hlavního města Prahy, Mělník.
 Msgre Karel Žák, profesor, Brno.

MLÁDEŽ HLEDÍ DO BUDOUCNOSTI

Prof. Dr. ARNOŠT BLÁHA

To už je šťastný úděl člověka, že všichni hledíme a toužíme k budoucnosti. Ale nestačí jen toužit! Pouhou tužbou se na světě nic nezměnilo. Nový život a nový svět se rodí jen z nové práce, z nových činů. Jestliže každá doba rostla k lepšímu z nesmírného činového bohatství, tedy to platí zvláště o dnešní době, veliké tím, co představěla již na svých rádech hospodářských, politických, sociálních - méně snad dosud i mravních - a ještě větší tím, co se chystá vytvořit.

Starý svět nenávratně skončil, a i když nový svět není ještě uspořádán a zorganizován, tedy obrysy nových zřízení společenských jsou již tu a čekají jen, aby byly zalidněny lidmi nového ducha a srdce. Doba naléhá, žádá nových vojáků života. Nikdy nebylo více příležitosti ke slávě, k vyniknutí, nikdy více možností stát se velkým. Velká doba žádá velkých lidí. Komu by toto volání nemělo pronikat více k duším a srdcím, koho by nemělo více burcovat ke statečnosti nežli mládež?

Problém je v tom, jakou se ukáže mládež v dnešní velké sociální situaci, jak umí hledět do budoucnosti a co pod vlivem úkolů, jež klade budoucnost, udělá z přítomných možností.

Budoucnost Evropy je v rukou mládeže. Na ní je, aby upevnila nový řád a ukázala Evropě sjednocené ve znamení ducha a lidství cestu do budoucnosti. A opravdu, když sledujeme ideové hnutí mládeže ve světě, vidíme, že je charakterisuje nové zhodnocení lidské osobnosti. Tato lidská osobnost za války snižena na bezcennou číslici, zbavená vši lidské důstojnosti, v dobách poválečných rvaná tisícerými nesnázemi, nyní je znovu nalezena a zhodnocena. Ovšem není to osobnost atomisticky oddělená od ostatní společnosti, nýbrž osobnost socialisovaná, nalézající smysl a plnost svého bytí jen v sociální zařadenosti, jako jednotka lidského společenství. A nejen to, vidíme, že se směřuje z roztržitého k nové jednotě, z neutěšeného chaosu k novému řádu, z podlomené slabosti k nové síle, a to ve znamení sloučení prvku individualistického s prvkem kolektivistickým, jinými slovy: plně rozvitá osobnost staví se do služeb sociálního blaha.

V důsledcích toho mládež chápe, že do nového světa nemůže vstoupit s pojmy, naplněnými starým obsahem. Odtud její úsilí po revisi ideologie přijaté od starší generace, a to i u mládeže organizované politicky, i u mládeže ve skupinách tělovýchovných a náboženských. A co je zajímavé i u mládeže neorganizované: I tato začíná mluvit. Hlásí se s názorem, že v generaci dosud mlčících a neorganizovaných jsou zálohy dobrého přesvědčení a správného poměru ke

všem hlavním věcem domácího i světového dění. Tato skrytá mládež je připravená, vzdělaná, chce zlepšení světa. A volá, aby se masy mladých lidí sjednotily a pochopily dějinný okamžik, že »teď je na nich šichta v obrácení světa«.

Tedy revisionismus, to je heslo. Mládež usiluje dát starým pojmům novou náplň, tak aby tyto pojmy odpovídaly novým sociálním skutečnostem. To se týká zvláště pojmu vlastenectví, pokrokovosti, demokracie. Nechce se už na př. při vlastenectví spokojit s vlasteneckým sentimentalismem a s vlastenectvím slova. Usiluje o vědecké pojetí vlastenectví, což znamená, že se nevystačí už jen s vlastenectvím geografickým (láska k půdě), s vlastenectvím jazykovým (láska k řeči), s vlastenectvím historickým (láska k dějinám), ani jen kulturním (láska ke kultuře), nýbrž že do dnešního vlastenectví musí být zabrána živá látka národa, že to musí být vlastenectví sociální. A mládež nová chápe, že její vlastenectví nemůže být spojencem žádné reakce, ani politické, ani sociální, ani kulturní. A podobnou revisi podniká i u pojmu pokrokovosti a demokracie. A reviduje i svoji ideologii mravní, ať už běží o etiku sportovní, či erotickou, či politickou, či hospodářskou. Všude žádá stejně jako při vlastenectví po příkladu mládeže zahraniční, zvláště též ruské, novou věcnost. To znamená, abych to objasnil na etice erotické, odmítání vši sentimentálnosti, ale i vši povrchnosti, náhodnosti a lehkomyšlnosti a i všeho dobrodružnictví. Ty mladé ženy, které říkají; já se chci bavit, já chci hodně užít, ti mladí muži, kteří říkají, já tak musím žít, já potřebuji ženu, tito vyzna-vači slabošské a požitkářské morálky starého měšťáckého Sanismu, náležejí po většině už minulosti. Nová mládež, podnikajíc vedle revise své ideologie i revisi své citovosti a usilujíc, aby její citění nacionální a sociální zbaveno bylo všech prvků slabošských a nekulturních, nezastavuje se ani před revisí své citovosti erotické. A spojuje s touto dvojí revisí revisi třetí, revisi svého chování. Chápe, že z ponížení duchovního, jímž stonala doba válečná, nevede cesta přes emancipaci pudů a těla, přes metody lži a násilí.

Odtud nutně pro ni plyne, že principem nové výchovy a zvláště sebevýchovy musí být princip kázně, princip osvícené askese, nového gentlemanství. Plná cena a chuť života patří jen silným a ukázněným. Tedy ne žádný pedagogický sentimentalismus, žádné pedagogické citlivůstkářství a bolestinství. Silné povahy a silné společnosti rostou jen tvrdou kázní. Chce-li jít nová mládež vzhůru, odhodlá-li se k nesnadnému úkolu převzít na své životy tíži dějinného vývoje, tedy jest si právem plně vědoma, že tvoření dějin předpokládá statečné pojetí života. A jestli starý svět říkal: Člověk je na světě, aby žil svým smyslem. A jeho větší či menší vážnost je určována množstvím žlutého či bílého kovu. A žítí, toť jísti, pítí, spátí. A láska, že je jen pouhá tělesná gymnastika. A je-

diným intelektuálním požitkem že je marnivost... tedy vůči tomuto šosáckému ideálu se nová mládež staví s přísnou odmítavostí.

A je tu i více. A to je její nová vztažnost k lidu. Její národní a sociální osud ji váže s lidem společenstvím hlubším než je ideové, a to mládež všech vrstev, něčím, co protíná společenské vrstvy shora dolů a proč je správný výraz »vertikální socialismus«, mládež je instiktivně přitahována ke světu lidu. Neboť ona opravdu prozíravě hledí k budoucnu a chápe, že ten, kdo chce tvořit dějiny, nemůže jako obtížnou přítěž odhazovat zavazadla duchovních ideálů, principů mravních a vztažností sociálních, z nichž nejdůležitější je vědomí odpovědnosti za osud lidu, za nové vedení lidu, jež za chvíli bude svěřeno do jejích rukou. A že to nové vedení záleží v tom, nelichotit lidu, mluvit mu pravdu a dokázat, aby lid chtěl to, co má chtít a vydal všechnu skrytou náplň svých energií.

Žel, tato nová československá mládež, která tu už existuje, nenašla ještě své revoluční básníky, tvůrčí duchy, kteří by dovedli v koncentrovaném napětí vyjádřit naději celé doby a celého národa. Tvůrčí duchy, jejichž fantasie by se nezmítala jen v zajetí všedních malicherností, nýbrž dovedla se upoutati na veliké, všelidské souvislosti, k zažívání mohutných integrálních citů. Tvůrčí duchy, kteří by dovedli, abych to řekl slovy Götzovými, vytvářeti hodnoty pro všechny, přispěti k obrodě spodních pramenů člověka a světa, k obrodě odvahy a síly ducha a citu, kteří by pomáhali člověku dobývat větší a větší volnosti a svobody a dělali duchovní revoluci proti silám zotročujícím a kteří by připravovali příští štědrých, bohatých duší. Ale nejsou-li tu ještě dnes, nepřijdou snad zítra či pozítří s novým jarem národa a světa? Československá mládež je připravena a čeká! Doufejme a věrme, že přijdou!

JAK VZNIKL SPOLEK „HORÁK“

Ing. Dr. JAN BOH. ZELENÝ

Každé dílo, každá organisace, každý živý článek vzniká dříve, než vejde ve známost, či jest oficiálně, úředně zaznamenán.

Také spolek »Horák« takto vznikal. Úřední záznam o jeho založení nese letopočet 1921. Vznikl však mnohem dříve. Popud byl dán již ve válce 1914 - 1918 a příznivé podmínky a prostředí poválečná léta, když jsme oslavili vznik Československé republiky.

Válka a boje o naši svobodu se vybojovaly mezi studenty novoměstské reálky, zvláště mezi studenty vyšších tříd, mezi maturanty let 1916, 1917, 1918. Všichni věřili, že vyhraje Dohoda a že Rusko bude vedoucím státem. Diskutovalo se často o tom, kdo povede náš stát, zda Masaryk, či Kramář a který z těchto mužů šel správnější cestou. Přes mnohé výstrahy a přes smrt Ing. Mikeše,

absolventa novoměstské reálky, který se stal obětí rozšiřování letáků a kterého studenti demonstrativně doprovázeli ke hřbitovu, byly šířeny ruské letáky, rozmnožovány různé zprávy, básničky o výsledku války a podobně. Válečné zprávy byly sesměšňovány, a na školních tabulích se objevovaly karikatury Františka Josefa.

Válka však sblížovala všechny studenty a vytvářela neobyčejně krásné prostředí družnosti. Vznikaly různé kroužky; jeden z nich nesl název »Tolstoj« a vydával časopis ručně psaný »Máj« (Časopis převzal do úschovy Dr. Alois Padalík).

Tak vznikalo prostředí plné důvěry, družnosti, lásky, obětavosti, ze kterého rostla touha tvořit věci malé i velké, ale prospěšné celku i národu.

Přes těžkosti, které válka přinášela, žilo zde mládí plné nadšení a ideálů, plné snů, nadějí a odvahy.

Po slavném a krásném 28. říjnu 1918 odvaha a nadšení vede mnoho abiturientů novoměstské reálky na vysoké školy - ponějvíce do Brna, ale z části také do Prahy. Mnozí nastupovali cestu na vysokou školu zcela bez peněz a nesli si jen krajíc chleba. Nalezli ubytování v kolejích. Studentská kolej byla umístěna v bývalých vojenských barácích nejprve na Veverí proti Benešově technice, později v barácích mezi Královým Polem a Žabovřeskami. V jedné místnosti bydlelo vždy asi 50 studentů. Novoměstští dbali, aby byli vždy pohromadě. A v tomto prostředí a společenství rostl spolek »Horák«. Zde připravovali novoměstští studenti plány veřejných přednášek vysokoškolských profesorů v Novém Městě na Moravě, plány divadelních představení, akademií, majáles. Zde vznikla myšlenka, založit na místo volného sdružení řádný spolek »Horák«, a vytvořit podpůrný spolek, kterému do vínku dán výměnou věčné loterie, zde vznikaly četné podněty a plány činnosti spolku »Horák«. Na cestě vlakem z Brna do Nového Města byly řešeny společné starosti studijní i spolkové. Zde vznikl text stanov spolku »Horák«.

Mnoho námětů se stalo skutkem. Mám vědomí, že také mnoho dobré práce bylo vykonáno, přes všechny chyby a nedostatky. Byly splněny četné touhy, ale také mnohá přání zůstala pouhými sny.

Od těchto dob uplynulo 25 let - čtvrt století. Máme opět poválečnou dobu jako před čtvrt stoletím. Poněkud jinou dobu, má jiné odstíny, jiný ráz a přece je velmi podobná. Jako tenkrát vznikal, dnes spolek »Horák« znovu ožívuje a po násilném přerušení činnosti v době okupace začíná znovu činnost a navazuje na dřívější práci. Vytyčuje nové cíle, aby uvedl v život to, co nebylo možno uskutečnit v uplynulých dvaceti letech.

Nechť ke všem těm pracem, které jsou stále živým problémem, přiřadí úsilí o jednotu v národě, nechť přináší duchovní a mravní síly a bojuje odhodlaně a statečně proti všemu, co nám škodí.

NĚKOLIK SLOV O VZNIKU A ČINNOSTI „HORÁKU“

J. V. PLEVA

Mladí přátelé, žádáte mne, abych Vám napsal několik řádků z historie spolku Horák. Zadívám-li se zpět přes dlouhých dvacet pět let (to je čtvrt století!) do šerého dávnověku našeho spolku, abych našel tu hromádku popela, ze kterého vzlétla jiskřička jeho života, vidím, že to bylo těsně po prvé světové válce. Tenkrát, jako dnes, se svět podobal velkému spáleníšti, ne snad že by města a vesnice lehla popelem, ale obrazně řečeno, spáleny byly mosty s minulostí rakousko - uherskou, neboť dobrotivý osud nám dal muže, kteří dovedli přesvědčit celý svět, že náš národ si zaslouží žít svobodně ve svém samostatném státě jako kdysi před třemi sty léty. Spáleny byly namnoze i monarchistické poloфеudální mravní konvence veřejného života a zrodila se republika s vůlí žít demokraticky. Spáleno bylo hodně předsudků, ano i různých těch více méně posvátných idejí. Byla to doba kvasu, zrodu nových věcí, doba takřka revoluční. Usedlí lidé, zvyklí na předválečný poklidný zápeční život v monarchii, se chytali stropu, že bude konec světa, že na tyhle novoty, které se teď dělají, bídne zajdeme a naproti tomu lidé mladí, ať už jim bylo šestnáct nebo šedesát, se cítili v té době náramně dobře, volali, že toho všeho nového, co se děje a rodí, toho že je ještě stále málo.

Když jsem se tenkrát jako devatenáctiletý mladík vrátil domů z italské fronty, šla mi z toho všeho hlava kolem. Na náměstí novoměstském na šibenicích viseli (nelekejte se, tenkrát kolaboranty neznali) plechoví orli s okresního hejtmanství a snad i s hlavní trafiky. Kde kdo té oslovoval občane, místo: poklona, milostpaní - se halasně zdravilo: Nazdar, občanko! Tohle občanství však trvalo, bohužel, velmi krátce, snad jen půl roku, ale »Nazdar« - dříve jen sokolský pozdrav - se dochovalo až na naše časy.

Náš národ se už od dob husitských velmi rád sdružoval a houfoval, neboť tenkrát, za těch slavných dob Jana z Trocnova, se nejlépe přesvědčil, že v houfu se může vždycky víc než jednotlivě. Za Rakouska však, každé, řádně úřadům neohlášené houfování bylo rozehnáno policií. Nedivme se, že ve svobodné republice vznikaly spolky a společnosti, všelijaká sdružení, skupiny a svazy jako houby po dešti. Nové Město na Moravě mělo už tenkrát střední školu a bylo nazýváno proto vznešeně a hrdě Horáckými Athénami. Snad proto, že reálka stála na kopečku jako nějaká Akropolis. V reálce byli čiperní studenti vychovávaní v moderním duchu významnými muži jako byl Leandr Čech, Dr. In. Arn. Bláha, Fr. Procházka, Fr. Sekanina, Novák a jiní. A tak hned na počátku

roku 1919 se sešli abiturienti i ti, co již byli na některé vysoké škole v Praze nebo v Brně, aby založili spolek, který by sdružil všechny, kteří vzešli z horáckého kraje a chtějí Horácku do nového svobodného života přispět také svou troškou.

Organisátorem byl nynější Dr. Ing. Jan B. Zelený, který rovněž jako já se tehdy právě vrátil z fronty a byl zapsán na brněnské technice. V červenci 1919 se sešla na jeho podnět první ustavující schůze v reálce. Spolek Horák však ještě z této schůze nevzešel, ustavilo se jen jakési volné sdružení, které pak během dvou let se stalo spolkem s řádnými stanovami, které byly úřady schváleny dne 6. prosince 1921. Novým rokem 1922 počíná skutečný život spolku Horák, který tak letos dovršil čtvrt století svého trvání a (s hrdostí mohu říci) plodného svého života.

Co chtěl tento spolek. Ve stanovách, v odstavci A, paragraf 5. stojí: Účel spolku je stavovský, kulturní a sociální. V odstavci B pak pod paragrafem 6., odst. g čteme: Podporovati hmotně nemajetné členy spolku z vlastního stipendijního fondu.

Myslím, že tyto dvě věty z obsáhlých stanov stačí, aby bylo každému jasno, co spolek chtěl, - a teď si můžeme stručně říci o tom, jak vypadala jeho práce během dvaceti pěti let.

Rád vzpomínám na léta počátků naší činnosti v tomto spolku, zvláště na těch prvních deset let, ve kterých jsem se plně této činnosti zúčastnil. Jaká to byla tenkrát doba? Bylo po válce. Po strašné válce světové (která však byla opravdu idylická proti válce, kterou máme právě za sebou). Lidé byli tenkrát přesvědčeni, že je to už válka poslední, že k nové už nikdy nesmí dojít. Ze zloby, útisku a surovostí, které přinesla válka, rodil se teď nový duch, duch toužící po svobodě projevu, po opravdové lidskosti. Celý svět byl válkou jakoby v základech roztržen.

Na celém světě tehdy toužilo vzdělané lidstvo vymanit se z duševní krise, kterou přivodila válka. V té době nabývalo vrchu přesvědčení, že svět bude tehdy lepší, bude-li vychován lepší člověk. Duchem proti násilí! Humanita proti vraždění! Ne válka, ale láska lidí k lidem! To byla hesla po první světové válce, v něž vzdělaný člověk věřil a doufal v jejich jménu obrodit svět. Na všech stranách to opravdu kvasilo novým životem. V životě veřejném, v životě uměleckém, všude horečné úsilí vymanit se ze starého světa, který to nedovedl nikam, jen k válce. Stvořit svět lepší, bylo heslo všech poctivých lidí a zvláště lidí mladých.

Tenkrát vznikaly opravdu nové věci, zvláště v umění. V umění výtvarném i v literatuře rostly různé ismy, z nichž nejmocnější zapůsobil expresionismus, který byl nejčistším výrazem poválečné doby. Vedle něho pak bujel dadaismus, který se vysmíval všem mravním hodnotám, které byly do války svatým zákonem, ale válka je těžce zkompromitovala. (U nás stačí přechíst Švejk, aby bylo

jasno, jak t. zv. vznešené city válka naprosto zprofanovala). Vznikal poetismus čili čistota poesie, ke které se utíkali umělci, znechuceni těžkým zápasem o základní existenci člověka ve všech těch sociálních zmatcích. Poetisté toužili po klidu, toužili po tom, aby poesie byla prostě poesíí, z níž plyne člověku čistá radost a vzrušení a co zaplaší všechny starosti a úzkosti, které přináší sociální zápas nebo dokonce třídní boj.

To všechno lomcovalo celou těžce zkoušenou Evropou a nedivte se, že to otřásl zejména mladými lidmi i u nás a nevynechalo to ani Nové Město na Moravě.

Inscenace Molièrova „Domnělého paroháče“ roku 1924 na kašně na náměstí v Novém Městě na Moravě. Režie Jar. Havlíček, scéna V. Makovský.

Nevím, jaké básně čtou, anebo věnují k svátkům nebo vůbec při každé příležitosti svým dívkám dnešní studenti, tenkrát to byl především Wolker, Seifert, Nezval, Biebl, kteří promlouvali k nám všem a za nás všechny asi těmi slovy, která jsme měli na srdci, ale nedovedli je tak krásně vyjádřit vlastním jazykem. Ve verších těchto a jim příbuzných současných básníků bylo vyznání mladého poválečného člověka, který usiloval o jiný, lepší duševní život. Také tenkrát - stejně jako dnes - začala vycházet spousta časopisů a několik revuí kulturních i politických. Mladí založili a sdružili se zejména kolem časopisu Pásmo, Host, později revue Devětsil a sborník téhož jména seznamoval mladou generaci s nejnovějšími směry. A jak už to bývá, mezi mladými jsou lidé aspoň dvojího zásadního druhu. Jedni zapálení pro všechno nové a hodně radikální, druzí, k novým věcem zdrženlivější a ne tak do všeho hr a drží se raději »moudrých« rad starších.

Tak i mezi moderními byli umírněnci a radikálové. Jedni tvrdili, že hospodářská revoluce sama nemůže vytvořit nový svět, že

vývoj světa je závislý jak na obecných poměrech hospodářských a sociálních, tak i na vlastním rozhodování člověka, jeho individuální vůli. Chtěli nejprve zlepšit lidského ducha a pak teprve to ostatní. Tito umírněnci byli zejména kolem časopisu Host.

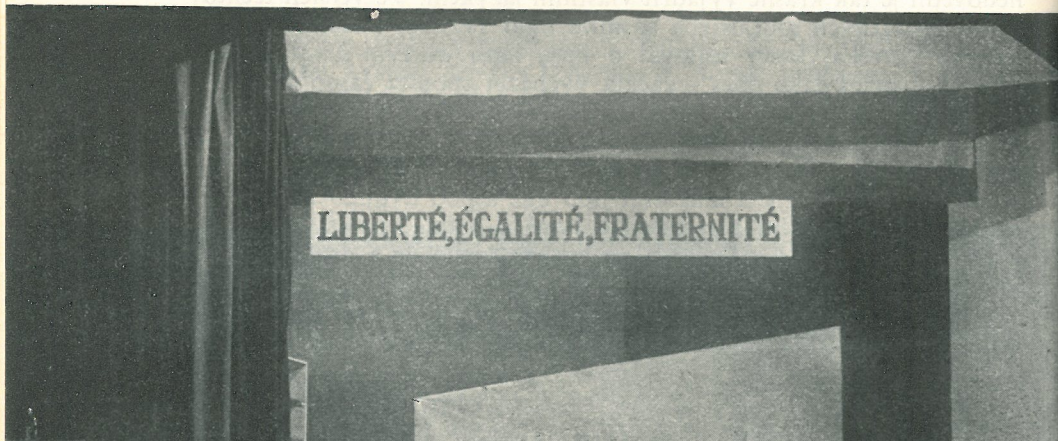
Radikálnější kolem Pásma a Devětsilu prohlásili, že světu pomůže jediné revoluce hospodářská, jenom ona může změnit svět. Říkali, že je těžko měnit ducha a srdce lidem zbídačelým a ožebračeným válkou, když mají hlad uprostřed nadbytku několika bohatých lidí. Proletariát, který válkou nejvíce trpěl, musí se stát také podílníkem bohatství světa, neboť toto bohatství vzniklo především prací jeho rukou. Jiří Wolker tenkrát prohlásil: Pocitujeme neudržitelnost a nespravedlivost dnešního řádu a věříme v lepší představu společnosti. Všichni tito lidé cítili, že svět, kterému vládla před válkou třída měšťanská, ve válce zkrachoval především morálně. Tento svět byl nespravedlivý k největší části národa, to jest k dělníkům, drobným řemeslníkům a k inteligenci.

Čtenář, který dočetl až sem, si možná řekne: Co tohle má společného s jubileem spolku Horák?

Spolek akademiků, abiturientů a žáků nejvyšších tříd škol středních, jak zní plný titul spolku, byl spolek mladých lidí a je jím dosud. A tenkrát mladí lidé více méně přemýšleli o světě právě tak jako dnes a to, co jsem uvedl v těch několika řádcích, bylo to hlavní, co naplňovalo přemýšlivou hlavu mladého člověka. Každý mladý člověk musí mít nějaký ideál, aby se mu zdál svět krásný, aby to stálo za to tady žít. Tenkrát mladí lidé věřili, že přišli po hrozné válce, aby si stvořili svět svojí mladou silou podle obrazu srdce svého - svět krásný, svět spravedlivý, který už nikdy nenažene mladé lidi do nesmyslné války jen proto, aby lépe stoupaly akcie a papíry na světových burzách.

*Scénická výprava Rudolfa Puchýře
k Rollandovým »VLKŮM« z r. 1934.*

(Z archivu spolku Horák.)

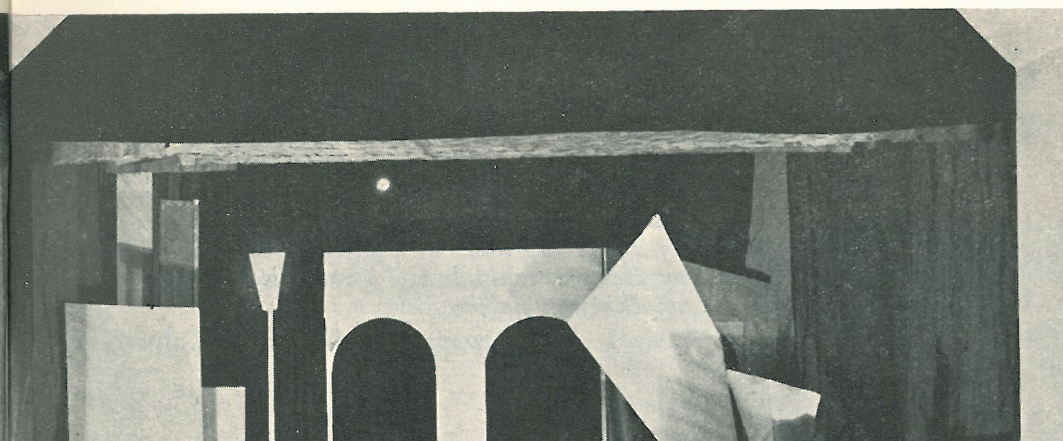

V našem spolku od počátku byli lidé, kteří patřili - řekl bych - k těm nejmírnějším, k těm z té první skupiny. Je to přirozené. Nové Město je malé město, které do nedávna žilo takřka patriarchálním zemědělským životem. Průmysl zde není, třídní protivy malé, neboť nebylo celkem velkých sociálních rozdílů. A sama příroda, která je k svým obyvatelům tvrdá, nic nedá zadarmo, vychovává své syny i dcery k životu přemýšlivému, zvláště v dlouhé zimě na to mají dost času. Přemýšliví lidé jsou idealisté a tak se nedivme, že spolek Horák byl hned od počátku pln idealistů. Přehlížím-li dnes zápisovou knihu spolku, ve které je činnost spolková opravdu stručně a někdy jen kuse, ano i neúplně zaznamenána, - bohužel - žasnu, co práce a významné práce bylo uděláno. Dnes je zvykem počítat pracovní hodiny. Nepřeháním, když řeknu, že spočítat pracovní hodiny těch studentů, kteří v tomto spolku dvacet let pracovali (nečítám dobu okupace), by byl úkol veliký, neboť by vyšlo číslo úctyhodné. Nebyla to práce nějak náhodná, ale skutečně uvidíme, že celá ta činnost spolku má jakýsi vnitřní řád, dokonce uvědomělý a cílevědomý. Členové spolku potřebovali od občanů nějaké peníze. V našich horách než někdo na něco korunu dá, čtyřikrát ji obrátí. Samozřejmě, vždyť se také několikrát musí obrátit sám, než ji vydělá. Horák peníze potřeboval pro své chudé členy, pro nemajetné studenty, aby jim zmírnil peněžní nesnáze na studiích ve velkém městě.

Spojili krásné s užitečným a založili dramatický odbor spolku a hráli divadla.

Divadla spolku Horák - to je kapitola sama pro sebe. A slavná kapitola. Byla-li to zvláštní přízeň osudu či co, tenkrát před dvaceti léty se ve spolku objevili nejen výborní herci, ale našli se i znamenití režiséři, výtvarníci pro výpravu, organizátoři okázalých re-

*Scénická výprava Josefa Makovského
k divadelní hře Viktora Dyky »Revoluční trilogie«. (Z archivu spolku Horák.)*

klamných průvodů, originelních slavností v přírodě i divadelních představení v přírodě.

Nestačil by tento almanach, kdyby se měla dokonale zhodnotit a vypsat historie všech těch představení. Neodpustím si však, abych aspoň suše nezaznamenal bohatý repertoár zhruba od roku 1921 až do roku 1938, tedy za 17 let.

„Trojský vítěz“,
postava z alegoric-
kého průvodu novo-
městských student.
slavností.

Foto Jar. Beneš.

Nemám po ruce přesné záznamy a proto neručím, že výčet her bude úplný nebo chronologicky správný. Je velká škoda, že se nezachoval archiv a stará zápisová kniha z let 1921 - 1929, tedy z let, které byly na divadelní činnost nejbohatší, Rok 1922 byl zahájen oslavami Al. Jiráska (přednášel o Jiráskovi prof. Fr. Sekanina) a zahrána Jiráskova »Kolébka«. Nevím, zdali v tom roce, či v roce následujícím, byla provedena také Jiráskova »Lucerna«. O prázdní-

Po celou dobu našich studií sdružoval akademický spolek »Horák« z Nového Města a okolí studenty, studentky a jejich přátele v krásnou studentskou rodinu. Byla to veselá, nápaditá a tvořivá chasa. Přednáškami a diskusemi byli vedeni k vážnému přemýšlení, slavnostmi a divadly k činnosti lidovýchovné. Sdružoval je v nadstranický kolektiv plný upřímného přátelství a tvořivé práce. Dovedl dát svým členům tolik krásy a radosti, že čas, prožitý v něm, patří k nejpěknějším našeho žití.

Ze vzpomínek L. Švejdrové - Kašparcové.

nách roku 1922 byla v lese Ochoze studentská slavnost s volbou královny slavnosti. Den před slavností se hrál Klicperův »Zlý jelen«. Téhož roku se také hrál Fr. Šrámka »Červen«. Od roku 1922 takřka každoročně až do roku 1934 byly pořádány studentské slavnosti většinou v přírodě, v lese Ochoze nebo v Plačkovci. V roce 1923 v novém Sokolském domě získává Horák prostorné jeviště a mohl

„Kouzelník Žito“,
postava z alegoric-
kého studentského
průvodu.

Foto Jar. Beneš.

realisovat i tak náročné hry jako je Shakespearův »Sen noci svatojanské« a »Komedie plná omylů«.

Roku 1924 proveden Henri Chéona »Chléb«, Vrchlického »Midasovy uši« a Molièrův »Domnělý paroháč«. Příštího roku následovaly zase tři hry: Shakespeare »Zkrocení zlé ženy«, Mahenův »Chroust« a Molièrův »Zdravý nemocný«.

Připravovala se scéna Klicperova »Zlého jelena«. Ještě ve staré tělocvičné škole. Studentky z reálky a ochotné pomocnice šily závěsy na scénu, části kostýmů pro slavnost. Stavěla se scéna podle návrhu brí Makovských, malovaly se kulisy. Jelo se už druhou noc. Pracovní ruch na chvíli ustal. Kola Makovského salámu mizela úměrně s apetittem pracovníků za vtipu a smíchu. Pod lavicí rostla baterie lahví od piva. Uprostřed jeviště Vinca, sekýru ve zdvižené pravici, kolem sebe červeně závěsy, zpívá s pathosem: »Náš prapor nade trůny vlaje...!«

Ze vzpomínek L. Švejdrové - Kašparcové.

Roku 1926: J. Jedlička: Hřích čistých srdcí a Tylova hra Strakonický dudák. R. 1927: R. Rolland: Hra o lásce a smrti, Gogol: Revisor. Molière: Směšné precesy, Svatba Krečinského od Suchovo-Kobylyna a Mrštíkova Maryša.

Rok 1928: Molière: Lékařem proti své vůli, o prázdninách a o vánocích proveden Langerův Grandhotel Nevada. Následuje rok 1929 s Čapkovým Loupežník, Langrovou hrou Obrácení Ferdýše Pištory a o vánocích téhož roku provedena groteska L. Blatného »Kokodák«. Od roku 1930 je již divadelní repertoár řidší, připadá na rok již většinou jedna hra. Je to tím, že staří herci se rozcházejí do světa za chlebem, také organisátoři, režiséři odcházejí, ale nových z dorůstající generace je zatím málo a tak i tato divadla nějaký čas řídí staří členové.

Rok 1931 má dvě hry: V. Dyk »Revoluční trilogie« a F. X. Šalda »Dítě«. Roku 1932 Nikodemi: Scampolo. Roku 1933 opět dvě hry: K. Čapek: Věc Makropulos a Pagnol: Malajský šíp. Roku 1934: Rolland: Vlci, 1935: Pagnol: Fany, 1937: K. Čapek: Bílá nemoc (provedená se Sokolem) a konečně roku 1938: F. Tetaur: Svět, který stvoříš.

To je repertoár, který by dělal čest každému velkému divadlu. A nemyslete si, že hry byly provedeny tak nějak diletantsky. Jsou ještě pamětníci celého souboru her a potvrdí Vám, že mladí studenti připravili každou hru pečlivě i výpravou a mnohdy průbojněji a originálněji než velká oficiální scéna.

Rád vzpomínám na cesty do Prahy, kde jsem se scházel s Pavlem Svítilem, Vincou Makovským nebo J. Havlíčkem na debaty o tom, co budeme v Novém Městě dávat a když jsme kus zvolili, chodili jsme všichni kus studovat na představení v Nár. divadle nebo v div. na Král. Vinohradech a to ne jednou, ale

Karel Čapek: »Bílá nemoc«.
Sehráno 1937 společně se Sokolem

Režie a výprava Dr. Čermák.

několikrát. Představení se kritisovala a studovala, jak je provést u nás doma, aby byla pokud možno právě tak dobře provedena, co by bylo lze ještě přinést do hry nového.

Studenti se sjížděli s vysokých škol do Nového Města na velikonoce, na prázdniny a o vánocích. Hned jak se přijelo, začala se studovat hra.

Nemohu zde nevzpomenout členů našeho spolku, kteří v té době se opravdu velmi zasloužili o to, že výběr her, provedení a celá jejich výprava měly tak vysokou úroveň. Především výborní režiséři Pavel Svítíl, Lad. Gregor a Jar. Havlíček. Výpravu navrhovali a prováděli Vincenc Makovský, záhy zemřelý jeho bratr, velmi nadějný architekt Josef Makovský a posléze i z mladších Rudolf Puchýř.

Z herců pak všestranně vynikal Lad. Gregor, Jar. Havlíček, Rudolf Puchýř (komické role), Oldřich Pleva a Bohuslav Pleva. V dámských úlohách pak byla nad průměr Lydie Švejdová. Z účinkujících nečlenů se s velkým úspěchem uvedli v našich hrách zvláště pí Rajnyšová - Koňářiková, Rudolf Štursa a Jan Šindelka. Jak velká škoda, že nemáme obrázkový materiál výprav brí Makovských, či že nejsou aspoň fotografie jejich scén. Čtenář by se teprve přesvědčil, jak umělecky vážně bylo vše provedeno.

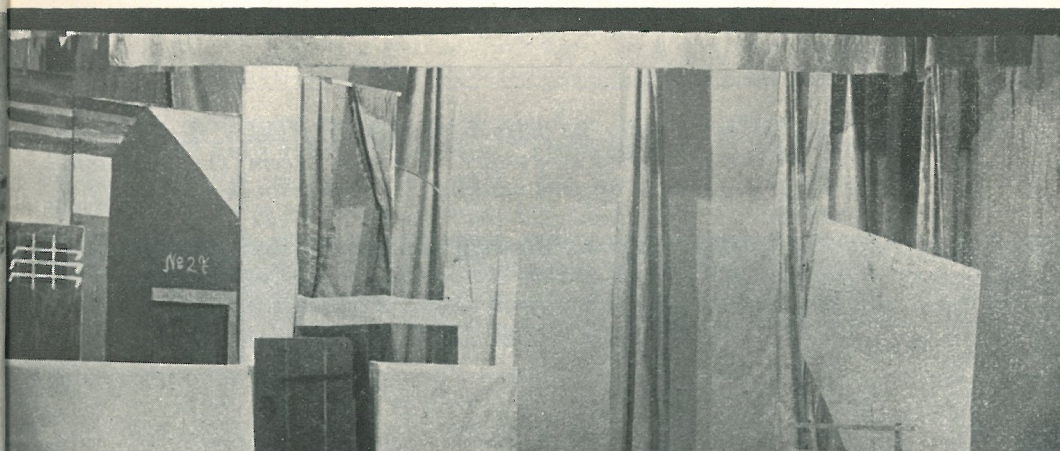
Vedle divadel pak se pořádaly ještě akademie, přednášky, koncerty. Nebudu je zde všechny vypočítávat, abych zbytečně neunavil čtenáře výpočtem suchých dat a řadou jmen.

Spolek Horák se stal významnou kulturní institucí nejen města, ale celého kraje a svou činností přerostl i rámec okresu.

A tu mnohý čtenář řekne: šťastné Nové Město, když jeho studenti, mladí, čiperní lidé toho tolik dovedli udělat a tolik pěkných chvil uměleckého zážitku připravit jeho občanům. Jistě byli hýčkáni

Scénická výprava Josefa Makovského
ke hře Karla Čapka »Loupežník« r. 1929.

(Z archivu spolku Horák.)

za to, že každé prázdniny přinesli do tohoto maličkého města tolik vzruchu, tolik jasného života...

Vzpomněl jsem si teď právě na to, co napsal při svém vzpomínání na Nové Město universitní prof. In. Arn. Bláha, který v tomto městě jako středoškolský profesor působil 16 let... Malé město je vždycky jako horká voda. Sed' v ní klidně - a je dobře! Ale jakmile se začneš hýbat, pocítíš, že pálí. Ale kdo nechce zarůst mechem, ten se musí hýbat...

Je samozřejmé, že Horák, spolek mladých lidí, se hýbal hodně, víc než bylo zdrávo důstojně usedlé hladině maloměstské společnosti. Jak se tu dívala na jeho činnost a jak přijímala jeho kulturní projevy, uvidíte, když zde ocituji zápis ze zápisové spolkové knihy. Musím však připomenout, že pokud se mluví o nějaké reakci, to se nedá generalisovat na všechny obyvatele města, které bylo a je vždycky víc na straně pokroku než proti němu. Tedy části zápisů:

... Abychom vzpoměli záhy zesnulého, dobrého moravského spisovatele Lva Blatného, provedli jsme jeho hru »Kokodák«, která je také jeho nejlepší dramatickou prací. Ale část veřejnosti přijala hru jako provokaci s naší strany, a jako vždy, neviděla kulturního činu, ale akci, za kterou se skrývá politikum (1930).

A nám, mladým, kteří jsme činni ve spolku, není neznámo, jak těžko se již dnes pracuje v duchu opravdu pokrokovém. Činnost spolku se ostře kritizuje, vedoucí činitelé jsou podezříváni jako lidé národu i státu nebezpeční, mluví se o nich, že jsou pod policejním dozorem... (1931).

Pozvali jsme vážné osobnosti vědeckého a uměleckého světa, aby nám přednášely o svých dojmech z cest po SSSR. A za tu činnost jsme žalováni panem komisařem pro opomenutí spolkové péče a zavedeno s námi trestní řízení. Je to zjevné nepřátelství vůči mladému modernímu studentstvu, kterému jde opravdu o ideu, o pokrok lidstva. Za to nepřátelství se budou jednou nepřátelé sami stydět. (1932).

Když se objevily na nárožích křiklavé plakáty úctyhodných rozměrů, nápadné grafické úpravy s velikým terčem, malými písmeny vlastních jmen a originelní stylisací, nebylo člověka, který by se nezastavil a nepozastavil nad tou novotou. Pravda, dalo se to číst i z leža i vzhůru nohama. Ale svůj účel splnily, každý se jich všiml, každý zvědav, co to zas ti Horáci budou provozovat. Časem si novoměstští na mnohý výstřelek zvykli a odhodlaně spolkli novotu.

Ze vzpomínek L. Švejdrové - Kašparcové.

Smutnou kapitolou je přítomnost asi 50 osob na divadelním představení Pantova souboru, který na naše pozvání předvedl Šaldovo »Dítě«. Ti přítomní, kteří hru viděli, mohou říci, že přes

Historická postava Nového Města (z alegorického průvodu studentských slavností).

Foto Jar. Beněš.

prázdnotu hlediště byl herecký výkon skvělý a poznali také, jak nepřítomná část obecnstva, která nás bojkotuje na nepravém místě, spolku křivdí. (1931).

Ideově jsme pokračovali v tradici spolku. Při té příležitosti lze říci, že spolková činnost setkávala se s větším porozuměním než

Mladí podnikaví nadšenci našli přátelské přijetí a všestrannou podporu celé řady vzácných osobností. Patřil mezi ně v první řadě sochař světového jména, místní rodák, Jan Štursa. Po představení Klicperova: »Zlého jelena« a Shakespearova »Snu noci svatojanské« dal si představit interpretu hlavních rolí. »Chtěl bych zachytit některé postoje a gesta; to by bylo úžasné!« A do detailu vyličil sochařsky zajímavou figuru.

Ze vzpomínek L. Švejdrové - Kašparcové.

jindy. Snad jsou toho příčinou světové události, na kterých tak průkazně poznali i ti oponující, že jsme šli správnou cestou a že jsme dobře viděli dopředu. (1938).

Tak tady vidíte, že studenti veřejností novoměstskou vždycky hýčkání nebyli a myslím, to jim je jen ke cti. Je jasno, že mladí studenti zaútočili na měštáka . . . Fr. Götz ve své knize Novodobá literatura česká píše o mladých básnících poválečné generace expresionistů, o jejich odporu proti měštákovi . . . Měštákem nazývají člověka, hmotně zabezpečeného, jenž miluje blahobyť, pohodlí a jenž o ostatní bližní se nestará. Co mu záleží na tom, že celý svět je plný bídy a hladu - pln zoufalství a chudoby? On sám má své tisíce v bance, bere z nich úroky, má krásné příjmy z obchodu či závodu, má se dobře, pohodlně tloustne, po ostatním mu nic není. Na toho člověka měštáckého se soustředil útok mladých, kteří dobře postřehli, že tento měšták je zvrhlý lidský typ, jenž musí být odstraněn, aby udělal místo novému člověku, který chce dělat svět lepším, zušlechťovat život a ne starat se jen o sebe, ale mít srdce naplněno láskou k celému světu a nejvíce k těm, jimž se lásky nedostává, chudákům a trpícím tvorům.

Toho roku, ze kterého citujeme zápis ze spolkové knihy, Horák dával onu hru Lva Blatného »Kokodák«. V této hře Blatný ukazuje, že kdykoliv se měštácký dav hromadně projeví, vždy se ozve to kokodákání. Blatný tu velice trefně ukazuje na dva význačné sklony měštáka: na jeho upřílišněnou starost o pohodlíčko a blahobyť a na bezmeznou, zrovna zvířecí zvědavost a hlad po sensaci. Ukazuje, že měšták je zbaven ducha, nemá vyšších sklonoů, krásnějších vášní, mohutnějších citů. Je to člověk odlidštěný a duševně zbědovaný. To se ví, že tohle nám lidé, kteří se v Blatného hře poznali, odpustit jen tak nemohli, a přirozeně, kdo byl tenkrát trochu proti usedlým majitelům, byl bolševik a komunista - tím vyřazen z tak zvané »lepší slušné společnosti« lidské.

Tito »slušní« lidé lomili nad mládeží rukama. Kam to povede, co z nich bude, až vyrostou? Vždyť to jsou materialisté! A konečně tohle tažení »idealistů« proti materialistům neustalo ani po druhé světové válce, která »idealistům« dala tolik příležitosti, aby se snadno obohatili a proboha! . . . materialisti by mohli idealisty o majetek připravit!

Odebíral jsem před léty Šaldův Zápisník a do tohoto výtečného časopisu Šalda napsal nesmrtelná slova o rozdílu mezi materialismem a idealismem, která jistě si vynutí u každého čtenáře trochu přemýšlení: . . . »Mám-li před sebou t. zv. materialismus, který se dává pro své přesvědčení zavírat do věznic, musím se zeptati: je tohle ještě materialismus, i když to někdy byl vůbec materialismus? Jako, mám-li před sebou t. zv. idealismus, který je vyráběn ve velkém proto, aby si výrobci tohoto idealismu stavěli domy a

Plakát na jednu z prvních studentských slavností v Novém Městě na Moravě od V. Makovského.

a vily, musím se zeptat: je tohle ještě idealismus, i když to býval někdy u dědů a u pradědů snad nějaký idealismus, neboť nevytáhl aspoň domů a vil . . . Zde platí Kristovo: po ovoci jejich poznáte je!»

Vidíte, že činnost spolku Horák nebyla vždycky jen maloměstská idyla, protože spolek stál vždy pevně a nesmlouvavě na straně pokroku. Nepředstavuj si však, mladý čtenáři, že studentský život je zase jen a jen nepříjemný boj s maloměstským zpátečnickým prostředím. Kdepak. Studenti dovedli se tenkrát opravdu také vedle vážné práce veselit. Kéž by se u dnešní generace obnovila zase družnost, která byla vždy posilou pro každou práci kulturní. Ty společné výlety do Ochozy, na Harusák, vaření guláše v přírodě, slavnosti v lese! - My starší dnes už jen vzpomínáme, neboť to všechno provádět se dá jen v mládí a sluší to jen mladým.

Změnilo se dnes Nové Město na Moravě? Ani bych neřekl. Strany pro a proti pokroku v životě lidí jsou a budou a záleží jen

na tom, která strana bude mít víc mladých na své straně. Věřím, že dnešní mladí v Horáku budou pokračovat v práci, kterou jsme zahájili před 25 léty, se stejným elánem a nadšením jako my. A nebojte se, mladí, nepřijemností, které nese každý boj za lepší věc. Naši někdejší odpůrci nám musí dnes - ať chtějí nebo nechtějí - dát za pravdu, že jsme se před druhou světovou válkou bili jen za věc pravdivou, za věc, která se jediná ukázala schopnou odporu i života za okupace. Mnohým už zase otrnulo, už je zase láká pohodlný, bezstarostný život ničím nerušený, už zase se probouzí pan měšťák se všemi »ctnostmi«.

Proto mladí v Horáku dokažte dnes, že to dovedete jako my, že to dovedete i lépe. Doba je dnes v mnohém podobná době po první světové válce, když jsme začínali my, ale je naplněna daleko silnějším dynamismem - dnešní doba nedá nikomu klidu - tatam je studentská idyla doby Filosofské historie...

Horák za těch 25 let udělal práce hodně a jeho starší členové se s hrdostí k němu hlásí a budou vždycky hlásit, pokud on bude stát, jako dosud, na přední stráži pokroku.

Úspěch her byl zasloužený, úměrný svědomité přípravě studované hry. Zkoušelo se od osmi hodin ráno do jedenácti večer. střídali se solisté, dialogy, jednotlivé scény a komparsy, pak teprve jednání a nakonec celá hra postupně. Pavel vyžadoval a dokázal, že solisté znali své role do druhé zkoušky zpaměti. A pak se piloval každý výstup, tón, dynamika, rytmus, barva mluveného slova do nejjemnějších nuancí. Text nám podkládal notami, aby nám ujasnil představu, jak má naše herecké slovo znít. Jevištní projev herecký však musil být osobitý. Ochotník mohl dát ze své tvořivosti, čeho nejlepšího byl schopen. Pavel jen harmonisoval jednotlivé výkony do ukázněného celku. Ze vzpomínek L. Švejdové - Kašparcové.

BRÁNILI JSME JE SLOVEM A PÍSMEM - ONI NÁS ZBRANĚMI

RUDOLF PUCHÝŘ

Vzpomínáme-li dnes na spolkovou činnost v době mezi dvěma světovými válkami, nemůže tu chybět vzpomínka na onu část kulturní politiky, ve které jsme si upravovali svůj rozumový i citový poměr k Sovětskému svazu. Nemohli jsme nevidět, že stát, nastupující po krvavé revoluci cestu socialismu, se podle proroctví mno-

Z prvního divadelního představení „Horáka“ po válce, V+W „GOLEM“ v roce 1946. Režie a scénická výprava Jiří Šebek.

Foto Jar. Beneš.

hých politiků nehrouť, ale křísí se z ran revoluce a přistupuje k budování, k plánovité výstavbě. Viděli jsme také veliký přerod duchovní, ve kterém vyrůstal nový sovětský člověk. Byli jsme rovněž svědky velkých krisí kapitalistického světa, krisí hospodářských s oblodnými ciframi nezaměstnaných a nebylo těžko zahlédnout nejmournější perspektivy a východisko z tohoto neudržitelného stavu: konflikt, válku.

Už tenkrát jako studenti jsme chtěli vidět ještě hlouběji, chtěli jsme přijít na kloub věci a tehdy jsme začali listovat v knihách vědeckého socialismu. Prokousávali jsme se někdy dost těžko, nechtěli jsme podlehnout doktríně, ale prudký spád událostí dával stále víc a víc za pravdu učení velkých filosofů socialismu. Liberalismus, který se zmítal v křečích, měl ještě při tom dost síly, aby bránil a trestal každý svobodný pohled na východ. Předhazoval průvodní zjevy povstání, dával stále číchat ke krvi revoluce, mluvil o Potěmkinových vesnicích, zvěrstvách, o »kolosu na hliněných nohách«. Ale hodně lidí vědělo, že Sověty zatím horečně pracují, plní pětiletky, překonávají negramotnost, budují školství, mají své básníky, komponisty, avantgardní scény a moderní film. Valná část vzdělanců a umělců celého světa vzhlížela s obdivem a láskou k Sovětskému svazu, vždyť dobře věděli a vědí, že velké progresivní ideje Západu nikdy nestály a nestojí proti velkým progresivním silám Východu, jak bylo řečeno v jedné diskusi.

Vraťme se však opět k našim místním poměrům: Velká část občanstva měla tehdy falešnou představu o SSSR, protože byla záměrně nepravdivě informována. Naše eruptivní mládí těžko neslo takový stav věcí a proto jsme se ve spolku rozhodli uspořádat cyklus přednášek o Sovětském svazu. Pozvali jsme vesměs řečníky, kteří na vlastní oči shlédli zemi rodícího se socialismu. Přednášel prof. Ing. arch. Jiří Kroha, spisovatel Dr. B. Václavek (umučený nacisty),

doc. Dr. B. Smolík, redaktor Fr. Píšek, insp. M. Šajnar, herečka Nina Balcarová. Snad se ještě mnozí pamatují, jak naše poklidné město reagovalo. Ale hlavní předpoklad tento cyklus přednášek splnil: vyburcoval lidi - k souhlasu i k odporu.

Cím více se přibližovala katastrofa Mnichova a rok 1939, tím znatelnější byla změna v myšlení a hodnocení událostí u mnohých kolísajících, i před tím zatvrzelých nepřátel Sovětů. Tehdy v úzkostech o naše národní bytí jsme zároveň po prvé zakoušeli pocit zadostiučnění a náš poměr k sovětskému lidu dostal jenom horoucnější přízvuk. Lidstvo nikdy nemůže zapomenout na smrtelné rány, které zasadil Sovětský svaz běsnícímu fašismu; vždyť on především - s ostatními demokratickými silami světa - uchránil lidstvo před zotročením, uhájil svobodu a civilisaci.

PRVNÍ VÝBOR SPOLKU AKADEMIKŮ „HORÁK“

Předseda:	Jan B. Zelený
Místopředseda:	J. Mrázek
Jednatel:	Al. Bratránek
Pokladník:	Dan. Německý
Zapisovatel:	Olga Německá
Novin. referent:	Pavel Svítíl
Divadelní referent:	Jar. Havlíček
Náhranici:	Emil Sláma
	Ant. Bílek
Revisoři účtů:	M. Svítilová
	K. Knob

DNEŠNÍ VÝBOR SPOLKU AKADEMIKŮ „HORÁK“

Předseda:	Zdeněk Částek
Místopředseda:	Bedřich Padrtka
Jednatel:	Ivo Tulis
Pokladník:	Milan Jelínek
Zapisovatel:	Josef Zdražil
Tiskový referent:	Frant. Vašík
Div. ref. - archivář:	Jiří Šebek
Členové výboru:	Jaroslav Dvořáček
	Karla Honusová
	Filip Stejskal
	Vlad. Bukovský
Náhradník:	Rudolf Puchýř

STARÉ „HORÁCKÉ“ POVĚSTI DIVADELNÍ.

Léta Páně 1920 bakaláři a nastávající mistři svobodných učení pražských a brněnských, svolali veliký sněm bývalých žáčků reálných novoměstských škamen. A sněmovalo se hlavně v síních »středního« učení! A v ten čas živo a šumno bylo kolem šenků a slavně zněl cinkot korbelů stále prázdných a stále doplňovaných staročeským zlatistým moken.

A léta Páně 1947 mladí bakaláři dnešních svobodných učení, pozounem tisku burcují prokvetlé čupřiny starých »Horáků« a opět zvou ke sněmování. Zase sněmovní síň zazní halasem zkušených harcovníků a šenky bujnou písní. I vzpomínat bude šedivý bard na mnohá tažení i na statečné seče při dobývání Parnasu kumštem divadelním, kterým rytířský dvůr »Horáků« proslul široko, daleko. Však slyš starý vzkaz, kde a jak svůj počátek vzal.

Za těžkého času, který později první světovou válkou zván byl, v den Páně, odpoledne po Božím požehnání, v červenci, léta Páně 1917, v domě, kterému se dnes »U Jarošů« na ulici Žďárské říká, to jesti v tehdejší dílně brusičské »U Syrovátků«, proveden byl znamenitý divadelní kus s názviskem »Dívčí lest«. A hráli sličné panny, tož Mařenka Svítilová, Libuše Syrovátková, Marta Bratránková a Mařenka Scholzová a jinoši Karel Veselý, Franta Dlouhý, Jan Burda. Pozounéry, pištce a jiné hudlaře, co hru v přestávce doprovázeli, vedl Honza Markvartů. Principáloval Dr. Lankaš z ministerstva železnic ve Vídni. Budiž pravdě dán průchod, neboť pověst znamenitá šla o provedení divadelního kusu, který shlédli nejen rodičové, ale i sousedi a sousedky, jakož i kmotrové a kmotříčky, ba i starci a stařeny. A nešetřili svých dlaní pochvalou, ani stříbrnými groši, jichž se v míšku několik kop sešlo.

Pak v krátké době necelých dvou měsíců z této outlé freikumštýřské rostlinky »Studentský divadelní kroužek« vzniká, na kapelnickou sesli Pavel Svítílů sedá a tlupa o Jaroslava Havlíčka se rozšiřuje a již v den, který předcházal svátku narození Panny Marie, 7. září, léta Páně 1917 v tělocvičně obec. školy, na jevišti spolku »Klicpera«, dvě znamenité komedie, tož Štolbovy »Malo-městské tradice« a Nerudova »Prodaná láska« profesorům, učitelům, měšťanům a všemu lidu městskému k pobavení a kratochvíli umně provedeny byly.

A všechen ten jmenovaný lid síň hrubě prostornou tak naplnil, že ani panenské jablíčko by nepropadlo. A zapomněl všechen ten český lid těžkých chvil válečných, zaposlouchal se do rodné řeči a nešetřil ani potleskem, ani groši. Po zaplacení malých výdajů, 700 korun stříbra rakouské měny zůstalo v pokladnici, neboť od »Klicpery« jeviště, od »Sokola« světlo a jiné ostatní zdarma bylo.

Jiří Šebek: Postava z divadla.

A velký dar učiněn byl »Podpůrnému spolku reálky« a »Slezské Matici v Č. Těšíně« a ještě hezkých pár kusů stříbra v pokladnici zůstalo.

V umných kratochvilích se panny i mládenci zdokonaľovali a všemu lidu městskému předvedli jak dále v řadě jménem kusu jednoho každého uvedeno jesti: tož Skružného »Hanzelínovu kometu«, kde tyátru Laďa Gregorů propadl, Štolbovu »Mořskou pannu«, v níž J. V. Pleva začínal, Jiráskovu »Lucernu« a pak »Vojnarku«. Tato zvlášť pamětihodná jest, neboť zde co malíř divadelních kulis Vinca Makovských před konšely města předstupuje, tož léta Páně 1919.

Dne 6. měsíce dubna léta Páně 1920 vznikl spolek »Horák«, o čemž milý čtenář těchto řádků na jiném místě knihy zajisté podrobně zví.

Dne 8. měsíce července téhož roku se oba spolky, tož »Horák« a »Studentský divadelní kroužek« sdružují v jediný, aby uvedly poctivě staročeský, z gruntu směšný kus od pana Klicpery, kterýžto kus jméno »Zlý jelen« má. A stalo se tak po západu slunce, dne 23. července, léta Páně 1921 za režie Pavla Svítily, v předvečer studentské slavnosti. A tlupa divadelní o pannu Lydii Švejdovou rozšířena byla.

A šla mnohdy týden před představením ulicemi města řeč, jak nové kulisy za vedení Vincy Makovského se robí, jak staré kulisy na dvůr vytaženy byly, ke stěně postaveny, pak rejžáky z plísně odřeny na grunt, co v síni divadelních štětců a štětečků, co hrnců a hrníčků a putýnek a v jedné každé té nádobě jiná barva namíchána jesti.

Zrobila se tak slavná světnice, v barvě mechově zelené a každá kulisa usměvavou tváří jelení zdobena jest. Proscenium modrý dostává pás a na něm myslivecké události žlutě kresleny byly, nad portál velká jelení hlava přibita jest a nade vším duha nápisu vzklenuta byla se slovy »Na tej louce zelený, pasou se tam jeleni« a sál vydrhnut a chvojím vyzdoben byl. A dvě hrubé butelky kolínské vody s vůní pryskyřice na vykouření sálu spotřebovány byly.

A v svrchu jmenovaný den se začal proud konšelů, měšťanů a všeho lidu do sálu hrnout jak všelike boží stvoření do Archy. A byla hlava na hlavě a další zástupy stály před vchodem zle hučíce, neb obecní serbus vrata uzavíral. A tehdy vbíhá za jeviště soused Josef Šebek, mistr cechu krejčovského z Malé uličky s nadšenou zprávou a volá slova památná:

»lidičky, to se nemůže trpět,
ať policajt nezastavuje ty lidi,
natřískejte to sem všechno...!«

I stalo se.

Pak zazněl zvonec a před publikum kapela pravých »šumařů« se šmordchá, Pepek Švejdů vidličku jak taktovku zvedá, halas smíchu v ticho hrobové se mění a již sálem introdukce večera, tož

píseň »Na tej louce zelený...« vesele zní, pak výstřel za oponou, kterážto hned vzhůru zvolna jde.

Zlý jelen šťastně začal
Zlý jelen šťastně skončil...

A v příští den, to jest nedělní, seřadil se slavný průvod a bylo v něm mnoho maškar a potvorstev, i hejno »kohoutů«, jimž vládl Vinca Makovský, zrzavým knírem zdobený co by kouzelník »Žito« slavné paměti. A Pláňava se smála celé odpoledne.

Když pak třepetavý zvuk trubky konec lesní kratochvíle oznámil, seřadil se lid všeliký v průvod, lampiony zdobené zažehl, ratolestmi smrčí mával a veselí přinesl do městských ulic a šenků.

Pozdní noc v měsíčních paprscích do oken domů tancuje..., přes park s párem kaštanových alejí tancuje..., kolem »Cihelňáku« a přes »Pláňavu« tancuje..., až s posledním akordem »Zlýho jelena« splývá...

A starý kastelán vypráví, že noc měsíčná z očí milenek rosu stírala a lehkým oparem mlhy pohledy kněžny kryla a i srdce prý tehdy hořela...

A připojuje starý kastelán, že studentské veselí velikého mistra dláta, tož Jana Štursa v domě Kalínkově rozeného tehdá hostilo...

Tak, jak psáno, vskutku vše stalo se!

A ještě týž rok »Kolébka« se hraje. Na uctění narozenin pana spisovatele této hry Aloise Jiráska. A pověst k provedení této se víže, jak dále uvedeno jest.

Pro tuto hru rovněž celé jeviště nově zrobeno býti mělo a sice klenbou gotickou a smělou překlenuto. A Vinca Makovských proto Petrem Parlěrem nazván jest, neboť s pomocníky, s nastávajícími svobodnými mistry inženýrskými den ze dne tu zborceninu vykouzlit zkoušeli a stále bez výsledku. Až jednoho odpoledne to klaplo a nastalo veselí veliké a lid dělný jásal. I přinesla jedna panna, co v humpoleckém mlýnu bydlela, plný koš hrušek a všichni hodovali přenáramně, ba někteří i obžerství hruškovému se oddali. I stouplo dokonání díla »Parléři« do hlavy, kolem beder rudý cár otočil třikráte, kladivo a štětku v dlaních sevřel a dal svému hlasu sálem znít, přísahaje, že dnes celou noc fachčit bude. A všechny korbele barvou naplněny byly a dvě putýnek čerstvou vodu dostaly a v hodinu desátou noční samotén »Parlér« zanechán byl...

Když kol osmé hodiny z rána dne druhého pomocníci a jiní fámulové malířství do dílny vstoupili, plesali přenáramně, naleznuvše všechny korbele s barvami netknutými, i putýnky s vodou plné a světla rozsvícena a »Parléře« zdravě chrápajícího.

Po Božím Narození v měsíci lednu, léta Páně 1922, znamenitá ruská kratochvilná komedie »Svatba Krečinského« provedena byla.

Napsal tuto hru Suchovo-Kobylin a přeložil umně Petr Kříčka, po přeslici z maršovské rychty původ mající. O svátcích Veliké Noci téhož roku, při »akademii« Šrámkův »Červen« předveden byl a celé tehdejší léto naši mladou mysl svou militkostí nás okouzloval...

A varyto měkce zní a potulný zpěvák tiše zpívá, jak tehdy na časy se blýskalo, dlaně milých pannen vůní jahod lákaly a řádra vůni trsů vyhráté mateřídoušky vydychovala. A oči leskly se jak hvězdy »Orionu« teplem červnové noci rozsvícené. A čas byl to požehnaný, voláním kukačky jak vzácným hedvábem ozdobený...

Věnuj, čtenáři milý, svoji převzácnou pozornost i dalším řádkům, které ti krátce poví, že o prázdninách téhož roku Shakespeareovo »Zkrocení zlé ženy« předvedeno bylo. A hrdina té komedie signor Petrucchio na herce olezlé přijet má. Tu, Vinca Makovský, co by dvorní výtvarník vytvořil. Tělo ze silné fošny bylo a hubené boky vonným senem vyfutrovány jsou a kůže z rezné pytlaviny. V celku byl to hnědý grošák, který podlahu si sebou na čtyřech kolečkách vozil. A utrpěl mnohokrát ten kůň zlomením některé nohy úraz, než jízdu Petrucchia snesl, neb byltě ten herec těla blahobytného. A pověst opět šla ještě před představením krajem celým. Pak hrubá síň sokolovny se naplnila vším lidem, že dýchat bylo uměním. Sálem halas přenáramný zněl a mnohokrát v bouři smíchu se měnil. Pepek Slámů důstojným majordomem byl, Laďa Gregorů hbitým Grumiem, Lydie Švejsová Kateřinou a tedy ženou krocenou a kantor Rudolf Štursa (Pán mu dej věčný klid a mír) Petrucchiem, této ženy slavným krotitelem, a Josef Bukáček, mistr svobodných učení a profesor, kritikusem přísným, však spravedlivým byl.

Nechť vzpomene mnohý pamětník na »Sen noci svatojanské«, kterýžto kus také pan Shakespeare napsal, pan Mendelssohn hudbu zkomponíroval. Hra tato léta Páně 1923 v předvečer studentské slavnosti předvedena byla.

A rok na to, tož léta Páně 1924 na rynku hlavním, kde statua Vratislava z Pernštýna stojí, Molièrův »Domnělý paroháč« sehrán byl a Marie Seidlová v té kratochvíli umnou nad obyčej se ukázala. Celý ten řečený kus tak předváděn byl, jak v historii o tlupě musjé Molièra psáno jest, když po zemi francouzské od města k městu táhl.

Léta páně 1925 veškerý horácký kraj »Horáckou výstavu« v městě, zvaném Nové Město na Moravě, uspořádal. A »Horák« v tu dobu, opět od musjé Molièra, kus »Zdravý - nemocný« předvedl. A předvedena hra ta byla z gruntu a úplně tak, jak nám ji historie v zápisu zachovala. Měla zpěvy sladké a rozpustilé, tanec mírný i žhavý cigánek španělských a veškeré další kratochvíle, jak musjé Molière sestavil. A než hra začala, světla sálu některá když zhasla, předvedena byla bohopustá a prudká hádka mezi kapelníkem a principálem, tak seštimovaná, že naplněný sál v ouplný omyl

uveden byl a se domníval, že to skutečnost jest a zle tuto troufalost, mrav zkažený, ba i nestydatost odsuzoval, než skutečnost seznal a pak smíchem se zalykal. Hra pak v takový rámec zasazena byla, jak by před francouzským králem předvedena byla, kterýžto král se svým dvořanstvem za zvuku trub, pozounů a rohů do sálu vstoupil a ve fotelech v první řadě seděl.

K řečené hře muziku zkomponoval a řídil Pavel Svítílů, principáloval Jaroslav Havlíček a výpravu vytvořil Vinca Markovských. A lid všeliký se podívoval těm kusům kulís, které v konstruktivismu svůj původ měly, Arganově křeslu s desíti zvonky a tucty lektvarů, prášků a tinktur i závěrečné scéně promoční, kde přes 40 medikusů figurovalo a kdy sálem jejich »Bene, bene, bene respondere...« znělo.

A vše, jak uvedeno jest, po pravdě jest, neb vzato ze starých zápisů. A nebylo přidáno nic, co by se nestalo. Ba někdy činy a příhody i vynechány při sepsání býti musely a též jména dobrých pomocníků vynechána, neboť o mnohomocítma řádků by tyto pověsti nabyly a pergamenu by se nedostávalo. Však stane se tak při příštím snémování, pro kterýžto čas zápisy uschovány jsou, že ujmu nevezmou.

A ke konci čtení historií těchto, s milým zadostiučiněním budiž řečeno, že všechny zde vypsané činy nejen studenti škol svobodných vykonali, ale na pomoc vždy sousedy a sousedky i mládež řemeslnou a selskou měli a tak z družnosti té sousedské a upřímné, dobré a podařené dílo vycházelo, na něž milo vzpomenout. A tak číňte i nyní bakaláři, mladí »Horáci«, jejichž počínům, práci a úsilí všelikému nechtě zazní veselé a slavné Vivat! Vivat! Vivat!

Pro potěšení starých,
pro povzbuzení mladých »Horáků«

Jaroslav Havlíček napsal.

ZPRÁVA STIPENDIJNÍHO FONDU PŘI AKADEMICKÉM SPOLKU „HORÁK“

Začátky Stipendijního fondu jsou nejasné, poněvadž jeho archiv za léta 1921 - 1928 za války zmizel. Pokud možno z pozdějších zápisů zjistit, byly původní stanovy spolku »Horák« předloženy k schválení 20. I. 1921, ale není v nich ještě zmínky o Stipendijním fondu. Teprve když byla na valné hromadě spolku »Horák« dne 21. VIII. 1921 odhlasována změna stanov spolku a když tato změna stanov byla schválena výnosem zemské správy v Brně dne 6. XII. 1921, objevuje se ve změnách stanov »Dodatek«, obsahující 14 paragrafů, podle nichž se tvoří Stipendijní fond. Tak vznikl stipendijní fond při spolku »Horák«.

V těchto 14 paragrafech »Dodatku« se mluví o jméně Stipendijního fondu, o jeho účelu a o opatrování prostředků. Dále o členství a právech členů St. fondu, orgánech, správě a příslušnosti správní rady a pod. Podle těchto stanov je účelem St. fondu získávání penízů činností spolku »Horák«, členskými příspěvky St. fondu, dary, odkazy a pod. Z těchto peněz se pak přidělila stipendia ve formě bezúročných půjček studujícím členům spolku »Horák«, sociálně slabším, nebo těm členům, kteří se zasloužili prací ve spolku.

První funkcionáři St. fondu ve správním roce 1921/22 byli:

předseda správní rady:	Josef Sadílek, stavitel,
místopředseda:	D. Německý,
pokladník:	Oldřich Fiala,
jednatel:	J. B. Zelený,
zapisovatel:	E. Seidlová,
člen:	K. Matoušek, profesor.

Z dalších významných událostí v historii St. fondu: Ve správním roce 1928/29 bylo usneseno založit rezervní fond postupně až do 10.000 Kč. 26. VIII. 1930 zrušila valná hromada spolku »Horák« členství St. fondu a převedla je na přispívající členství spolku »Horák«. 25. IX. 1935 byl přijat na schůzi spolku »Horák« návrh podaný Stipendijním fondem, aby i středoškolské studující (žáci dvou nejvyšších tříd), sociálně slabší, dostávali dary z úroků peněz, uložených St. fondem.

Poněvadž nemáme zápisů o činnosti St. fondu z let 1921/28, nemůžeme, bohužel, sledovati jeho činnost z té doby, ani udat celkový počet stipendií, která v té době byla udělena. Ale že činnost St. fondu v této době byla značná a záslužná, o tom svědčí vypravování dosud žijících členů. Podrobněji tedy můžeme sledovat činnost St. fondu z let 1929/39 a pak obnovenou činnost jeho po

převratu až dodnes. Celkový majetek St. fondu v letech 1929/39 se pohyboval ročně kolem 21.000.— Kč. Z tohoto obnosu bylo v bezúročných půjčkách 10.000 - 12.000 Kč, což bylo doloženo nekolkovanými kvitancemi a zbytek byla hotovost, která byla z největší části uložena v Městské spořitelně v Novém Městě na Mor. a vynesla také nějaký tisíc v úrocích, které byly rozdělovány jako dar. Bezúročné půjčky byly spláceny od těch členů, kteří dosáhli již takového postavení, že mohli bez újmy splácet půjčky. U některých dlužníků se dalo splácení pořádně, ale část byla liknavější a musela býti několikrát upomenuta.

V letech 1929 - 1939 uděleno na bezúročných půjčkách:

38 studentům	celkem 12.350.— Kč
průměrně 1 student	325.— Kč
Splaceno za tu dobu i od dluhujících z let dřívějších	13.660.— Kč
Reservní fond vzrostl v těchto letech ze 6.000 na 10.000.— Kč	
Odepsáno pro úmrtí členů	2.050.— Kč

Poněvadž činnost spolku »Horák« byla v letech 1939 - 1944 zastavena, nemohl také Stipendijní fond projevovati žádnou činnost, vždyť vysoké školy byly Němci uzavřeny.

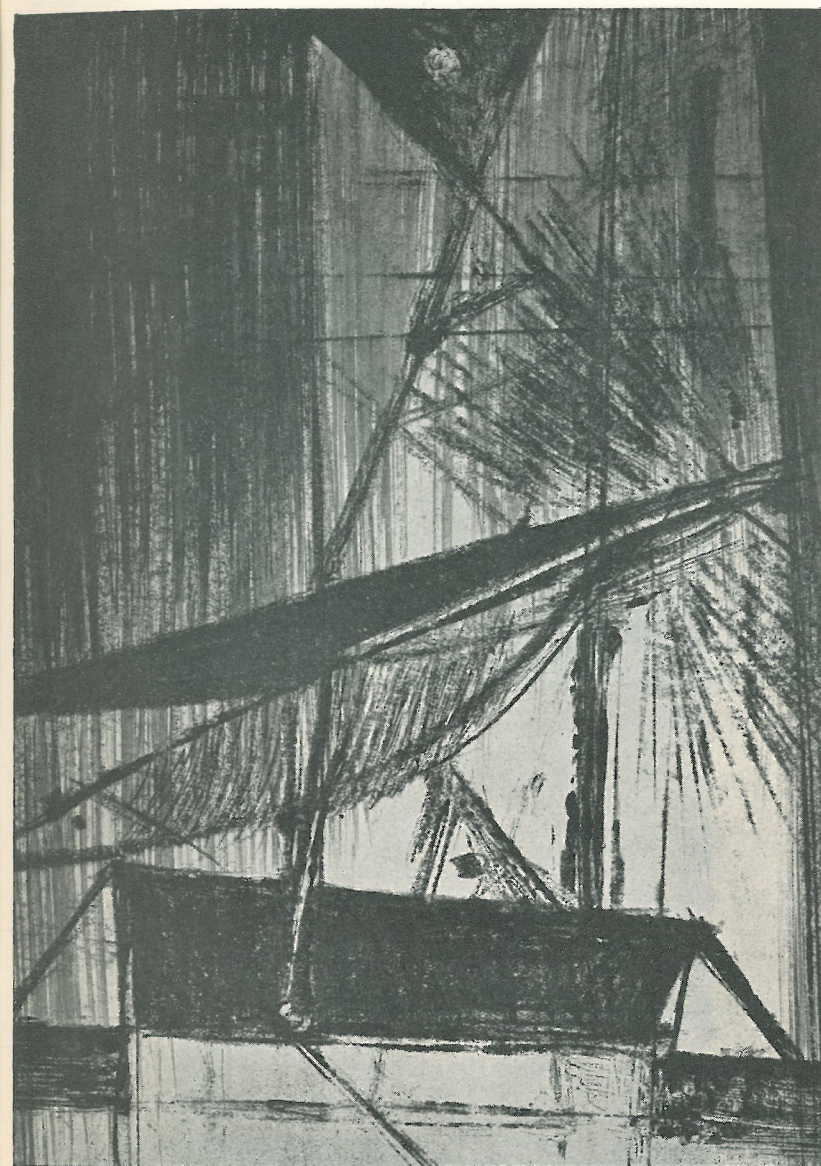
St. fondu zabavili Němci rezervní fond a hotové peníze v částce 11.998.— Kč a zachráněno bylo jen to, co ještě nebylo z půjček splaceno! Hned po válce bylo zahájeno jednání o vrácení peněz a rozhodnuto obnovit opět rezervní fond do výše 10.000.— Kčs.

St. fond za vydatné pomoci spolku »Horák« a pod jeho vedením konal velmi záslužnou činnost po celou dobu svého působení pro chudého studenta. Po převratě ve správním roce 1945/46 zahájil znovu svou činnost, ale úplně bez halěře.

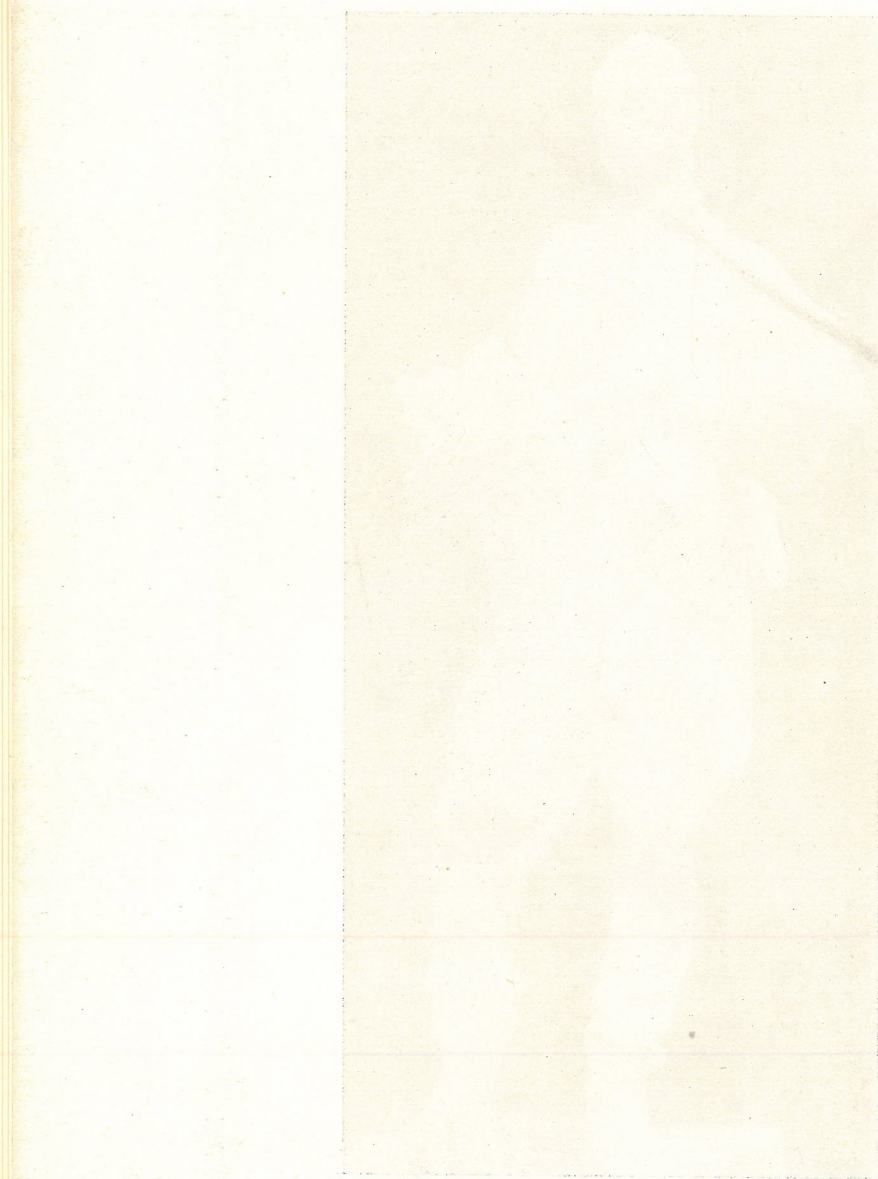
Studenti v »Horáku« našli již v létech před válkou vzácného příznivce v osobě řed. St. Davida, který již po řadu roků se obětavě zasazuje o to, aby Stip. fond opravdu plnil své krásné poslání.

Funkcionáři St. fondu v roce 1946 - 47:

Předseda:	Stan. David, řed. reálky v. v.,
členové:	B. Padrtka,
	Vl. Procházka,
	Milan Jelínek,
	Frant. Vašík.

B. Lacina: Nad střechami (kresba).

Vincenc Makovský: TGM.

Padesát let

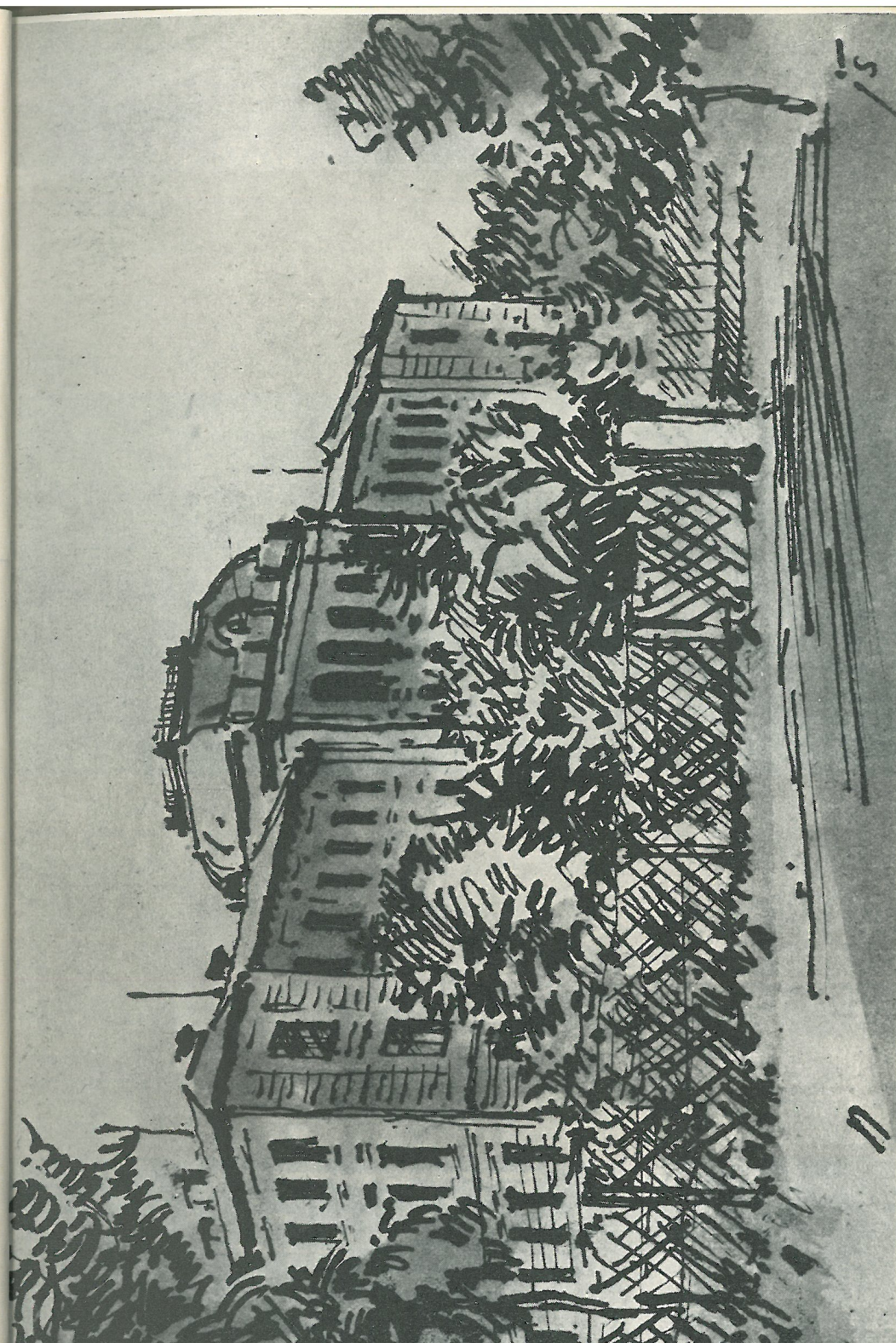
REÁLNÉHO GYMNASIA
V NOVÉM MĚSTĚ NA MORAVĚ
VŠEABITURIENSKÝ SJEZD

II. DÍL JUBILEJNÍHO SBORNÍKU

*Pomník Leandra Čecha, prvního ředitele reálky v Novém Městě na Moravě
od novoměstského abiturienta, akad. sochaře Vincence Makovského.*

Deska padlým studentům a abiturientům v první světové válce umístěná
ve vestibulu novoměstského reál. gymnasia od akad. sochaře Frant. Zemličky.
Foto Jar. Beneš.

Petr Křička:

„Věrným“

Neumřel, kdo břeba vyrval z rukou
matky - vlasti, na kříž rozepjaté.
Neumřel, kdo pohrdaje mukou,
svobody svým bratřím dobyl svaté.

Blažený, kdo cti a pravdě sloužil,
blažený, kdo pro ni trpěl, strádal.
Po břemenu oběti kdo toužil,
rozkošného lásky jha si žádal.

Třikrát blažen, na pravdě kdo sejde,
za věrnost a čest kdo život složí.
Změněn v píseň, v srdce lidu vejde,
v život věčný, v jasný oheň boží.
Pokojs Tebou, ve cti kdo již dřímáš,
díle a paměť věčná jménu Tvému!
Pozdrav Tobě, pochodeň kdo třímáš
veda lid svůj k zítřku radostnému.

VZPOMÍNÁTE SI?

SILVESTR DVOŘÁK

Mnohé z vás dělí už hezká řádka let od těch chvil, kdy jste ne zrovna s příjemnými pocity vstupovali pravidelně do přísných a vážných zdí našeho ústavu. Jistě jste - stejně jako dnešní pokolení - vítali nadšeně každou možnost nějakým způsobem zaměnit pravidelnost vyučovacích hodin za mimořádné volno a svátky, neboť prázdniny byly pro vás oasou v šedé poušti denních nekonečných hodin vyučovacích, jen tu a tam oživených tělocvikem nebo výbuchem mládí v hodině méně přísného profesora. Či jste byli snad výjimkou, která potvrzuje pravidlo?

A přece si jistě dnes, zvláště po delším časovém odstupu - pokud ovšem to dovolí dnešní horečné tempo životní, které nemá kdy na reminiscence - rádi vzpomenete na těch několik let studia na zdejší reálce. Vždyť to byla léta nejkrásnějšího mládí, celkem bezstarostného (nějaké ty zkoušky nebo horší známka přece nedovedou mládí přivést z míry), léta družnosti a kolektivního přátelství, a každá tehdejší klukovina vaše nebo třídy, každý podařený případ, kdy jste nějak ošidili přísného profesora, každý koníček kantorský vystane vám dnes po letech v paměti, jakoby to bylo včera. Na ty chvílky méně radostné, jakých bylo také dost, se už zapomělo a je to tak dobře.

Už se vás vystřídaly tisíce ve zdejších třídách, a úskalím celých sedmi let až ke konečnému cíli, maturitě, jich prošlo hodně přes tisíc. Mění se časy, mění se lidé, jen ta budova se svou zelení kolem je pořád stejná, nanejvýš snad trochu zchátralejší z venku, ale život a rámus je v ní snad neměnný ve svém řádě, snad jen trochu zmodernisovaný. Ale ty věčné pŮtky lidu žakovského a lidu profesorského se opakují rok co rok, a vy, kteří jste z nich vyšli i po různých šrámech vítězně, se dnes na ně díváte se shovívavým úsměvem, protože víte, že to byla dětská hra proti vážným a osudným bojům životním. Poznali jste také, že školní vysvědčení a trocha vědomostí není ještě vším, že je nutná další práce, další vzdělání, další zdokonalování i po maturitě, která byla prvním krůčkem, prvním mezníkem životním. A jestliže vás vaši profesori a střední škola naučili pracovat, jestliže vám dali základ a podmínky k další práci, buďte jí za to vděční. A buďte vděční i obci Novému Městu na Moravě, která už tolik let plní svůj úkol udržovatele budovy, a která už vynaložila statisíce na to, abyste vy i vaši nástupci měli školu pěknou a útulnou.

Vzpomeňte si i vy, bývalí přespolní na všechny ušlé nebo ujeté kilometry, které jste šlapali kolikrát v blátě, v zimě, ve sněhu, v té naší horácké činěnici, a kdy jste záviděli městským jejich pohodlí

a lepší životní podmínky. Ale toto překonávání překážek vás jistě naučilo rvát se se životem, naučilo vás tvrdosti a otužilosti, udělalo z vás pravé Horáky ve škole i v životě. Musili jste často studovat za sociálních a hospodářských podmínek velmi nepříznivých; náš chudý novoměstský kraj nestele růže do vínku svým dětem, nehýčká je, stejně jako vás nehýčkali vaši profesori zde na ústavě, ale přesto máte jistě rádi svůj kraj i svou reálku. Nezapomínejte na ni a na svůj kraj ani skutkem a účinnou pomocí, až někdy vás také o něco požádá. Vráťte jen malou část z toho, co jste kdysi dostali.

PADESÁT LET STŘEDNÍ ŠKOLY V NOVÉM MĚSTĚ NA MORAVĚ

Prof. JOSEF MIKULEC

Vzpomínkové oslavy padesátého výročí založení střední školy v Novém Městě na Moravě vyžadují také zmínky o událostech, souvisejících se založením a rozvojem této školy na západní Moravě, jejíž výchovný a kulturní význam pro město i kraj, v jehož středu byla zbudována, byl a je zcela nepochybný. Místo vyčerpávajícího zpracování podrobných dějin ústavu nechť aspoň souhrn nejdůležitějších faktů chronologicky seřazených ukáže těm, kdož prošli učebnami novoměstské reálky jako žáci nebo učitelé, těm, kdož s obětavou láskou ji budovali a její rozvoj sledovali s živou a radostnou účastí, i těm, kdož nevraživě spatřovali v ní jenom zbytečně velké zatížení pro chudé horácké město, jakou cestou šla tato střední škola, aby plnila obětavě a čestně odpovědný úkol výchovatelské a kulturní práce, jejíž základy a směrnice určil její veliký duchovní budovatel, první ředitel Leander Čech.

Je čestným dokladem pochopení novoměstské obecní správy pro vyšší vzdělání mladé generace města i jeho okolí, když najdeme v městských archiváliích doklad o tom, že už v roce 1871 podalo městské zastupitelstvo moravskému zemskému sněmu petici, v níž žádalo o zřízení zemského reálného gymnasia. Nelze se divit, že byla zamítnuta. Spíše tomu, že starosta města Josef Šír a měšťané František Svítal a Josef Böhm našli odvahu odevzdat petici se stejnou žádostí přímo ministerstvu ve Vídni. Vláda byla ochotna zřídit gymnasium státní a poskytnouti přiměřenou subvenci, ale kladla si podmínku, že na novém ústavě se bude vyučovat německy. Že město tuto lákavou nabídku odmítlo, je závažným dokladem probuzeného vědomí národního, které sice usilovalo o zřízení české střední školy, ale odmítlo školu německou. Obojí odmítnutí ne-

odradilo však město od dalších pokusů o zřízení české střední školy, a proto v letech 1873 a 1874 znova jednáno s moravským zemským výborem. Když ani tato jednání nevedla k výsledku kladnému, usneslo se městské zastupitelstvo zřídit aspoň školu měšťanskou.

O dvacet let později obnoveno úsilí o zřízení střední školy v Novém Městě na Moravě. Šlo o založení zemské reálky za značného finančního příspěví obce. Jednání bylo zdoluhavé a obtížné, poněvadž bylo nutné překonávat především opatrnické hlasy městských starousedlíků, kteří se bránili zřízení střední školy poukazem na velké zatížení města hospodářsky velmi slabého. V tom měli beze sporu pravdu, a proto tím více nutno ocenit vysoce kladné pochopení pro vybudování střední školy u těch, jimž se konečně přece jenom podařilo dosáhnouti toho, že městské zastupitelstvo dne 15. dubna r. 1894 po bojovném hlasování schválilo deseti hlasy proti sedmi smlouvu se zemským výborem moravským, kterou se město zavazovalo opatřiti pro zemskou vyšší reálnou školu potřebné učebné místnosti, naturální byty pro ředitele a školníka, opatřiti věcné potřeby, a nadto přispívati zemi na učitelské platy přikázaných profesorských sil roční částkou 2.500 zl. Smlouvu podepsal za město starosta Josef Svítal a členové výboru Antonín Vodička, Josef Jelínek a Jan Starý, za zemský výbor náměstek zemského hejmana Dr. Frant. ryt. Šrom a přisedící výboru hrabě Jindřich Belrupt a Dr. Karel Frendl.

Uzavřením a podepsáním smlouvy stalo se založení reálky v Novém Městě na Moravě skutkem. 14. července 1894 jmenován ředitelem ústavu profesor zemské reálky v Telči Leander Čech, který se začátkem srpna t. r. ujal úřadu. Čekal jej obtížný úkol vykonat všechny přípravy, aby začátkem školního roku mohlo začít vyučování. Především získány potřebné prozatímní místnosti v budově měšťanské školy a opatřeno vnitřní zařízení. Zápis proveden 15. a 17. září. Přijato bylo 71 žáků, takže potřeba střední školy v této části Horácka plně potvrzena. Po klidném a zralém uvážení dospělo se k přesvědčení, že zřízení české střední školy na Novoměstsku bylo začátkem nového kulturního rozvoje kraje, a proto se nelze divit, že ti, kdož se o zřízení této školy nejvíce zasloužili, si přáli, aby začátek vyučování byl slavnostní. Stalo se tak ve vyzdobeném městě dne 18. září, kdy po veřejné schůzi městského zastupitelstva, na níž promluvil starosta města Josef Svítal a ředitel reálky Leander Čech, následovaly slavné bohoslužby v chrámě katolickém i evangelickém, v poledne společný oběd významnějších účastníků slavnosti, odpoledne koncert v městských sadech a večer koncert a taneční veselice. Pravidelné vyučování začalo 19. září 1894.

Po slavném začátku pokračovaly všední dny běžné školní práce. Ústav pravidelně rostl a s růstem dostavovaly se také potíže.

Bylo třeba nových učeben, nových učitelských sil, a to vše znamenalo nové výdaje pro město. I když výdaje byly značné, plnilo město všechny přijaté závazky svědomitě a poctivě, vědomo si významu školy pro město i okolí. Nejzávažnějším úkolem bylo odstranění stálého nedostatku místností (značný počet žactva vyžadoval si zřizování poboček), a tak po dlouhých úvahách rozhodnuto postavit vlastní budovu. Bylo to rozhodnutí svrchovaně závažné, uvědomíme-li si finanční možnosti města hospodářsky tak slabého, jako bylo Nové Město na Moravě. Teprve když byla městu zajištěna státní subvence ve výši 120.000 K a zemské subvence 60.000 K, mohlo město z jara r. 1900 přikročit ke stavbě nové budovy. Potřebné pozemky ve výměře 177,6 a zakoupeny »Na nivě« za 9.258,58 K v místech pro školu plně vyhovujících hlavně proto, že bylo vzdáleno všeho ruchu a mělo pro zdárný chod vyučování potřebný klid. Plány zhotovil zdarma stavitel a starosta města Josef Sadílek, stavba zadána ofertním řízením (rozpočet zněl na 223.256 K) staviteli J. Krudencovi z Pardubic a dokončena r. 1901 stavitelem Sadílkem. Vnitřní zařízení a úpravy vyžádaly si ještě dvouleté práce. Vyučování v nové budově zahájeno začátkem školního roku 1901-1902. Ústav získal rozsáhlou, světlou, účelně zařízenou a soudobým hygienickým požadavkům vyhovující budovu s osmi učebnami, třemi odbornými posluchárnami, kabinety, šatnami, dvěma kreslírny, rýsovnou, tělocvičnou, aulou, sborovnou, ředitelnu a byty pro ředitele a školníka. Budovu obklopuje dvůr, zahrada ředitelova, botanická, tenisové hřiště a letní cvičiště. Vlastní budova byla přirozeně prvním předpokladem dalšího zdárného rozvoje ústavu, který pravidelným růstem počtu žactva dosáhl prvního maxima ve školním roce 1903-1904, kdy na reálce studovalo 270 žáků. Učitelský sbor, s nímž ústav zahájil vyučování v nové budově, tvořili tito profesori: ředitel Leander Čech (N., Fr.), prof. Jaromír Bažant (CH., D., Z.), Josef Brož (K., Ps.), Emil Cigánek (Č., N.), Karel Frič (FR., Č., n.), Josef Hošek (M. Dg.), Antonín Jelínek (P., m., f.), Josef Kořínek (T., ts.), Jan Minks (M., F.), Jan Oulehla (Nb.), Karel Juda (Č., N.), František Churavý (M., Dg.), Václav Landa (M. Dg., k., ps.), Karel Mařocha (D., Z., Č.), Ludvík Rais (Fr., N.), Josef Dobeš (Nb. evangel.) a učitel Alois Relich (zp.).

Výdaje spojené s vydržováním ústavu byly pro město přece jenom zatížením na delší dobu neúnosným, a proto představitelé obecní samosprávy usilovali o to, aby byl ústav postátněn. Výborné vyučovací výsledky, zjišťované při inspekcích, dobré podmínky pracovní ve vlastní budově a úsilí poslanců zastupujících Horácko na vídeňské říšské radě přiměly konečně ministerstvo kultu a vyučování, že žádost o zestátnění doporučilo ke kladnému vyřízení. Stalo se tak císařským rozhodnutím ze dne 20. prosince 1903, jímž byl

ústav se sborem profesorským převzat dnem 1. ledna 1904 do státní správy. Příslušná smlouva o převzetí podepsána zástupci města a moravské zemské školní rady dne 17. listopadu 1907. Výnosem ministerstva kultu a vyučování z 10. května 1910 převzala státní správa od 1. ledna 1910 také náklady na otop, osvětlení a čištění budovy, takže povinností obce je pouze udržování budovy v řádném stavu.

První období života novoměstské reálky, řízené obezřetnou, pečlivou a svědomitou rukou vynikajícího pedagoga a vědce Leandra Čecha, předčasně opouštějího radostnou práci školní i mimoškolní r. 1911, uzavírá světová válka. Málo příznivé podnebné a povětrnostní podmínky zabránily tomu, aby rakouská vojenská správa zabrala budovu ústavu k účelům sanitním, a tak vážnějších poruch při vyučování ve čtyřletí 1914-1918 skoro ani nebylo. Také počet učitelských sil byl ve válečných letech celkem uspokojivý, takže nebylo ani nutné redukovat nějak zvlášť podstatně počet vyučovacích hodin. Nezbytným důsledkem války byly ovšem předčasné zkoušky dospělosti, jímž se podrobilo skoro 60% abiturientů. Válka si také vyžádala hodně obětí z řad studentů, jejichž jména se čtou na pamětní desce ve vestibulu ústavu. Nebylo možno zjistit přesný počet padlých, ale i tak počet 41 abiturientů je dokladem těžké daně, složené žáky ústavu válce. Národní a vlastenecké uvědomění vedlo řadu abiturientů i žáků do zahraničního vojska, kde bojem i smrtí dokázali lásku k vlasti, vštěpovanou do jejich srdcí uvědoměle národní výchovou ve škole.

V souvislosti s vylíčením vnějšího vývoje ústavu v tomto prvním období nutno ještě připomenout, že hned v prvním roce byl zřízen podporovací spolek, jehož působnost ve prospěch studentů kraje sociálně tak slabého byla pronikavá a umožňovala peněžitými dary, stravováním, příspěvky na ošacení a na nákup školních potřeb všeho druhu dokončení studií i zcela nemajetným. Kéž by si to mnozí z podarovaných, jímž škola a podporovací spolek dopomohly k dosažení vynikajícího postavení společenského i hmotného, uvědomili a snažili se zase podporováním potřebných z generací nynějších, kterých není méně, než bylo těch dřívějších, nahraditi alespoň zčásti to, co bylo darováno jim. Dále nutno připomenout, že práce členů profesorského sboru nevyčerpávala se pouze činností ve škole, ale i mimo ni. Vědecké úvahy ve výročních zprávách, odborná pojednání v krajinských listech, přebohatá činnost přednášková ve městě i v okolí a působení v kulturních a osvětových spolcích, to vše pronikavě svědčí o tom, že členové profesorského sboru novoměstské reálky si byli dobře vědomi i svého širšího osvětového poslání. Zvláštní význam v uměleckém životě Nového Města měly ústavní akademie s vysoce hodnotnými uměleckými pořady, z nichž už první, uspořádaná v r. 1899 a vrcholící provedením Fibichovy kantáty Jarní romance, byla beze

sporu opravdovou událostí v malém městě. A takových akademií byla celá řada.

Druhé období existence školy zabírá dvacet let ve svobodném Československu. Středním školám připadly nové úkoly a povinnosti, obsažené v požadavcích svědomité a pečlivé přípravy budoucích vrstev vzdělaneckých pro jejich vůdčí roli v našem národním životě jak po stránce naukové, tak i po stránce výchovné v ohledu mravním a charakterovém. Bylo z počátku dost potíží. Vyrůstající počet žactva, nedostatek učitelských sil, nemožnost solidní průpravy a procvičení látky v přeplněných třídách patřilo k potížím nejzávažnějším. Je přirozené, že i do vnitřního života školy pronikavě zasáhly některé důležité změny, souvisící s novými státoprávními poměry i s dějinnou skutečností osvobození národa, který naplnil svoje školy takovým duchem a takovými směrnicemi, které pokládal za nejlepší. Tak jako čtyři léta válečná probíhala na ústavě poměrně klidně, také přechod z tísnivých měsíců válečných do nových dnů politické svobody a státní samostatnosti vyznačoval se poměrným rozváženým klidem, tak charakteristickým pro horácký lid. Radostný den státního převratu 28. října 1918 byl oslaven hromadnou účastí žactva i profesorů ústavu při oslavách ve městě, samostatně pak 5. listopadu, kdy se ve vyzdobené tělocvičně shromáždil celý ústav a četní hosté, kteří vyslechli nadšené projevy, recitace vhodných básní a zpěvy. Na paměť slavných okamžiků zasazeny v zahradě po obou stranách hlavního vchodu do budovy dvě lípy Svobody. Změna poměrů si vyžádala také změnu ve vedení ústavu, jehož správu převzal po řediteli J. Burdovi dnem 16. listopadu 1918 profesor Antonín Jelínek, od 4. října 1919 profesor Jan Maleček a od 10. října 1921 ředitel Bohumír Tichánek. Pronikavé změny provedeny také ve vnitřním životě školy. Už ve školním roce 1918-1919 prohlášeny studující dívky, dosavadní hospitantky, za řádné žákyně, účast na náboženských úkonech zdobrovolněna, hlavní prázdniny přeloženy na dobu od 29. června do 31. srpna, vánoční od 23. prosince do 6. ledna, velikonoční od Květné neděle do středy po velikonočních, ve škole se oslavují památné dny a výročí vynikajících mužů našich i národů sprátených. Naléhavá nutnost reformy středního školství vedla v desetiletí 1918-1928 k četným změnám jak v předepsaném učivu, tak také v počtu vyučovacích hodin, čímž se postupně a nenásilně přizpůsobovaly střední školy požadavkům doby a změněným státoprávními poměrům. Významné změny provedeny výnosy ministerstva školství a národní osvěty o nových osnovách zeměpisu a dějepisu, snížení počtu hodin v některých předmětech (celkový počet týdenních hodin ve třídách I.-VII. klesl z dosavadních 226 hodin na 218) a konečně výnosem, obsahujícím nové osnovy pro jazyk československý, jimiž vyučování tomuto předmětu bylo na celém území Československé repu-

blíky sjednoceno a přizpůsobeno novým požadavkům národním i politickým.

Z vnějších událostí nutno připomenout oslavy 25. výročí založení ústavu, které se konaly ve dnech 21. a 22. srpna 1920 za účasti zástupců města a všech místních osvětových spolků. Při oslavách konal se také sjezd bývalých žáků a profesorů ústavu, při němž uctěna památka žáků padlých ve světové válce odhalením pamětní desky od sochaře Zemličky ve vestibulu ústavu. V roce 1923 zavedeno do budovy nákladem obce, později převzatým státem, elektrické osvětlení, v pozdějších letech doplňovány také sbírky učebních pomůcek a vnitřní zařízení, hlavně z mimořádných státních dotací. Pro krajskou výstavu Horácka v r. 1925 propůjčena na dobu prázdnin celá budova mimo kabinety.

V roce 1927 objevily se v občanstvu Novoměstska snahy po změně dosavadní reálky v reálné gymnasium. Konkrétních forem nabyly žádosti městského zastupitelstva v Novém Městě na Moravě ze dne 3. června 1927 ministerstvu školství a národní osvěty o změnu reálky v reálné gymnasium a usnesením schůze rodičů žáků ze dne 15. srpna téhož roku, podati ministerstvu žádost o změnu reálky v reformní reálné gymnasium. Nemůže být sporu o tom, že široká oblast novoměstské střední školy vyžadovala si spíše typu reálné gymnasijského, který měl pro absolventy mnohem širší studijní možnosti na školách vysokých a tím i možnosti širšího uplatnění v praktickém životě než typ reálky. Žádostem vyhověno nebylo, poněvadž se připravovala všeobecná reforma reálného studia (šlo o rozšíření studia na osm let a také o změny vnitřní), a teprve po realizování reformy mohlo se jednat o změně typu a tak vyhovět potřebám kraje. V dubnu roku 1929 podána nová žádost o změnu typu, ale i tato byla zamítnuta. Změna politických poměrů projevila se po převratě také rychlým vzestupem počtu žactva, což se projevilo zřizováním poboček. Od školního roku 1924-1925 jeví se nenáhly pokles, jehož příčinou byl pokles žactva na školách obecných, způsobený válkou.

Z významnějších událostí čtvrtého desetiletí života novoměstské reálky zmiňuji se o návštěvě prvního prezidenta republiky T. G. Masaryka v Novém Městě na Moravě v roce 1927, při níž se také zapsal do pamětní knihy ústavu, dále vzpomínku na dvacáté výročí smrti prvního ředitele L. Čecha, změnu ve vedení ústavu, způsobenou odchodem dosavadního ředitele Boh. Tichánka do penze (1. VII. 1930) a slavnost odhalení pomníku L. Čechovi, který je dílem novoměstského rodáka a abiturienta ústavu akad. sochaře Vincence Makovského. O postavení pomníku se zasloužil výbor složený ze zástupců města, akademického spolku Horák, akademického sdružení studentského, Národní jednoty pro jihozápadní Moravu a profesorského sboru. Slavnost se konala ve výročí den

Čechova úmrtí dne 26. července 1931. Za ústav promluvil zat. správce Frant. Fiala, za Českou akademii věd a umění univ. prof. Dr. Miloslav Hýsek; slavnostní proslov o významu života a díla Čechova měl prof. Josef Soušek z Brna. U hrobu Čechova na novoměstském hřbitově vzpomněl života a působení zemřelého univ. prof. Dr. Arne Novák. V rámci slavnosti uspořádána byla v budově reálky umělecká výstava horáckých výtvarníků a sjezd profesorů a abiturientů ústavu. Nelze také nevzpomenout ustavení rodičovského sdružení na schůzi rodičů žáků 26. března 1933, které se stalo v dalších letech významnou složkou sociální práce ve prospěch studentů a doplnkem podpůrné činnosti podporovacího spolku.

Normální vnitřní chod školy v tomto období, nevyznačující se nijak zvlášť pronikavými změnami, pokračoval v klidném tempu dále. Ústav však nezapomínal na to, aby ukazoval ovoce práce profesorské i žakovské i širší veřejnosti novoměstské. Obnoveny staré tradice hudebně-pěveckých akademií, prováděny výpravné hry dobrých českých autorů, konány večery básníků a hudebních skladatelů, což vše mělo ukazovat působení ústavu i na širším poli obecně kulturním a vzdělávacím. Ale i fysickou zdatnost svých žáků a pozitivní výsledky práce tělovýchovné mohl ústav ukázat širší veřejnosti. Stávalo se tak při veřejných cvičeních všeho žactva, ale také účasti na závodech nářadových, lehkootletických a lyžařských, v nichž velmi často obsazovali žáci i místa nej přednější.

Poslední část prvního půlstoletí života novoměstské reálky je vyznačena všemi zlými a tragickými důsledky německé okupace. Toto smutné období začíná už smrtí presidenta Osloboditele v září 1937 a pokračuje podzimem roku 1938 a jarem 1939 až k nejhorší krizi po atentátu na Heydricha v roce 1942 a v letech dalších. Bylo toho mnoho, co ústav jako část československého středního školství v této době zakusil. Násilné snižování počtu žactva, přeškolení, jazykové zkoušky a nucené pracovní kroužky profesorů, nadměrné zvýšení vyučovacích hodin němčiny, zákaz vyučovat čsl. literaturu a dějinám vůbec, ostrá čistka knihoven, pracovní nasazení profesorů i žáků, odstraňování i nejnepatrnějších stop, připomínajících národní minulost a všechno to, co souviselo s první republikou, výběrové tábory místo přijímacích zkoušek do první třídy, německý písemný styk s nadřízenými školními úřady, nucený sběr odpadových hmot, přísné inspekce, anonymní udání profesorů u jihlavského gestapa, to je jen namátkový výběr z vnitřního života ústavu v r. 1939-1945. Přes tento duchovní útlak vydrželo dobře pevné národní vědomí žactva i profesorů bez hlubších otřesů. Zhoubný vliv Kuratoria pro výchovu české mládeže paralysovali profesori letnými připomínkami o postoji, jaký má mít k současným věcem český student, i neskrývaným odporem k celé této výchovné akci.

Hodin českého jazyka i jiných předmětů využito k tomu, aby drobnou narážkou nebo připomínkou významných událostí a osobností udržováno bylo v myslích žáků povědomí o lepší minulosti národa a současně také posilována víra v lepší dny budoucí. A když při nařízené oslavě Hitlerových narozenin v roce 1944 žáci vyšších tříd ostentativně při hraní německé hymny nezvedli pravici k nenáviděnému pozdravu, což mělo za následek vyšetřování gestapem a pohružky nejprísnějším potrestáním, bylo jasné, že duch žactva zůstal nezlomený a nezměněný, věrný národu, republice i jejím představitelům, o jejichž projevech ze zahraničí vedeny rozpravy ve sborníku i ve třídách.

Z významných událostí nutno připomenout změnu ve vedení ústavu, v jehož čele stál skoro po celou dobu okupace zat. správce Ladislav Staněk, když jeho předchůdce ředitel Emanuel Jireček odešel dnem 31. listopadu 1939 do pense, přestěhování učitelského ústavu z Jihlavy do Nového Města na Moravě a soužití obou ústavů pod jednou střechou při vzájemném používání členů profesorských sborů a spoluužívání sbírek a spoluužívání budovy německou obecnou školou, zřízenou pro tábor německých dětí umístěných v budově okresní nemocnice, což mělo za následek, že žactvo ústavu mělo vyučování odpoledne. Nejvýznamnější událostí byla změna dosavadní reálky v osmitřídní reálné gymnasium od začátku školního roku 1942-43. Přes vnější tlak, projevující se zvýšeným počtem hodin němčiny, německé konveršace a německy vedených hodin dějepisu, zeměpisu a matematiky (skoro třetina týdenních hodin byla německá), dále pak přísnými předpisy týkajícími se výchovy ideové a hlavně ideové převýchovy ve směru kladného poměru k okupantům, snažili se profesori nahradit žactvu nedostatky způsobené úpravou vyučovacích osnov alespoň soukromými schůzkami se žáky vyšších tříd ve formě literárních a sebevzdělávacích kroužků, kde bylo možno probrati leccos, co ve vyučovacích hodinách nebylo možné. Dvěma recitačními soutěžemi, z nichž první se zúčastnili také studenti z Jihlavy, Havlíčkova Brodu, Tišnova a obou ústavů novoměstských, prohlouben zájem o nejlepší výtvoř české poesie a české hudby a posíleno národní vědomí, večerem věnovaným novoměstskému básníku J. Karníkovi ukázáno na pravý a čistý inspirační básnický zdroj v půdě, vlasti a v národě, a hudební akademií prokázána živá souvislost s prací ústavu na tomto poli v letech dřívějších. Přes tlak ideový, násilně vynucovaný okupanty, podařilo se ústavu získat na protektorátním ministerstvu školství značné subvence, z nichž zakoupena nová kamna, lavice, kancelářský nábytek, do tělocvičny a 14 učeben pořízena parketová podlaha, opatřena dvojitá okna na chodbách, opravena střecha budovy, vydlážděn dvůr a dokončena elektrisace budovy a instalováno vedení pro rozhlasové zařízení ve třídách.

Další opravy, pro něž byla opatřena úhrada, nebyly provedeny pro nedostatek materiálu.

Na podzim roku 1944, kdy se dostalo ústavu pochybné cti, že v jeho čelo postaven Němec Wladimir Hawranek (rodem Čech, ale za okupace zaprodanec Němců), připravovány oslavy padesátého výročí založení ústavu, které měly být provedeny pro válečné události jenom ve skrovnějším měřítku. Nechyběly hlasy, aby se počkalo až na dobu klidnější, čímž pevně míněno konečné vítězství nad nacismem a dosažení politického i národního osvobození, v němž jsme všichni věřili od začátku persekuce i v dobách nejchmurnějších. V prudkém spádu událostí přešel podzim a zima roku 1944, jaro roku 1945 a s ním i den vítězství. Přišlo ještě obsazení budovy německým vojskem, přerušení vyučování, beztak v jarních měsících denně rušeného poplachu, a pak dramatický spád květnových událostí, dny osvobození, příchod Rudé armády, obsazení budovy velitelstvím a štábem ruské armády a pak pozvolný začátek vyučování v nové svobodné škole československé. To už ale do vyličení osudů ústavu v prvním padesátiletí nepatří. O tom později a podrobněji na jiném místě.

V závěru stručného vyličení dějin prvních padesáti let novoměstské reálky chtěl bych zdůraznit toto: Ze shromážděných faktů vyplývá, že střední školy bylo v Novém Městě na Moravě zapotřebí a že tato plnila své poslání dobře. Statistika abiturientů, zaujímajících nejvýznamnější místa na poli vědeckém, uměleckém, politickém i hospodářském, je dokladem poctivé práce členů profesorských sborů, z nichž mnozí odcházeli ze sborovny novoměstské reálky přímo za universitní katedry nebo na odpovědná místa vysoké školské administrativy. Tím, že umožněno studium i sociálně nejslabším (dokládá to statistika sociálního rozvrstvení rodičů abiturientů), stal se ústav pravým dobrodínem pro chudý horský kraj. Splnilo se věstecké slovo pečlivého a starostlivého zakladatele a budovatele ústavu, ředitele L. Čecha, kterým zakončil pojednání o zřízení a otevření novoměstské reálky v první výroční zprávě: »Kéž nové semeniště národního vzdělání a osvěty vydá hojné ovoce a hojnou žeň na poli duchovním i hmotném našemu chudému Horácku, Moravě a českému národu. Kéž jeho založení zvátí se může požehnáním!«

Nechť tento úkol a cíl národního vzdělání a osvěty, daný zakladatelem a plněný v letech uplynulých poctivě a čestně, přejde jako závažné a odpovědné poslání i do let budoucích. Je to přání, ale zároveň i závazek.

POČET ŽACTVA

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	Celkem
I.	71							71
II.	68	75						143
III.	44	55	70					169
IV.	40	46	45	70				201
V.	43	48	37	44	64			236
VI.	38	49	50	36	35	54		262
VII.	37	40	49	41	32	32	45	276
VIII.	43	37	39	42	36	26	33	257
IX.	56	44	40	32	33	30	21	256
X.	54	55	40	38 ¹	24	33	26	270
XI.	36	53	47	33	24	19	29	241
XII.	27	42	46	40	29	25	17	226
XIII.	41	26	39	37	27	25	20	215
XIV.	32	41	24 ¹	33	30 ¹	24	24	208
XV.	34 ¹	32	37 ¹	27 ²	29 ¹	23 ¹	22	204
XVI.	34 ¹	33 ³	31 ²	35 ¹	19 ²	28 ¹	21	201
XVII.	35	38 ¹	26 ²	31 ²	28 ¹	15 ³	24	197
XVIII.	30 ²	37 ¹	28 ²	25 ³	31 ²	24 ¹	15 ²	190
XIX.	33 ₁	30 ₁	35 ₃	27 ₂	18 ₁	25 ²	21 ₁	189
XX.	31 ₂	29	28 ₁	27 ₃	17 ₂	12 ₁	18	162
XXI.	29 ₅	27 ₂	24 ₁	22 ₁	25 ₃	16 ₁	11 ₁	154
XXII.	23 ₃	25 ₈	21 ₄	27 ₂	19 ₁	21 ₃	13 ₁	149
XXIII.	41	23 ₇	25 ₁₀	23 ₄	16 ₂	15	22	165
XXIV.	36 ₅	33 ₄	27 ₇	27 ₁₁	20	16 ₂	14 ₁ ¹	173
XXV.	51 ₁	43	40	29	31	21	15	230
XXVI.	44	39	30	37	17	23	14	204
XXVII.	45	54	38	35	26	15	21	234
XXVIII.	71	54	60	42	37	14	15	293
XXIX.	52	76	53	64	38	29	14	326
XXX.	45	55	65	49	51	41	23	329
XXXI.	53	47	45	67	51	41	33	337
XXXII.	35	44	42	39	47	42	31	280
XXXIII.	28	35	47	33	31	32	39	245
XXXIV.	17	31	32	40	32	23	32	207
XXXV.	29	24	30	34	35	25	24	201
XXXVI.	31	27	24	35	29	33	28	207
XXXVII.	30	32	28	26	30	29	33	208
XXXVIII.	47	27	40	25	28	28	27	222
XXXIX.	42	41	37	39	30	26	27	242
XL.	44	38	40	29	41	28	24	244
XLI.	38	44	38	40	29	36	29	254

POČET ŽACTVA

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	Celkem
XLII.	55	36	47	39	40	24	34	273
XLIII.	42	62	45	49	42	32	21	293
XLIV.	68	42	70	48	54	35	31	348
XLV.	76	74	68	75	48	54	33	428
XLVI.	36	57	69	50	61	38	55	366
XLVII.	30	36	61	68	41	59	36 ₂	331
XLVIII.	37	36	43	64	35	38	55	308
XLIX.	36	35	35	32	35	27	27	227
VIII.								
L.	32	39	37	33	23	31	26	247

STATISTIKA PROSPĚCHU

Rok	Počet žáků	S vyznam.	Prospěli	Neprospěli	Neklasifik.	Vystoupili
I.	70	25	36	7	2	—
II.	140	26	101	12	1	—
III.	164	26	119	13	1	2
IV.	200	37	144	15	3	1
V.	228	38	168	22	—	—
VI.	253	53	171	27	1	1
VII.	272 ₁	54	194	22 ₁	1	1
VIII.	246	43	177	25	—	1
IX.	253	53	174	24	1	1
X.	256 ₁	56	176 ₁	22	1	1
XI.	233	50	154	26	2	1
XII.	216 ₁	37	158 ₁	16	4	1

STATISTIKA PROSPĚCHU

Rok	Počet žáků	S vyznam.	Prospěli	Neprospěli	Neklasifik.	Vystoupili
XIII.	207	44	152	9	1	1
XIV.	202 ₃	34	149 ₃	16	3	—
XV.	198 ₆	47 ₂	139 ₄	12	—	—
XVI.	201 ₁₀	47 ₃	136 ₆	15	3	—
XVII.	189 ₉	47 ₃	127 ₆	14	—	—
XVIII.	185 ₁₁	45 ₂	128 ₉	11	1	—
XIX.	180 ₁₁	36 ₉	124	23	—	—
XX.	157 ₉	24 ₄	118 ₅	14	1	—
XXI.	149 ₁₄	37 ₁₀	102 ₄	10	—	—
XXII.	153 ₁₈	36 ₁₀	95 ₁₀	8 ₁	3	5
XXIII.	163 ₂₃	41 ₁₉	99 ₄	6	2	15
XXIV.	166 ₁ ²⁹	37 ₁₆	100 ₁₃	6	3	20
XXV.	217 ₁	49	124 ₁	44	—	—
XXVI.	197 ₁	40	142 ₁	14	1	—
XXVII.	229	39	160	26	4	—
XXVIII.	286	76	184	26	—	—
XXIX.	319	57	232	30	—	—
XXX.	327 ₁	50	214	63 ₁	—	—
XXXI.	320	40	223	56	1	—
XXXII.	271	34	202	35	—	—
XXXIII.	231	33	179	17	2	—
XXXIV.	202	34	155	13	—	—
XXXV.	196	40	149	7	—	—
XXXVI.	205	35	160	9	1	—
XXXVII.	199	48	138	13	—	—
XXXVIII.	215	41	154	17	3	—
XXXIX.	237	51	171	15	—	—
XL.	236	43	162	30	1	—
XLI.	245	55	163	27	—	—
XLII.	271	37	211	21	2	—
XLIII.	286	55	211	17	3	—
XLIV.	340	81	239	18	2	—
XLV.	432	95	285	13	39	—
XLVI.	366	100	235	25	2	4
XLVII.	331 ₂	103	207 ₂	18	—	3
XLVIII.	308	103	168	35	2	—
XLIX.	227	15	200	12	—	4
L.	247	5	231	4	—	7

STATISTIKA SOCIÁLNÍCH POMĚRŮ

Školní rok	Počet žáků	rolník	živnostník	obchodník	soukr. úř.	státní zam.	učitel	továrník	lékař	stavitel	dělník	různé
1894-1895	70	24	24	5	5	3	6	1	1	1	2	2
1895-1896	143	49	39	15	7	4	18	3	2	1	3	2
1896-1897	169	59	54	11	12	5	17	2	1	2	4	1
1897-1898	200	65	66	17	15	4	19	2	2	3	4	3
1898-1899	235	80	76	19	15	5	23	2	2	1	6	6
1899-1900	262	97	79	18	14	13	18	1	1	3	8	10
1900-1901	276	107	79	20	12	13	19	1	1	2	6	16
1901-1902	257	106	71	17	10	11	23	2	1	—	4	12
1902-1903	256	99	60	17	15	4	27	3	—	3	12	15
1903-1904	270	96	74	16	17	8	34	3	1	3	8	10
1904-1905	241	88	51	21	19	3	34	3	1	3	6	12
1905-1906	225	89	43	19	16	5	35	1	4	3	3	7
1906-1907	215	75	42	18	10	8	41	1	4	2	2	12
1907-1908	209	70	37	18	5	11	42	1	2	4	8	11
1908-1909	210	64	42	26	3	15	40	—	—	—	4	12
1909-1910	191	65	39	17	13	15	41	1	—	2	4	15
1910-1911	206	64	34	16	17	11	35	2	1	2	8	16
1911-1912	203	61	34	14	17	18	31	3	3	—	12	10
1912-1913	198	52	36	12	22	12	31	2	2	—	13	16
1913-1914	171	48	34	12	21	8	27	2	2	—	10	7
1914-1915	168	41	34	7	22	16	27	3	1	—	9	8
1915-1916	171	34	36	6	25	20	23	3	3	—	9	12
1916-1917	188	38	42	10	24	33	21	2	3	—	7	8
1917-1918	199	40	48	15	9	41	20	3	2	—	9	12
1918-1919	235	50	52	17	39	6	32	5	1	1	14	18
1919-1920	202	48	44	15	29	14	27	2	1	1	13	8
1920-1921	234	60	45	13	32	7	27	2	—	1	24	22
1921-1922	293	78	66	15	8	40	32	3	—	3	30	18
1922-1923	326	90	66	22	31	24	29	3	—	2	41	18
1923-1924	330	87	68	18	36	27	31	2	—	3	48	10
1924-1925	337	103	71	13	9	44	34	3	1	2	40	17
1925-1926	280	85	51	6	23	31	37	2	—	1	36	8
1926-1927	245	75	39	5	18	13	45	1	—	—	29	20
1927-1928	207	63	38	6	4	17	32	—	—	—	18	18
1928-1929	201	63	36	5	20	22	29	—	—	1	17	8
1929-1930	207	64	34	10	9	28	24	1	1	2	23	11
1930-1931	208	61	30	8	6	17	26	2	—	2	36	20
1931-1932	222	70	44	7	25	24	23	1	1	2	24	1

STATISTIKA SOCIÁLNÍCH POMĚRŮ

Školní rok	Počet žáků	rolník	živnostník	obchodník	soukr. úř.	státní zam.	učitel	továrník	lékař	stavitel	dělník	různé
1932-1933	242	69	41	7	12	27	17	1	1	4	39	24
1933-1934	244	69	48	9	19	36	20	1	—	4	27	11
1934-1935	254	68	45	8	33	45	19	—	2	4	23	7
1935-1936	274	66	52	10	9	43	27	—	1	2	36	28
1936-1937	272	66	53	11	23	53	24	—	4	2	24	12
1937-1938	346	86	72	16	60	33	31	3	4	2	31	18
1938-1939	427	103	76	23	24	66	35	1	4	3	41	51
1939-1940	363	75	60	20	76	38	33	1	7	2	35	16
1940-1941	334	69	51	12	49	47	34	3	6	1	22	23
1941-1942	318	66	49	8	50	43	38	4	4	—	32	24
1942-1943	233	36	37	4	42	43	33	4	2	—	24	8
1943-1944	249	35	33	4	62	31	34	5	7	—	23	15

RODIŠTĚ ABITURIENTŮ

I. Soudní okres Nové Město na Moravě

Nové Město na Moravě 219, Bobrová Dolní 11, Bobrová Horní 17, Bobrůvka 6, Bohdalec 8, Borovnice 1, Daňkovice 3, Dlouhé 3, Fryšava 5, Herálec 2, Javorek 3, Jimramov Nový 1, Jiřikovice 10, Kadov 6, Konikov 2, Krásné 2, Krátká 1, Křídla 6, Křižánky 2, Kuklík 2, Lišná 4, Maršovice 2, Michov 1, Mirošov 7, Německé 14, Nová Ves 8, Odranec 4, Olešná 16, Petrovice 16, Podolí 16, Pohledec 11, Račice 2, Radešín 3, Radňovice 21, Rokytno 11, Rečice 25, Studnice 1, Svatka Radešínská 20, Tři Studně 3, Věcov 2, Vlachovice 1, Vříš 3, Zubří 7, Roženecké Paseky 3, Rousměrov 2.

II. Soudní okres Bystřice nad Pernštejnem

Bystřice nad Pernštejnem 15, Blažkov 5, Bohuňov 2, Branišov 1, Bukov 2, Byšovec 1, Divišov 3, Dvořiště 3, Habří 1, Chlum 2, Chudobín 2, Janovice Moravské 3, Karasín 1, Kozlov 1, Kundratice 1, Lhota 6, Libochová Horní a Dolní 4, Lísek 1, Meziboří 1, Moravec 2, Nedvězíčko 1, Olší 1, Olešinky 2, Písečné 1, Pivonice 2, Rosička Dolní 1, Rovné 4, Rozsochy 4, Rožinka Zámecká 1, Rožná 2, Stražek 1, Střítež 2, Ubušín 4, Ubušíněk 1, Unčín 2, Veselí 1, Vír 3, Vítochov 1, Vojetín 1, Vojtěchov 3, Zvola 9, Ždánice 1.

III. Soudní okres Žďár

Město Žďár 77, Bohdalov 2, Březí 3, Budeč 3, Cikháň 1, Hamry 3, Hlinné 5, Hodiškov 6, Jámy 17, Lhotka 3, Matějov 1, Mělkovice 1, Obytčov 4, Ostrov 9, Počátky 4, Pokojov 1, Rudolec 5, Szomín 1, Sklenné 2, Slavkovice 17, Újezd 4, Vatin 7, Veselíčko 10, Veselí Nové 6, Vysoké 5, Zámek Žďár 10

Podle abecedy

Aigen (Rak.) 1, Arnolec 1, Bílek 1, Bíteš Velká 3, Bítýška Veverská 1, Blatnice 1, Bludenz (Rak.) 1, Blato Černé (Č.) 1, Bohušovice (Č.) 1, Borová 1, Bratislava 1, Brno 21, Brod Havlíčkův 2, Březiny 1, Bučice 1, Bučice Dolní 1, Bučovice 1, Budějovice Mor. 1, Bystré 1, Cyrilov 1, Čáslav 1, Cenvír 1, Deblín 1, Dobroměřice 1, Doubravník 1, Herálec Český 3, Heřmanov (M.) 2, Heřmanice Horní 1, Hodonín 1, Holetín (Č.) 1, Holetín Horní (Č.) 1, Hora Kutná (Č.) 1, Hořepník 1, Hradiště Uherské 2, Hrbov 1, Hulín 1, Hutě Zadní (Č.) 1, Chlumek 1, Chotěboř 3, Chudčice 1, Innsbruck (Rak.) 1, Jamné 1, Jihlava 2, Karlslust (Rak.) 1, Kelč 1, Kladno u Hlinska 1, Kocanda 1, Kochanov 1, Kolín 1, Koruna 2, Krakov 1, Krásnoves 2, Krouná (Č.) 1, Krucemburk 2, Krumlov Moravský 1, Krupá Horní (Č.) 2, Křižánky České 1, Křižanov 7, Kunštát 1, Levice 1, Liberec 1, Libochovice (Č.) 1, Losenice Velká (Č.) 2, Lysice 1, Maloměřice 1, Mariková Horní 1, Medlánky 2, Měřín 1, Městec Vojnův (Č.) 1, Meziříčí Velké 6, Místek 1, Mokřůvky 1, Moskva 1, Mrákotín 2, Naloučany 1, Náměšť nad Oslavou 1, Něčice 1, Nedvědice 5, Nezamyslice 1, Nížkov 1, Olešná Mor. 1, Olešnice 1, Opatovice Velké 2, Oslavany 2, Ostrava Mor. 2, Oudolňa 1, Paka Nová 1, Pavlov 1, Plumlov 1, Poděšín 2, Pohořelice 1, Pole Královo 1, Polná 8, Polnička 1, Praha 5, Proseč 2, Prosetín 3, Předklášteří 1, Přerov 1, Přestice 1, Přibyslav 5, Rájec 2, Rajhrad 1, Rohozdec 1, Rohozná 1, Roseč 1, Sázava (Č.) 2, Slavkov 1, Světlá 1, Světlňov (Č.) 5, Svojanov (Č.) 1, Svratka Česká (Č.) 4, Svratouch (Č.) 2, Šanov 1, Šenfeld 1, Šicndorf Český 1, Šlakhmry 1, Špinov (Č.) 1, Šumperk (M.) 1, Telč 2, Telecí (Č.) 1, Telečkov Starý 1, Tenanice (M.) 2, Tišnov 6, Třebíč 1, Třebová Česká 1, Užhorod 1, Ves Nová u Tišnova 1, Ves Velká Uhry 1, Věstín 1, Věstín 1, Vickov 1, Vídeň 12, Volešná Velká (Č.) 1, Vratzov 1, Zbraslav 1, Žernůvka 1, Ždírec 3, Židenice 1.

SEZNAM ŘEDITELŮ A PROFESORŮ

I. Ředitelé

Čech Leander 1. VIII. 1894 - 27. VII. 1911.
Burda Jan 1. IX. 1911 - 31. VIII. 1920.
Tichánek Bohumír 10. X. 1921 - 30. VI. 1931.
Maleček Jan 1. III. 1933 - 31. VII. 1935.
Jireček Emanuel 1. IX. 1936 - 30. IX. 1939.

II. Profesori

1. Bažant Jaromír 16. IX. 1900 - 31. VIII. 1909.
2. Bělský František 21. IV. 1913 - 15. IX. 1913.
3. Beneš Rudolf 16. IX. 1922 - 15. IX. 1925.
4. Bezdíčková Marie 16. IX. 1919 - 15. IX. 1921.
5. Bláha Inocenc Arnošt Dr. 1. IX. 1904 - 31. VIII. 1919.
6. Blažek Bohuslav 15. II. 1913. - 15. IX. 1913.
7. Brož Josef 16. IX. 1894 - 31. VIII. 1908.
8. Břeň Josef 16. IX. 1922 - 31. VIII. 1924.
9. Bubeník Oldřich 1. IX. 1941 - 30. VI. 1945.
10. Bundil Emil 1. IX. 1908 - 31. VIII. 1919.
11. Cífká Eduard 1. X. 1928 - 31. VIII. 1929.
12. Cigánek Emil 16. IX. 1895 - 15. IX. 1912.
13. Daněk Josef Dr. 1. IX. 1935 - 31. VIII. 1936.
14. David Stanislav 1. IX. 1919 - 15. IX. 1929, 16. IX. 1922 - 30. IX. 1939, zat. správce 1. VIII. 1935 - 31. VIII. 1936.
15. Dokulil Miloš 1. IX. 1945 až dosud.
16. Doubek Josef Dr. 1. IX. 1929 až dosud.
17. Dovínová Marie 16. VI. 1944 - 1. X. 1944.
18. Dvořák Silvestr 1. I. 1921, zat. správce 25. V. 1945 až dosud.
19. Dundrová Hana 1. IX. 1937 - 1. IX. 1939.
20. Fiala František 16. IX. 1915 - 31. VIII. 1931, zat. správce 1. VII. 1931 - 31. VIII. 1931.
21. Fiala Josef 16. IX. 1914 - 4. III. 1918, 1. IX. 1929 - 31. III. 1941.
22. Filipi Adolf 21. IX. 1921 - 31. VIII. 1923.
23. Frič Karel 16. IX. 1900 - 1. IX. 1910.
24. Grimmich Jaroslav 16. IX. 1920 - 31. VIII. 1922.
25. Groulík Jiří Dr. 1. IX. 1923 - 31. VIII. 1927.
26. Hanák Vladimír Dr. 1. IX. 1934 - 31. VIII. 1936.
27. Hejl Jaromír 1. XI. 1939 - 31. VIII. 1946.
28. Hejzlar Eduard 1. IX. 1908 - 31. VIII. 1913.
29. Hošek Jan 1. IX. 1896 - 31. IX. 1901.
30. Hrubý Ignát 16. IX. 1894.
31. Hruša Rudolf 16. IX. 1903 - 15. IX. 1916.
32. Hüttel Jan 1. X. 1922 - 6. V. 1930.
33. Chlup Otakar 16. IX. 1900 - 15. II. 1901.
34. Churavý František 1. X. 1901 - 16. IX. 1902.
35. Janíček Oldřich 1. X. 1930. - 31. II. 1933.
36. Jedlička Jaromír 1. XII. 1924 - 16. IV. 1925.
37. Jekrlé Emil 1. IX. 1911 - 31. VIII. 1912.

38. Jelínek Antonín 16. IX. 1894 - 31. VII. 1903.
39. Jelínek Antonín 1. IX. 1903 - 1. II. 1929.
40. Jiránek Josef 1. IX. 1913 - 31. VIII. 1920.
41. Jordán Josef 1. X. 1939 - 1. IX. 1945.
42. Juda Karel 16. IX. 1899 - 31. VIII. 1900.
43. Kamba Ferdinand 1. IX. 1938 - 1. IX. 1940.
44. Kašpárek Karel 16. IX. 1895 - 31. VIII.
45. Klausvicová Anna 1. X. 1937 - 31. VIII. 1938.
46. Klausvic Otto 1. IX. 1936 - 31. VIII. 1938.
47. König Bedřich Dr. 16. IX. 1925 - 1. IX. 1945.
48. Kopeček Methoděj 1. IX. 1930 - 31. VIII. 1932.
49. Koreček František 1. IX. 1908 - 31. VIII. 1912.
50. Kořínek Josef 1. IX. 1898 - 2. I. 1902.
51. Kostecký Karel 1. IX. 1944 - 1. X. 1945.
52. Krejčí Jaroslav Dr. 1. IX. 1924 - 31. VIII. 1935.
53. Kučera Josef.
54. Kudrman Antonín Dr. 1. IX. 1928 - 31. VIII. 1929.
55. Landa Václav 16. IX. 1901 - 31. VIII. 1908.
56. Láník Alois.
57. Lebeda Antonín 16. IX. 1923 - 31. VIII. 1929.
58. Linhart František Dr. 1. IX. 1907 - 15. IX. 1921.
59. Liškutín Jan Dr. 1. IX. 1933 - 7. XII. 1933.
60. Maleček Jan 1. IX. 1912 - 31. VIII. 1923, od 1. IX. 1931 zat. správce.
61. Malý Hugo 3. V. 1912 - 15. IX. 1912.
62. Marčon Rudolf Dr. 1. IX. 1921 - 31. VIII. 1923.
63. Matějček František 16. IX. 1903 - 15. IX. 1904.
64. Matoušek Karel 1. IX. 1910 - 31. VIII. 1922.
65. Matula Antonín 16. II. 1910 - 1. IX. 1910.
66. Matys František 7. XII. 1933 - 31. VIII. 1938.
67. Maťocha Karel 16. X. 1901 - 31. VIII. 1908.
68. Mikulec Josef 1. IX. 1935 až dosud.
69. Minks Jan 16. IX. 1897 - 31. VIII. 1903.
70. Novák Metoděj 19. IX. 1912 - 31. VIII. 1920.
71. Nováková Milada 1. IX. 1938 - 31. VIII. 1939.
72. Nováček Václav 1. IV. 1942 až dosud.
73. Novotný Jaroslav Dr. 1. IX. 1922 - 30. VIII. 1930.
74. Ondrák František 16. IX. 1913 - 15. IX. 1919.
75. Oulehla Jan 1. IX. 1896 - 15. IX. 1920.
76. Páč Bohumil 1. IX. 1930.
77. Pěňčík Karel 1. IX. 1940 - 1. VIII. 1945.
78. Plechatý Ladislav 1. IX. 1941 - 31. VIII. 1944.
79. Podešť Jan 1. IX. 1931 - 30. IX. 1932.
80. Podloucký Alois 1. IX. 1925 až dosud.
81. Pokora Josef 9. III. 1902 - 31. VIII. 1910.

82. Prokopec Josef 10. IX. 1910 - 15. IX. 1911.
83. Procházka Antonín 1. IX. 1921 - 31. VIII. 1924.
84. Procházka František 16. IX. 1895 - 31. VIII. 1901.
85. Puchýř Jaroslav 1. IX. 1937 až dosud.
86. Radoň Bořivoj 1. IX. 1931 - 31. VIII. 1934.
87. Rais Ludvík 1. III. 1901 - 25. X. 1901.
88. Rothschein Ferdinand 1. IX. 1937 až dosud.
89. Rovenský Antonín 1. IX. 1936 až dosud.
90. Sekanina František 16. IX. 1898 - 15. IX. 1901.
91. Sekářík František 1. X. 1932 - 31. VIII. 1933.
92. Schüller Jan 23. V. 1907 - 15. IX. 1907.
93. Sládek Jaroslav 1. IX. 1908 - 31. VIII. 1913.
94. Smeykal Vladimír 1. IX. 1912 - 31. VIII. 1921.
95. Soška Ambrož 16. IX. 1905 - 31. VIII. 1907.
96. Staněk Ladislav 1. XII. 1939 - 31. VIII. 1944, zat. správce.
97. Stuchlíková Bedřiška 16. X. 1939 - 30. IV. 1942.
98. Suk František 16. IX. 1908 - 15. IX. 1909, 10. IX. 1910 - 15. IX. 1912.
99. Suk František 1. IX. 1919 - 31. VIII. 1920.
100. Sůva Bohuslav 16. IX. 1898 - 15. IX. 1901.
101. Svačina Rudolf 1. IX. 1940 až dosud.
102. Svoboda Jan 16. VIII. 1915. - 15. IX. 1918.
103. Sypták Milič Dr. 1. II. 1940 - 31. VIII. 1941.
104. Šebková Marie 1. IX. 1938 - 1. IX. 1940.
105. Šlerka Josef Ing. 1. IX. 1938 až dosud.
106. Šmatt Jaroslav 1. XII. 1920. - 31. VIII. 1922.
107. Šorm Josef 16. IX. 1893 - 31. VIII. 1898.
108. Štancl Rudolf 16. IX. 1902 - 31. VIII. 1903.
109. Štěpánek František 16. IX. 1914. - 13. VIII. 1919.
110. Šrámek Bohumil 16. IX. 1913 - 15. IX. 1918.
111. Terebová Božena 1. IX. 1938 - 31. VIII. 1940.
112. Tomancl Rudolf 19. X. 1933 až dosud.
113. Vaněk Dobroslav 1. IX. 1921 - 31. VIII. 1925.
114. Vašíček Alois 1. IX. 1941 - 16. IX. 1945.
115. Veselý Josef 1. IX. 1943 - 1. IV. 1945.
116. Voženílek Jindřich 16. IX. 1902 - 15. IX. 1903, 1. IX. 1909 - 31. VIII. 1911.
117. Weintrittová Anna 1. IX. 1938 - 1. IX. 1939.
118. Zitta František 16. IX. 1900 - 31. VIII. 1901.
119. Žák Karel 16. II. 1920 - 31. VIII. 1934.
120. Živný Jiří 1. IX. 1927 - 1. I. 1942, 5. VI. 1945 až dosud.
121. Žlábek František 16. IX. 1899 - 31. VIII. 1900.

SEZNAM ABITURIENTŮ

1901

1. František Bárta z Cyrilova, 2. Adolf Bukáček z Petrovic, 3. František Bukáček z Křižánek, 4. František Bureš z Německého, 5. Jaroslav Čech z Hořepníku, 6. Ignác Čejka z Nového Města na Mor., 7. Jindřich Ferenc ze Žďáru, 8. Volfgang Flek z Vídně, 9. Josef Goldmann z Brna, 10. Theodor Hamerský z Německého, 11. Rudolf Honek ze Stražku, 12. Václav Chroust z Nového Města na Mor., 13. František Janoušek ze Zadní Hutě, 14. Emil Jíra z Roseče, 15. Emanuel Jiráček z Velkého Meziříčí, 16. Richard Kadlec z Nového Města na Mor., 17. Karel Kaláb z Nového Města na Mor., 18. Vlastimil Klusáček ze Žďáru, 19. Leopold Koubek z Německého Rudolce, 20. Josef Krejčí z Horního Holetína, 21. Petr Křička z Kelče, 22. František Kunstmüller z Radňovic, 23. Jan Lamplot z Roženeckých Pasek, 24. Petr Libra z Jimramova, 25. Josef Macek z Valtína, 26. Karel Mindl z Olešné, 27. Rudolf Moučka z Liberce, 28. Antonín Nedoma z Rousměrova, 29. Jan Neubauer z Nížkova, 30. Stanislav Sáblik ze Slavkovic, 31. Alois Sláma z Počitek, 32. Stanislav Sochor z Hodišova, 33. Ignát Šejnoha z Karasejna, 34. Ladislav Šír z Nového Města na Mor., 35. Ferdinand Štursa z Nového Města na Mor., 36. Rudolf Vaněk z Chlumku, 37. Antonín Vodička z Nového Města na Mor., 38. František Zicha z Tišnova, 39. Augustin Zák z Nového Města na Mor.

1902

1. Jindřich Bartoš z Křižanova, 2. Josef Blaha z Horní Bobrové, 3. Richard Brügel z Nového Města na Mor., 4. František Čermák z Rovečína, 5. Václav Dobiáš z Unčína, 6. Vincenc Dobiáš z Brna, 7. Bohuslav Dyrháněk z Chotěboře, 8. Vladimír Dvořák z Předklášteří, 9. Rudolf Ebner z Tišnova, 10. Cyril Ehrenberger z Nového Města na Mor., 11. František Fiala z Bílku, 12. Karel Hauser z Českého Herálce, 13. Josef Holánek z Heřmanova, 14. Josef Juda z Jam, 15. Jan Krippel z Vel. Meziříčí, 16. Vilibald Lázníčka z Vojetína, 17. Josef Michal z Račic, 18. František Navrátil z Víru, 19. Alois Nedělka z Velké Losenice, 20. Jan Nedvěd z Radešína, 21. Arnošt Pálka z Nového Města na Mor., 22. Jaroslav Peňáz z Německého, 23. Eduard Podloucký z Veselíčka, 24. Roman Prudík z Pavlova, 25. Josef Ptáček z Nového Města na Mor., 26. Bohumír Sigmund z Ostrova, 27. Jan Sláma z Křidel, 28. Josef Šabacký z Hrbova, 29. Jiří Šír z Nového Města na Mor., 30. František Štursa z Hor. Libochové, 31. František Žilka z Blažkova.

1903

1. Josef Činčera z Polné, 2. Jan Dvořák z Polné, 3. Rudolf Feinman z Krásné, 4. Metoděj Chocholáč ze Strážce, 5. Rudolf Janíček z Dlouhé, 6. Adolf Klimeš z Blažkova, 7. Metoděj Kožený z Měřína, 8. Josef Křenek z Kundratic, 9. Stanislav Matoušek z Rotkova, 10. Josef Mikeš z Radňovic, 11. Ladislav Mindl z Olešné, 12. Jan Pecháček z Moskvy, 13. Jan Pleský z Jimramova, 14. Josef Prášil z Nového Města na Mor., 15. Adolf Ptáček z Nového Města na Mor., 16. Metoděj Švejda z Nového Města na Mor., 17. Jindřich Totušek z V. Ubušína, 18. Jan Valda z Doubravníka, 19. Metoděj Zahradník z Nového Města na Mor., 20. Jan Coufal z Německého Rudolce.

1904

1. Josef Bím z Jimramova, 2. Arnošt Bořek z České Svatky, 3. Adolf Buchta z Rovného, 4. Cyprián Cihlár ze Svojanova, 5. Vladimír Crha z Vickova, 6. Adolf Čech ze Žďáru, 7. Josef Činčera z Polné, 8. František Dlouhý z Rokytne, 9. Eduard Dvořák z Horní Libochové, 10. Rudolf Freitich z Arnolce, 11. Rudolf Hemza z Nového Města na Mor., 12. Jaroslav Humpál z Libochovic n. Ohří, 13. Florián Jelínek z Olešné, 14. Josef Kalásek z Jimramova, 15. Josef Kostecký z Jimramova, 16. Augustin Kubík z Nového Města na Mor., 17. Jan Landsmann z Přibyslavi, 18. Jan Lázníčka ze Žďáru, 19. Josef Ludvík z Křidel, 20. Ludvík Mach z Petrovic, 21. Josef Martinek z Jimramova, 22. Josef Mazel z Blažkova, 23. Rudolf Nebola z Nového Města na Mor., 24. Josef Petrlik z Valtína, 25. František Pleva z Velké Losenice, 26. Jan Toman ze Žďáru.

1905

1. Stanislav Bechyně z Přibyslavi, 2. Silvestr Bláha ze Zvole, 3. Ladislav Bukáček z Rokytne, 4. Eduard Gregor z Čes. Herálce, 5. František Halamka z Čes. Svatky, 6. Jaroslav Hlaváč z D. Bučic, 7. Metoděj Homelář z Jam, 8. František Jelínek z Nového Města na Mor., 9. Josef Jelínek z Nového Města na Mor., 10. Karel Jelínek ze Žďáru, 11. Josef Kalvoda z Bohuňova, 12. Josef Kovář ze Žernůvek, 13. Jan Kratochvíl z Nov. Veselí, 14. Bohumil Míchal z Račic, 15. Adolf Navrátil z Víru, 16. Jan Neumann z Nového Města na Mor., 17. Jan Pavlíček ze Špinova, 18. Josef Růžička z Kunštátu, 19. Miroslav Servít ze Zvole, 20. Jaroslav Skalka z Krásnovsi, 21. Jindřich Skalka z Krásnovsi, 22. František Slonek z Rokytne, 23. Eugen Spigel z Křižanova, 24. Otakar Stern ze Žďáru, 25. Tomáš Svoboda z Prosetína, 26. Ladislav Záruba z Rohozné.

1906

1. František Balaš z Tišnova, 2. Břetislav Čech z Telče, 3. Rudolf Freygang z Karlslust, 4. Bohuslav Hrubý z Hor. Libochové, 5. Čeněk Chromý z Ostrova, 6. Bohumil Jančík ze Lhoty, 7. Josef Klepetko z Blatnice, 8. Karel Mrkvička z Nového Města na Mor., 9. Zdeněk Najmr z Bohuňovic, 10. Jaromír Nečas z Nového Města na Mor., 11. Josef Peňáz ze Slavkovic, 12. Josef Prudký z Prosetína, 13. Jindřich Ptáček z Bystřice n. Pern., 14. Gustav Sommer z Hor. Bobrové, 15. Vratislav Šír z Nového Města na Mor., 16. Jan Volavý z Habří, 17. Jan Zelený ze Zvole, 18. František Herbst z Hor. Krupé.

1907

1. Kamil Bukovský z Přibyslavi, 2. Adolf Hlavatý z Pohledce, 3. Bohumil Hošpes z Nového Města na Mor., 4. Josef Jambor z Pohledce, 5. František Kalásek z Jimramova, 6. Vladimír Klimeš z Mirosova, 7. Josef Kubík z Nového Města na Mor., 8. Rudolf Malina z Hor. Holetína, 9. Josef Maršálek z Prosetína, 10. Jindřich Najman z Německého, 11. František Pail ze Svratouchu, 12. František Poláček z Vojnova Městce, 13. Antonín Růžička ze Ždírcu, 14. František Tatiček z Rokytne, 15. Josef Trefulka z Nového Města na Mor., 16. Josef Uherka z Unčína, 17. Jan Uhlíř z Bohuňova, 18. Bohdan Vondruška z Bohdalce, 19. Josef Zich ze Světnova.

1908

1. Emanuel Činčera z Polné, 2. František Dvořák z Hor. Libochov, 3. Josef Fiala z Nového Města na Mor., 4. Ludvík Chyba z Hor. Heřmanic, 5. Jaroslav Janáček ze Sázavy, 6. Jan Kubík z Javorku, 7. Konrád Kuda ze Zvole, 8. Aleš Linsbauer z Hodiškova, 9. Camil Lövidt z Chotěboře, 10. Karel Matoušek z Chudčic, 11. Josef Mrázek z Jiřkovic, 12. Josef Navrátil z Bukova, 13. Josef Oberreiter z Nového Města na Mor., 14. František Pešek z Jimramova, 15. Karel Rosa ze Zámku Žďáru, 16. Vladimír Snaka z Obyčtova, 17. Julius Svítíl z Nového Města na Mor., 18. Ladislav Vacík z Jamného, 19. František Vališ z Jiřkovic, 20. František Vítek z Hor. Bobrové, 21. Jan Výborný z Čer. Blata.

1909

1. Antoní Čuhel z Rovečína, 2. Rudolf Čuhel z Rovečína, 3. František Ferbr z Velké Volešné, 4. Josef Filipi z Telecího, 5. Josef Homolka z Michov, 6. František Janáček z Německého, 7. Josef Joukl ze Šenfeldu, 8. Josef Kozák z Pohledce, 9. Václav Kubelka z Uh. Hradiště, 10. Karel Oberreiter z Nového Města na Mor., 11. Josef Peňáz z Vatiná, 12. František Pohanka z Radňovic, 13. František Procházka z Radňovic, 14. Jaroslav Růžička z Nového Města na Mor., 15. Jindřich Sigmund z Ostrova, 16. Karel Smejkal z Nového Města na Mor., 17. Josef Svoboda z Radňovic, 18. Jindřich Škrla z Morkůvek, 19. František Šmirous z Čes. Šicendorfu, 20. Josef Taušek z Brna, 21. Jan Václavek z Proseče, 22. František Vilím z Věcova.

1910

1. Miloslav Blažíček z Polničky, 2. František Černý z Bobrůvky, 3. Josef Dvořák z Mirošova, 4. Julius Fiala z Nového Města na Mor., 5. Josef Gregor z Odrance, 6. František Homola z Ostrova, 7. Richard Charvát z Čes. Křižánek, 8. Ignác John z Bučovic, 9. Josef Kaša z Divišova, 10. Karel Košťál z Nového Města na Mor., 11. Josef Krob z Kladna u Hlinska, 12. Josef Lukeš z Petrovic, 13. Viktor Míček z Krakova, 14. Jaroslav Nahodil z Hodiškova, 15. František Peňáz z Petrovic, 16. Josef Peňáz ze Slavkovic, 17. Metoděj Peňáz z Bystřice n. Pern., 18. František Rotkovský z Bystřice n. Pern., 19. Josef Srnský z Jiřkovic, 20. Václav Svítíl z Nového Města na Mor., 21. Josef Zezulák z Nového Města na Mor.

1911

1. Jaroslav Bláha ze Zvole, 2. Ladislav Göttler z Vatiná, 3. Adolf Haitzschmann ze Zámku Žďáru, 4. Josef Hlavatý z Pohledce, 5. Antonín Hnátek z Olší, 6. Ladislav Chmela z Kuklíku, 7. Emanuel Kašpárek z Horní Bobrové, 8. Jaroslav Koudela z Něm. Rudolce, 9. Stanislav Marzy z Vel. Meziříčí, 10. Alois Mužátko z Veselíčka, 11. Emil Nasswetter z Nového Města na Mor., 12. Jan Peňáz z Vatiná, 13. František Polanský z Maloměřic, 14. Adolf Reinisch z Nového Města na Mor., 15. Karel Rosický z Mor. Janovic, 16. František Šablík ze Slavkovic, 17. František Soška z Rečice, 18. Rudolf Spiegel z Křižanova, 19. František Srstka z Rovečína, 20. Bernard Svoboda ze Zubří, 21. Jindřich Špinar ze Zámku Žďáru, 22. Vladimír Václavek z Proseče, 23. Eduard Váňa z Nov. Jimramova, 24. Alois Vlček z Příbyslavě.

1912

1. Vladimír Brodl z Bludence, 2. Karel Čápek z Olešnice, 3. Josef Hanuš z Herálce, 4. František Jakubíček z Bobrůvky, 5. Stanislav Koudela z Něm. Rudolce, 6. Karel Král z Jiřkovic, 7. Rudolf Musil z Křidel, 8. Dobromír Pekárek z Čáslavě, 9. Josef Pohanka z Nového Města na Mor., 10. Antonín Seidl z Čes. Svatky, 11. Josef Tulis z Nového Města na Mor., 12. Josef Vaverka z Ubušína, 13. Jan Vidoň z Nového Města na Mor., 14. Alois Zadina z Horní Krupě, 15. Marta Böhmová z Nového Města na Mor., 16. Josefa Svandová z Daňkovic.

1913

1. Antonín Beranovský z Nového Města na Mor., 2. Josef Bláha z Nov. Veselí, 3. Vojtěch Bláha ze Zvole, 4. Jaroslav Blažek z Podolí, 5. Adolf Boháč z Olešné, 6. Vladimír Böhm z Nového Města na Mor., 7. Jiří Chorvát z Velké Vsi, 8. Vladislav Chroust z Mor. Olešné, 9. Jan Kroužek z Innsbruku, 10. Josef Libra z Krásné, 11. Josef Petr z Petrovic, 12. Bohumír Rosický z Mor. Janovic, 13. František Seidl z Čes. Svatky, 14. Aleš Svítíl z Nového Města na Mor., 15. František Svoboda ze Zubří, 16. Václav Svoboda z Nového Města na Mor., 17. Ladislav Šín z Rokytne, 18. František Šinkora ze Svatouchu, 19. Theodor Švanda z Jihlavy, 20. Jaroslav Švejda z Nové Vsi, 21. Jan Tejkal z Veverské Bítýšky, 22. Ludmila Heičmanová ze Zámku Žďáru.

1914

1. Josef Bukáček z Líšné, 2. Václav Čermák ze Zámku Žďáru, 3. Adolf Filipi z Nedvězíčka, 4. František Fuksa ze Zubří, 5. Bohumil Gregor z Ondrace, 6. František Gregor z Ubušína, 7. Leonard Halla z Uh. Hradiště, 8. Alois Hubatý z Krucemburku, 9. Arnošt Kocián z Podolí, 10. Jiří Michálek z Polné, 11. Theodor Neumann z Jam, 12. Jan Pohanka z Radňovic, 13. Erich Spiegel z Křižanova, 14. Jan Staněk ze Šlakhamrů, 15. František Švanda z Daňkovic, 16. Josef Žák z Nového Města na Mor., 17. Adolf Žilka z Blažkova.

1915

1. Jaroslav Doležal z Polné, 2. Rudolf Doležal z Polné, 3. Josef Jebavý z Nového Města na Mor., 4. Jan Oberreiter z Nového Města na Mor., 5. Jaroslav Pánek z Rohozdce, 6. Ladislav Procházka z Vel. Ubušína, 7. Vladimír Štěpán z Rozsoch, 8. František Štěpnička z Hor. Bobrové, 9. Karel Švanda z Nového Města na Mor., 10. Miloslav Vávra z Pohledce, 11. František Zach ze Sázavy, 12. Marie Svítílová z Nového Města na Mor.

1916

1. Eduard Buchta z Jimramova, 2. Eduard Caha z Heřmanova, 3. Rudolf Havelka z Vídň, 4. Jaromír Hentschel ze Zvole, 5. František Houdek z Mor. Křižánek, 6. Karel Jelínek z Olešné, 7. Karel Němec z Rovného, 8. Daniel Německý z Nového Města na Mor., 9. Václav Seidl z Nového Města na Mor., 10. Oskar Uher ze Šumperku, 11. Olga Německá z Nového Města na Mor., 12. Josef Sedmera z Javorku, 13. Josef Kříž z Mor. Janovic, 14. Eduard Odehnal z Olešinek.

1917

1. Alois Bratránek ze Žďírce, 2. Viktor Havelka ze Žďáru, 3. Kornel Kafka z Fryšavy, 4. Karel Kozák z Jimramova, 5. Jiří Kubík z Nového Města na Mor., 6. Jan Mička z Hlinného, 7. Bronislav Relich z Nového Města na Mor., 8. Josef Sadílek z Nového Města na Mor., 9. Jaroslav Slavík ze Zbraslavě, 10. František Srnský z Jiřikovic, 11. Jaroslav Staněk z Kutné Hory, 12. Pavel Svítíl z Vel. Opatovic, 13. Alois Špička z Bystřice n. Pern., 14. Hilarus Vodička z Nového Města na Mor., 15. Jan Zelený z Rovného, 16. Marie Heičmanová ze Zámku Žďáru, 17. Blažena Herzogová z Bystřice n. Pern., 18. Marie Šilingrová z Nového Města na Mor., 19. František Houdek z Odrance, 20. Alois Podolík, 21. František Materna.

1918

1. Jaroslav Krejčí z Blažkova, 2. Antonín Kříž z Rad. Svatky, 3. Vincenc Makovský z Nového Města na Mor., 4. Zdeněk Michálek z Polné, 5. Jan Moravec z Havlíčkova Brodu, 6. Lubor Ostříhanský z Nové Paky, 7. Bohuslav Pecháček z Bohdalce, 8. Josef Preisler ze Žďírce, 9. František Ptáček z Německého, 10. Adolf Stehlík z Rad. Svatky, 11. Jindřiška Dvořáková z Příbyslavě, 12. Josef Košík ze Slavkovic, 13. František Kabelka z Jiřikovic, 14. Adolf Blaha z Nov. Veselí, 15. Metoděj Čejka z Nového Města na Mor., 16. Amant Tejkal ze Zám. Rožínky.

1919

1. Jaroslav Fiala z Dolní Bobrové, 2. Oldřich Fiala z Nového Města na Mor., 3. Otokar Filip z Temenice, 4. Karel Fischl z Mitrova, 5. Ladislav Gregor z Odrance, 6. Arnošt Hájek z Dlouhého, 7. Oldřich Pleva z Polné, 8. Alois Spiegel z Křižanova, 9. Karel Svítíl z Brna, 10. Ottilie Okurková z Vídně, 11. Marie Prokšová z Nového Města na Mor., 12. Karel Kapička z Vojtěchova, 13. Josef Zábrš ze Žďáru, 14. Břetislav Věrtelář z Krouné, 15. František Valena z Mor. Herálce.

1920

1. Karel Beneš z Nového Města na Mor., 2. Antonín Bílek z Moravce, 3. František Havelka z Rozsoch, 4. Jaroslav Havlíček z Nového Města na Mor., 5. Antonín Heyduk z Bystřice n. Pern., 6. Emil Chroust z Rokytina, 7. Jan Koudela z Nového Města na Mor., 8. Adolf Makovský z Nového Města na Mor., 9. Jan Markvart z Nového Města na Mor., 10. Otokar Německý z Nového Města na Mor., 11. Ladislav Prášil z Nového Města na Mor., 12. Josef Sláma z Nového Města na Mor., 13. Marie Svítílová z Vel. Opatovic, 14. Karel Veselý z Oudolně, 15. Karel Hlaváč z Dol. Bučice.

1921

1. Jan Burda z Brna, 2. Marie Čížková z Nového Města na Mor., 3. Antonín Drobny z Hulína, 4. Miloš Fiala z Dol. Bobrové, 5. Vlasta Fialová z Nového Města na Mor., 6. Josef Havlíček z Nového Města na Mor., 7. Petr Jínek z Nového Města na Mor., 8. Ludvík Kapička z Vojtěchova, 9. Alžběta Kociánová z Podolí, 10. Bohumil Německý z Nového Města na Mor., 11. Antonín Pokorný

z Počitek, 12. Jindřich Rozsypal z Nového Města na Mor., 13. Stanislav Srnský z Jiřikovic, 14. Zdeněk Svítíl z Nového Města na Mor., 15. Ladislav Sýkora z Horní Bobrové, 16. Jan Šebek z Nového Města na Mor., 17. Josef Šlerka ze Žďáru, 18. Josef Tlustoš z Nového Města na Mor., 19. Josef Trödler z Mor. Ostravy, 20. Rudolf Žák ze Studnic.

1922

1. František Čech ze Světlé, 2. Anděla Černá z Plumlova, 3. Božena Čížková z Nového Města na Mor., 4. Vladimír Filip z Nového Města na Mor., 5. Antonín Jan z Fryšavy, 6. Anna Jelínková z Pohořelice, 7. Marie Kohoutková z Bystřice n. Pern., 8. Vladimír Kopřiva z Nedvědice, 9. Ignác Lukeš z Nového Města na Mor., 10. Marie Novotná z Pokojova, 11. Karel Peňáz z Meziboří, 12. Gustav Sklenář z Jimramova, 13. Ladislav Srnský z Nového Města na Mor., 14. Alois Staněk z Bohdalce, 15. Josef Tikal ze Žďáru.

1923

1. Hubert Effenberger ze Šanova, 2. Lydie Filipiová z Nového Města na Mor., 3. Libuše Filipiová z Temenice u Šumperka, 4. Antonín Janeček z Pivonic, 5. Miroslav Lacina z Německého, 6. Stanislav Liška z Velké Bíteše, 7. Marie Ptáčková z Nového Města na Mor., 8. Jan Servít ze Zvole, 9. Josef Sláma z Nového Města na Mor., 10. František Štursa z Mirosova, 11. Božena Tulisová z Nového Města na Mor., 12. František Smejkal z Nového Města na Mor., 13. Bohuslav Dočekal z Bobrové.

1924

1. Jindřich Beran z Rožné, 2. Marta Bratránková z Kocandy, 3. František Brázda z Kadova, 4. Ladislav Fišar z Bobrové, 5. Josef Holcman z Rad. Svatky, 6. Vladimír Janovský z Nového Města na Mor., 7. Josef Juda z Obyčtova, 8. Karel Kovář z Nového Města na Mor., 9. Ferdinand Kubica ze Lhoty, 10. Marie Mičková ze Stříteže, 11. Stanislav Nedbal z Telče, 12. Václav Pelikán z Ostrova, 13. Karel Peňáz ze Slavkovic, 14. Marie Pohanková z Radňovic, 15. Vladimír Pospíšil z Města Žďáru, 16. Jan Rosůlek z Byšovce, 17. František Sadílek z Nového Města na Mor., 18. František Starý z Branišova, 19. Arnošt Svítíl z Nového Města na Mor., 20. Zdeněk Šimek ze Slavkova, 21. Jaroslav Totušek z Rovečína, 22. František Vařejka z Bukova, 23. Olga Vinklerová z Bystřice n. Pern.

1925

1. Bohumil Brázda z Kadova, 2. Jaroslav Brhel z Nového Města na Mor., 3. Marie Brožová z Města Žďáru, 4. Karel Čech z Nového Města na Mor., 5. Ervín Černý z Rájce, 6. Alois Fiala z Nového Města na Mor., 7. Vratislav Fišar z Něm. Rudolce, 8. Jan Hájek z Rožné, 9. František Homolka z Kozlova, 10. Antonín Houf z Města Žďáru, 11. Jaroslav Hutař z Nedvědice, 12. Jaroslav Koudela z Jiřikovic, 13. Božena Králíčková z Nového Města na Mor., 14. Josef Líbal z Divišova, 15. Josef Makovský z Nového Města na Mor., 16. Jarmila Málková z Nového Města na Mor., 17. Emil Marek z Nové Vsi, 18. Antonín Mezera ze Židenic, 19. Marta Nahodilová z Radňovic, 20. Alois Nedělka z Nov. Veselí, 21. Bedřich Padrtka z Nového Města na Mor., 22. Adolf Peňáz z Nové

Vsi, 23. Adéla Pohanková ze Slavkovic, 24. Jan Prokeš z Vídně, 25. Jaroslav Puchýř z Nového Města na Mor., 26. Jan Smějkal z Vídně, 27. Leopold Stehlík z Vídně, 28. Jaroslav Sýkora z Vysokého, 29. Josef Šíp z Králova Pole, 30. Emil Štěrba z Vídně, 31. Miloš Štursa z Mirošova, 32. Jan Veselý z Pohledce, 33. Božena Zezuláková z Nového Města na Mor.

1926

1. Jiří Beranovský z Nového Města na Mor., 2. Evžen Černý z Rájce, 3. Vlasta Filipiová z Nového Města na Mor., 4. Marie Formánková z Nového Města na Mor., 5. Jan Havlíček z Nového Města na Mor., 6. Leopold Havlíček z Pohledce, 7. Bohumil Havliš z Pohledce, 8. Matylda Havlišová z Pohledce, 9. Rudolf Hoffmann z Města Žďáru, 10. Jarmila Husáková z Přeštice, 11. Marie Jalušková z Města Žďáru, 12. Jaroslav Just z Věstníku, 13. Bohumil Kříž z Rad. Svatky, 14. Marie Lešnerová z Města Žďáru, 15. Marie Letovská z Města Žďáru, 16. Emanuel Mašek z Města Žďáru, 17. Alois Materna z Vysokého, 18. Marie Mezerová z Něžic, 19. Marie Satoriová z Nového Města na Mor., 20. František Sojka z Města Žďáru, 21. František Starý z Petrovic, 22. Emil Stehlík z Roženeckých Pasek, 23. František Straka z Bobrůvky, 24. František Stupka z Rad. Svatky, 25. Rudolf Svoboda ze Zubří, 26. Terezie Šilingrová z Nového Města na Mor., 27. Bohumil Tichánek z Třebíče, 28. Adolf Tichý z Veselí, 29. Rudolf Trapl z Chudobína, 30. Anežka Veselá z Pohledce.

1927

1. Marie Antesová z Jimramova, 2. Václav Beneš ze Slavkovic, 3. Aleš Filip z Nového Města na Mor., 4. Milada Hocková z Města Žďáru, 5. Jarmil Chládek z Věcova, 6. Eliška Chmelová z Nového Města na Mor., 7. Helena Chmelová z Nového Města na Mor., 8. Antonín Chroust z Rad. Svatky, 9. Jan Jelínek z Německého, 10. Josef Koudela z Nového Města na Mor., 11. Vilém Kožnárek z Křižanova, 12. Oskar Lindner z Německého, 13. Ladislav Lopaur ze Tří Studní, 14. Rudolf Loub z Aigen, 15. Josef Mička z Hlinného, 16. Jaroslav Mixa z Města Žďáru, 17. František Mužátko z Jam, 18. Marie Novotná z Jimramova, 19. Jaroslav Pečenka z Města Žďáru, 20. Stanislav Pejchl z Řečice, 21. Eduard Podloucký z Veselíčka, 22. Emilie Pohanková z Radňovic, 23. Josefa Poullová z Nového Města na Mor., 24. Emilie Sadílková z Nového Města na Mor., 25. Anna Sadvská z Fryšavy, 26. Jaroslav Smejkal z Nového Města na Mor., 27. Marie Smejkalová z Vídně, 28. Anna Šebková z Nového Města na Mor., 29. Jan Štěpánek z Křidel, 30. Jaroslav Tichánek z Radňovic, 31. Jarmila Totušková z Rovečína, 32. Vlastimil Vápeník z Jam, 33. František Vítek z Řečice, 34. František Zelený z Vříště, 35. Arnošt Dvořák z Mrákotína.

1928

1. Karel Čejka z Nového Města na Mor., 2. Josef Dostál z Rad. Svatky, 3. Josef Hájek z Rozsoch, 4. Ludvík Hájek z Německého, 5. Bohdan Jelínek z Jimramova, 6. Bohdan Klimeš z Horní Bobrové, 7. Jan Kotínský z Nového Města na Mor., 8. Josef Kučera z Petrovic, 9. Anna Kulhánková z Města Žďáru, 10. Jaroslav Laxer z Řečice, 11. Dobra Málková z Nového Města na Mor., 12. Eduard Moravec z Rokytina, 13. Josef Nepeřil z Olešné, 14. Vlasta Okůrková z Nového Města na Mor., 15. Josef Pekárek z Rad. Svatky, 16. Jan Podloucký z Veselíčka, 17. Oldřich Pokorný z Horní Bobrové, 18. František

Pospíšil z Města Žďáru, 19. Hermína Procházková z Brna, 20. Slavomír Sláma z Nového Města na Mor., 21. František Staněk z Bohdalce, 22. Jaroslav Steiger z Města Žďáru, 23. Jaroslav Svatoň z Jam, 24. Karla Šimková z Vel. Meziříčí, 25. Ladislav Šiška z Řečice, 26. Libuše Švandová z Nového Města na Mor., 27. Jan Toman ze Slavkovic, 28. Drahomíra Traplová z Chudobína, 29. Josef Tupa z Rovného, 30. Jarmil Vašíř z Nového Města na Mor., 31. František Makovička z Mor. Budějovic.

1929

1. Jaroslav Beneš z Nového Města na Mor., 2. Václav Čermák z Města Žďáru, 3. Antonín Dřevíkovský z Velkého Meziříčí, 4. Božena Jalušková z Města Žďáru, 5. Božena Jobánková z Mirošova, 6. Kamil Klimeš z Jimramova, 7. Františka Kociánová z Dolních Hamrů, 8. Václav Letovský z Města Žďáru, 9. František Mikeš z Radňovic, 10. Anežka Minářová z Města Žďáru, 11. Ludmila Procházková z Brna, 12. Augusta Ptáčková z Nového Města na Mor., 13. Helena Sošková z Řečice, 14. František Starý z Radňovic, 15. Bohumil Svoboda ze Zámku Žďáru, 16. Alois Šedý z Dlouhého, 17. František Škapa z Řečice, 18. Adolf Šustaček z Březí, 19. Miloš Vlček z Nové Vsi u Tišnova, 20. Josef Zábřž z Města Žďáru.

1930

1. Josef Dvořák z Radňovic, 2. Josef Havlík z Fryšavy, 3. Leopold Havlík z Vídně, 4. Karel Jelínek z Nového Města na Mor., 5. Lumila Klevetová z Olešné, 6. Helena Kostková z Města Žďáru, 7. Albína Košíková ze Slavkovic, 8. Karel Kovář z Města Žďáru, 9. Zdeněk Kožnárek z Křižanova, 10. František Krauer z Vídně, 11. František Kříž z Rad. Svatky, 12. Jaromír Kříž z Rad. Svatky, 13. Rudolf Kunc z Nového Města na Mor., 14. František Lopaur ze Tří Studní, 15. Bohumil Miča z Bohdalce, 16. Rudolf Puchýř z Nového Města na Mor., 17. Dobroslava Sedláková z Horní Bobrové, 18. Anna Skalníková z Nového Města na Mor., 19. Antonín Staněk z Budče, 20. František Šandera z Veselíčka, 21. Josef Škop ze Lhotky, 22. Jarmila Švandová z Nového Města na Mor., 23. Marie Tichánková z Brna, 24. Jarmila Vápeníková z Křidel, 25. Jaroslav Vencálek z Rad. Svatky, 26. Ladislav Veselý z Nového Města na Mor., 27. Adolf Zobač ze Lhoty.

1931

1. Rudolf Buchtela z Koruny, 2. Ludmila Čejková z Nového Města na Mor., 3. František Frendlovský z Města Žďáru, 4. Miroslav Havlíček z Nového Města na Mor., 5. Zdeňka Chlubnová z Újezda, 6. Stanislav Jindra ze Světnova, 7. Josef Jínek z Nového Města na Mor., 8. Břetislav Juda z Jam, 9. Jan Kocián z Podolí, 10. Irena Krepsová z Místku, 11. Bohdan Lacina z Německého, 12. Miroslav Mazel z Dolní Rozsíčky, 13. František Mička z Řečice, 14. Marie Mikulová z Nového Města na Mor., 15. Miloš Pavlíček z Nového Města na Mor., 16. Miloš Slonek z Daňkovic, 17. Stanislav Svoboda ze Zubří, 18. Josef Šír z Rad. Svatky, 19. Karel Švoma z Veselíčka, 20. Marie Vlčková z Nového Města na Mor., 21. Josef Vykutl z Olešné, 22. Josef Beneš z Vídně, 23. Bohuslav Holemář z Města Žďáru, 24. Jarmila Málková z Nového Města na Mor., 25. Stanislav Novotný z Nového Města na Mor.

1932

1. Jarmila Adamová z Nového Města na Mor., 2. Stanislav Dvořák z Březí, 3. Miroslav Hošpes z Jimramova, 4. Růžena Kocianová z Dolních Hamrů, 5. Josef Maděra z Německého, 6. Ludvík Materna z Vysokého, 7. Jan Matuška ze Lhoty, 8. Hubert Mazel ze Zvole, 9. Vladimír Mikeš z Radňovic, 10. Helena Německá z Nového Města na Mor., 11. Marie Padalíková z Nového Města na Mor., 12. Filip Pánek z Nového Města na Mor., 13. Zdeněk Pavlíček z Nového Města na Mor., 14. Ladislav Pelikán, 15. Hedvika Poslušná z Nového Města na Mor., 16. Jiří Pospíšil z Města Žďáru, 17. Ladislav Smejkal z Města Žďáru, 18. Oldřich Šír z Rokytina, 19. Josefa Šínová z Nového Města na Mor., 20. Jarmila Tomanová ze Slavkovic, 21. Vilma Trefulková z Borovnice, 22. Aleš Vápeník z Křídle, 23. Eduard Vencelides z Města Žďáru, 24. František Bureš z Jimramova (externista), 25. Josef Brož ze Lhotky, 26. Marie Drdlová z Nového Města na Mor., 27. Evžen Novotný z Města Žďáru, 28. Anežka Zahradníková z Nového Města na Mor., 29. František Zdražil z Olešné, 30. Jan Juráček z Vojtěchova, 31. Ladislav Mička z Hlinného.

1933

1. Miloslav Bartoň z Nového Města na Mor., 2. Jan Bláha z Radňovic, 3. Karel Cacek z Lísek u Jimramova, 4. Aleš Částek z Nového Města na Mor., 5. Bedřich Dobrovolný z Poděšína, 6. František Filla z Velkého Meziříčí, 7. František Jeníček z Vratkova, 8. Slavomír Jirsa z Města Žďáru, 9. Vlastimil Juda z Jam, 10. Věra Kalášková ze Lhotky, 11. Jan Klíma z Obyčtova, 12. Adolf Macek z Nového Města na Mor., 13. Jaroslav Macek z Nového Města na Mor., 14. Božena Mašková z Bystřice pod Hostýnem, 15. Marie Neumannová z Jihlavy, 16. Jan Neužil z Mrákotína, 17. Františka Německá z Nového Města na Mor., 18. Alois Pekárek z Radešinské Svatky, 19. František Pohanka z Nového Města na Mor., 20. Marie Poslušná z Nového Města na Mor., 21. Josef Sláma z Počíttek, 22. František Sobotka z Bobruvky, 23. Helena Visnerová z Jimramova, 24. František Zajíček z Radňovic, 25. František Černý z Újezda, 26. Josef Musil z Poděšína, 27. Josef Svatoň z Veselíčka, 28. Jan Šmarda z Tišnova.

1934

1. Marie Buchtelová z Nového Města na Mor., 2. Stanislav Bulánek z Nového Města na Mor., 3. Vladislav Částek z Nového Města na Mor., 4. František Čermák z Jimramova, 5. Jan Frendlovský z Města Žďáru, 6. Ivan Klimeš z Bobrové, 7. Josef Kolář z Kochanova, 8. Marie Kožíšková z Bystřice nad Pern., 9. Karel Linhart z Havlíčkova Brodu, 10. Jaroslav Materna z Vysokého, 11. Marie Mikulková z Nového Města na Mor., 12. Jaroslav Menšík z Víru, 13. Oldřich Pecolt z Města Žďáru, 14. Marta Plevová z Radňovic, 15. Věra Stará z Olešné, 16. Anděla Svobodová, 17. Josef Šebek z Nového Města na Mor., 18. Františka Šolínová ze Zubří, 19. Josef Tlustoš ze Světnova, 20. Stanislav Vašák z Březiny, 21. Josef Vlaček z Olešné.

1935

1. Richard Bílý z Dolní Bobrové, 2. Egbert Čápek z Líšné, 3. Benedikt Čejka z Velké Bíteše, 4. Růžena Černá z Města Žďáru, 5. Stanislav David z Nezamyslic, 6. Alois Dvořák z Nové Vsi, 7. Josef Chromý z Ostrova nad Oslavou,

8. Jiřina Jandáková z Města Žďáru, 9. Josef Juda z Jam, 10. Stanislav Juda z Nového Města na Mor., 11. Miroslav Laštovička z Javorníku, 12. Jan Nevřkla z Rousměrova, 13. Václav Pekárek z Radešinské Svatky, 14. Blažena Petrová z Petrovic, 15. Stanislav Podloucký z Veselíčka, 16. Stanislav Skryja z Hodiškova, 17. Bohuslava Sošková z Nového Města na Mor., 18. Bohuslav Staněk z Bohdalce, 19. Ludmila Stará z Olešné, 20. Bohuslav Svoboda z Dolních Hamrů, 21. František Šafář z Radňovic, 22. Libuše Totušková z Věštína, 23. Jindřich Valenta z Počíttek, 24. František Havel z České Třebové, 25. Bohumil Janda z Moravské Třebové, 26. Zdeněk Šedivý z Jimramova, 27. Miroslav Hošek z Rajhradu.

1936

1. Miroslav Blažek z Mirošova, 2. Jarmila Danihelová z Města Žďáru, 3. Věra Dostálová z Nového Města na Mor., 4. Adolf Drdla z Nového Města na Mor., 5. Jaroslav Drdla z Nového Města na Mor., 6. František Hladík z Telečkova, 7. Miroslav Holub z Města Žďáru, 8. Václav Horký z Řečice, 9. Adolf Hudeček z Jam, 10. Miroslav Chromý z Ostrova nad Oslavou, 11. Vilém Jiráček z Velké Bíteše, 12. Josef Kaňka z Olešínky, 13. Růžena Kotíková z Bohdalce, 14. Stanislav Kříž z Radešinské Svatky, 15. Anna Kubíková z Města Žďáru, 16. Rudolf Kunstmüller z Jiřkovice, 17. Milada Laxerová z Řečice, 18. Marie Mašková z Města Žďáru, 19. Stanislav Mička z Řečice, 20. Elma Müllerová z Nového Města na Mor., 21. František Peňáz z Petrovic, 22. Marta Pohanková z Nového Města na Mor., 23. Josef Růžička z Řečice, 24. Věra Satoriová z Nového Města na Mor., 25. Marie Smutková z Horní Bobrové, 26. Stanislav Starý z Petrovic, 27. Marie Stejskalová z Města Žďáru, 28. František Straka z Újezda, 29. Miloš Šandera z Nového Města na Mor., 30. František Šustáček z Řečice, 31. Vlasta Wurzelová z Nového Města na Mor., 32. Václav Jiřikovský z Brna, 33. Bohumil Puchýř z Nového Města na Mor., 34. Vladimír Svoboda z Nedvědice.

1937

1. Anastazie Andělová ze Světnova, 2. Miroslav Brázda z Nového Města, 3. Růžena Gregorová z Nového Města na Mor., 4. Josef Havíř z Pivonic, 5. Květoslav Hošek z Naloučan, 6. Vladimír Hošpes z Nového Města na Mor., 7. Aurelie Janovská z Nového Města na Mor., 8. Vladimír Kubát z Města Žďáru, 9. Josef Koudela z Nového Města na Mor., 10. Rostislav Kubík z Nového Města na Mor., 11. Bohumil Kučera z Olešné, 12. Lidmila Peňázová z Horní Bobrové, 13. Božena Pohanková z Nové Vsi, 14. Marie Procházková z Nového Města na Mor., 15. Miroslav Sobotka z Hamrů, 16. Antonie Stará z Olešné, 17. Vilém Šešulka z Krucemburku, 18. Miroslav Španěl z Nového Města na Mor., 19. Rudolf Švejda z Vidně, 20. Emilie Vlčková ze Zámku Žďáru.

1938

1. Viktor Beneš z Nového Města na Mor., 2. Josef Bukáček z Cikháje, 3. Jiří Dobiáš z Brna, 4. Václav Drdla z Nového Města na Mor., 5. František Hančík z Německého, 6. Marie Havlíčková z Jam, 7. Jaroslava Horáková z Města Žďáru, 8. Zdeňka Chalupová z Matějova, p. Nové Veselí, 9. Bohumír Kocián z Dolní Bobrové, 10. Stanislav Kocian z Města Žďáru, 11. Ladislav Kosek z Kadova, 12. Jan Koudela z Ostrova, 13. Josef Krejčí z Řečice, 14. Blažena Kuncová z Nového Města na Mor., 15. Stanislav Málek ze Sklenného, 16. Jaro-

mír Mrkos z Kadova, 17. Petr Peňáz z Petrovic, 18. Božena Pokorná z Horní Bobrové, 19. Dagmar Romanová z Nového Města na Mor., 20. Marie Salajková z Tišnova, 21. Jaroslav Slonek z Nového Města na Mor., 22. Josef Smutka z Horní Bobrové, 23. Ladislav Stehlík z Radešinské Svatky, 24. Františka Stará z Petrovic, 25. Jiřina Svobodová z Dolní Bobrové, 26. Miroslav Sustáček z Města Žďáru, 27. Anna Švejdová z Města Žďáru, 28. Antonín Trnka z Dolní Bobrové, 29. Alžběta Trnková z Dolní Bobrové, 30. Břetislav Wurzel z Nového Města na Mor., 31. Miroslav Žváček z Radešinské Svatky, 32. Bohumír Pustka, 33. Bohuslav Votruba, 34. Oskar Černý.

1939

1. Antonín Ambrož z Města Žďáru, 2. Božena Bedrníčková z Nového Města, 3. Vladimír Bukovský z Nového Města na Mor., 4. Vladislav Čížek z Města Žďáru, 5. Miroslav Dvořák z Nového Města na Mor., 6. Marta Grünwaldová z Města Žďáru, 7. Vladimír Hájek z Nového Města na Mor., 8. Marie Häuslerová z Nového Města na Mor., 9. Karel Hejno z Nového Města, 10. Irena Hušáková z Radešína, 11. Jiří Indra z Nového Města na Mor., 12. Jan Janda z Mirošova, 13. Aloisie Kalábová z Řečice, 14. Josefa Kalasová z Radňovic, 15. Arnošt Kopřiva z Nového Města na Mor., 16. František Kozel z Německého, 17. Miloslav Mífek z Nového Města na Mor., 18. Oldřich Paleček z Nového Města na Mor., 19. Josef Pohanka z Města Žďáru, 20. Bohuslav Pokorný ze Zubří, 21. Vlasta Procházková z Nového Města na Mor., 22. Vlasta Smejkalová z Nového Města na Mor., 23. Josef Strejček ze Sklenného, 24. Filip Strnad z Veselíčka, 25. Josef Svatoň z Jam, 26. Václav Šandera z Radešinské Svatky, 27. Václav Škarda z Rokytina, 28. Heřman Štastný z Nového Města na Mor., 29. Jaroslav Trojáněk z Města, 30. Mírko Tulis z Nového Města na Mor., 31. Karel Vejrosta z Dolní Bobrové, 32. Josef Vít z Deblína.

1940

1. Zdeněk Částek z Nového Města na Mor., 2. Zdenka Černá z Města Žďáru, 3. Karel Fröhlich z Moravce, 4. Václav Hlávka z Města Žďáru, 5. František Holemář z Města Žďáru, 6. František Jaroš z Obyčtova, 7. Přemysl Kubík z Nového Města na Mor., 8. Jan Mašek z Bystřice pod Host., 9. Miloš Messenský z Nového Města na Mor., 10. Soňa Mrkvičková z Nového Města na Mor., 11. Oldřich Mičán z Tišnova, 12. Zdenka Novotná z Nového Města na Mor., 13. Věra Palečková z Podolí, 14. Helena Petrová z Nového Města na Mor., 15. Jaroslav Pohanka z Nové Vsi, 16. Josef Šablík ze Světlava, 17. Josef Smetana z Fryšavy pod Žakovou horou, 18. Jaromír Sochor z Kralic, 19. Božena Šachová z Nového Města na Mor., 20. Jaroslav Šandera z Veselíčka, 21. František Šikl z Města Žďáru, 22. Karel Štipl z Nového Města na Mor., 23. Božena Tatičková z Petrovic, 24. Vlastimil Večeřa z Nového Veselí, 25. Jiří Vomela z Nového Města na Mor., 26. Ludvík Zdražil z Nové Vsi, 27. Jaromír Horák z Budče, 28. Libuše Jarošová z Nového Města na Mor., 29. Jaroslav Jeřábek ze Slavkovic, 30. Stanislav Kopřiva z Nového Města na Mor., 31. Lubomír Kreps z Nového Města na Mor., 32. Bohuslav Marek ze Sazomína, 33. Oldřich Mička z Nového Města na Mor., 34. František Nevrla z Hodiškova, 35. Jaroslav Ondráček ze Slavkovic, 36. Petr Pejchal z Nového Města na Mor., 37. Libuše Slonková z Nového Města na Mor., 38. Josef Sochor z Jam, 39. Miroslav Sommer z Nového Města na Mor., 40. František Suchý z Města Žďáru, 41. Jiří

Šebek z Nového Města na Mor., 42. Marie Šlerková z Města Žďáru, 43. Josef Štefáček z Maršovic, 44. Hana Turnovská z Prahy, 45. Františka Vaňková z Města Žďáru, 46. Vlasta Veselá z Města Žďáru, 47. Josef Zezula ze Ždánic, 48. Stanislav Kvapil z Hodonína, 49. Jaromír Eichler z Města Žďáru, 50. Karel Götz z Města Žďáru, 51. Miroslava Grünwaldová z Města Žďáru, 52. Břetislav Hobza z Města Žďáru.

1941

1. Františka Augustínová ze Slavkovic, 2. Jana Balková z Prahy - Vršovic, 3. Jaroslav Bartošovský z Nového Města na Mor., 4. Eduard Bayerle z Nového Města na Mor., 5. Jiřina Bláhová z Horní Bobrové, 6. Jaroslav Bukáček z Dvořiště, 7. Jan Čech z Města Žďáru, 8. Bedřich Čumpl z Bystřice nad Pern., 9. Zdeněk Dvořák z Nového Města na Mor., 10. Ludmila Fleková z Dvořiště, 11. Karel Götz z Nového Města na Mor., 12. František Hlávka z Města Žďáru, 13. Bohumil Hutař z Bystřice nad Pern., 14. Anna Chmelová z Nového Města na Mor., 15. Mohor Janke z Bystřice nad Pern., 16. Milan Jelínek z Nového Města na Mor., 17. Dušan Jireček z Nového Města na Mor., 18. Antonín Knížek z Milov-Německé, 19. Anna Kociánová z Nového Města na Mor., 20. Josef Kostelenec z Veselíčka, 21. Věra Kravková z Města Žďáru, 22. Bohumil Křivánek z Města Žďáru, 23. Josef Kunc z Nového Města na Mor., 24. Antonín Mastný ze Zámku Žďáru, 25. Emanuel Mička z Řečice, 26. Libuše Nováková z Bystřice nad Pern., 27. Oldřich Pekárek z Řečice, 28. Karel Procházka z Bystrého u Poličky, 29. Vladimír Procházka z Nového Města na Mor., 30. Blanka Romanová z Nového Města na Mor., 31. Jarmila Svítlová z Nového Města na Mor., 32. Marie Španělová z Nového Města na Mor., 33. Helena Trnková z Dolní Bobrové, 34. Libuše Vaculíková z Brna, 35. Stanislav Vítek z Řečice, 36. Miloslav Žák z Petrovic, 37. Jaroslav Lev z Lysic, 38. Marie Jerglová z Brna.

1942

Abiturienti a).

1. Josef Břeněk z Mělkovic, 2. Josef Dočekal z Veselíčka, 3. Hubert Dostál z Olešné, 4. Jaromír Dudek z Dlouhého, 5. Karel Dvořák z Nového Města na Mor., 6. Milada Fialová z Nového Města na Mor., 7. Božena Fleková z Dvořiště, 8. Josef Grošov ze Tří Studní, 9. Pavel Havránek z Řečice, 10. Jaroslav Havlík z Rokytina, 11. Milena Hejnová z Nového Města na Mor., 12. Bohumil Horníček z Divišova, 13. Svatopluk Jaroš z Nového Města, 14. Bohumil Jůda z Hlinného, 15. Miroslav Just z Chudobína, 16. Emil Kampas z Ostrova, 17. František Kondrát z Jam, 18. František Koudela z Fryšavy, 19. Božena Koudelová z Nového Města na Mor., 20. Miloš Kreps z Nového Města na Mor., 21. Věna Kubíková z Nového Města na Mor., 22. Jan Leskour ze Lhoty, 23. Emanuel Mička z Řečice, 24. František Lukáš ze Lhoty, 25. Josef Slavíček z Kuklíku, 26. Josef Sobotka ze Žďáru, 27. Vlastimil Vondra z Chlumu.

Třída b).

1. Jaroslav Dvořáček z Nového Města na Mor., 2. Miroslav Hájek z Nového Města na Mor., 3. Vlasta Hájková z Nového Města na Mor., 4. Pavel Jindra z Maršovic, 5. František Král z Hlinného, 6. Stanislav Krejčí z Řečice, 7. La-

dislav Levý z Města Žďáru, 8. František Mazánek z Bohdalce, 9. Vladimír Michal ze Slavkovic, 10. Josef Nedoma z Bohdalce, 11. Blanka Padalíková z Nového Města na Mor., 12. Josef Petr z Nového Města na Mor., 13. Rudolf Řádek z Dlouhého-Zátoky, 14. Jan Řetický z Města Žďáru, 15. Josef Sláma z Krátké, 16. František Sochor z Nového Města na Mor., 17. Milena Staňková z Brna, 18. Miloslava Stará z Olešné, 19. Jiří Štohandl z Horní Bobrové, 20. Miroslav Štourač z Bystřice nad Pern., 21. Antonín Tomášek z Rozsoch, 22. Ivo Tulis z Nového Města na Mor., 23. Ludvík Zavadil z Nového Města na Mor., 24. Věra Zezuláková z Nového Města na Mor., 25. Marta Žáková z Jiřikovic.

1944

1. Bohuslav Antoš z Města Žďáru, 2. Jaroslav Beneš z Budče, 3. Stanislav Brož z Bystřice nad Pern., 4. Jiří Brožek z Bystřice nad Pern., 5. Ladislav Hnát z Bystřice nad Pern., 6. Emil Janke z Bystřice nad Pern., 7. Lubor Jelínek z Nového Města na Mor., 8. Pavel Kocián z Nového Města na Mor., 9. Adolf Kotouček z Nového Města na Mor., 10. Liběna Kubíková z Nového Města na Mor., 11. Olga Lacinová z Nového Města na Mor., 12. František Laštovička z Koníkovy, 13. Marie Lukšů z Města Žďáru, 14. Pavel Petr z Radňovic, 15. Marie Pohanková z Radňovic, 16. Karel Pokorný z Nového Města na Mor., 17. Alois Rolínek z Radešínské Svatky, 18. Bedřich Rous z Dolní Bobrové, 19. Antonín Smažil z Horní Bobrové, 20. Arnošt Svatoň z Jam, 21. Josef Šandera z Radešínské Svatky, 22. Josef Šír z Nového Města na Mor., 23. Jiří Tengler z Města Žďáru, 24. Alois Trnka z Dolní Bobrové, 25. Miloslav Veselý z Bobrůvky, 26. Olga Vorlíčková z Nového Města na Moravě, 27. Jaroslav Boušek ze Věříště, 28. Josef Holemář z Jam, 29. Věra Dvořáková z Nového Města na Mor., 30. Antonín Kašpárek z Horní Bobrové, 31. Eliška Hrbotická z Nového Města na Mor., 32. Vlasta Weinlichová z Nového Města na Mor.

JUBILEJNÍ SBORNÍK

k 50. výročí založení
REÁLNÉHO GYMNASIA
V NOVÉM MĚSTĚ NA MORAVĚ

*

k 25. leté činnosti
akademického spolku
HORÁK
V NOVÉM MĚSTĚ NA MORAVĚ

A

K VŠEABITURIENTSKÉMU SJEZDU 1947

nákladem spolku akademiků
HORÁK
v Novém Městě na Moravě

v roce 1947

uspořádal redakční kruh:
ING C ZDENĚK ČÁSTEK
RUDOLF PUCHÝŘ
RNC JIŘÍ ŠEBEK
INGC MIRKO TULIS
FRANTIŠEK VAŠÍK

redakční uspořádání a vypracování
II. dílu jubilejního sborníku
PROF. JOSEF MIKULEC

frontispice BOHDAN LACINA

obálka a grafická úprava JIŘÍ ŠEBEK

vytiskla knihtiskárna ANT. OKÁČ v Brně-Král. Poli

›Kabra‹

KAREL BRADY

velkoobchod

Nové Město na Moravě

poslouží všem.

Strojní pletárna

GUSTAV SUCHÝ

Nové Město na Moravě

dodá veškeré druhy pleteného, vlně-

ného, bavlněného a hedvábného zboží.

Visací zámky,
nábytkové kování,
zahradní nářadí,
zednické náčiní,
rybářské potřeby,
kovové lyžařské hole
se značkou

JARO J. ROUSEK

kovoprůmysl - rybářský sport

ZÁMEK ŽDÁR

Špilár

F. ŠPILAR

továrna, lisované zboží z kovu

Zámek Žďár - Morava

Příjemný pobyt najdete

v hotelu

JAN MUSIL

v Novém Městě na Moravě, Masarykova.

Jedinečná dovolená na Horácku

v hotelu - na koupališti

RÝDLOV

v Německém

u Nového Města na Moravě.

JAN KADLEC a spol.

parní pila, tírna a obchod lnem

Nové Město na Moravě

J. BOH. ČÁSTEK
umělecko-průmyslové kovodílny

Nové Město na Mor.

Turecké mlýnky,
mocca soupravy,
orientální tepané zboží.

KAMENOSOCHAŘSTVÍ

BRATŘÍ KRAVKOVÝCH

MĚSTO ŽDÁR

provádí práce hřbitovní a umělecké.

HOSPODÁŘSKÉ DRUŽSTVO

NOVÉ MĚSTO NA MORAVĚ TEL. č. 13.

Fotografie

SRNSKÝ

•Nové Město na Moravě.

Robert Slovák,

řezník a uzenář

Nové Město na Moravě.

MOŘIC SKUTECKÝ,

výroba likérů a sodovkárna

Nové Město na Moravě.

Hotel

NĚMECKÝ

Nové Město na Moravě, tel. č. 14.

ALOIS JOUKL,

koloniál, střelivo, lovecké a rybářské potřeby

Nové Město na Moravě, tel. č. 77.

Sporthotel Nové Město na Moravě

Telefon čís. 12.

VÁCLAV URBAN

Při návštěvě našeho města najdete velký výběr
pohlednic a papírnictví

Vydavatelského družstva v Novém Městě na Moravě.

Vilém Jobánek,

moto-velo, šicí a psací stroje

Nové Město na Moravě.

RICHARD KRABEC,

Drogerie - foto - barvy

Nové Město na Moravě, u pošty, tel. č. 114.

Benzin — nafta — oleje.

Alois Honzl

ovoce — zelenina — lihoviny

Nové Město na Moravě.

Obědy — snídaně — večere

Hotel-Panský dům

Nové Město na Moravě.

Ludvík Němec, hoteliér, telefon č. 3

Jan Prášil,

porculán — sklo — nádobí

Nové Město na Moravě.

Rolnické mlékařské družstvo pro Město Žďár a okolí

zapsané společenstvo s ručením obmezeným.

Sklad kvalitní obuvi

Hubert Křestán

Město Žďár.

JAN TOMAN,

knihkupectví - knihtiskárna

MĚSTO ŽĎÁR

Drogerie

Jaroslav Pecina

maj. E. Nechuta

Město Žďár na Moravě.

Jan Řezáč

Drogerie

Foto - parfumerie.

Do každé rodiny - od Pálky hodiny

Albert Pálka

hodinářství v Novém Městě na Moravě.

Látky - prádlo - hedvábí dobře nakoupíte u firmy

František Šebek

Nové Město na Moravě.

Hodiny — přijímače — jízdní kola — šicí stroje

radiozávod - hodinářství *Stanislav Šic,*

Nové Město na Moravě.

Spořitelna Nové Město na Moravě

nabízí své peněžní služby,

levné zápůjčky - bezpečné vklady.

Jindřich Janovský

řezník a uzenář

Nové Město na Moravě tel. 49

Dámský a pánský kadeřnický salon

JOSEF SOKOLÍČEK

odborné divadelní maskování.

Květiny - svatební kytice - věnce

Andrlíkovo zahradnictví

Nové Město na Moravě, Malá ul. 105.

FRANTIŠEK LEOPOLD

obchod koloniální a kuchyňské potřeby

Zámek Žďár.

Hospodářská záložna v Novém Městě na Moravě

nabízí Vám své peněžní služby.

Pneumatiky - opravy

JAKUB ŠANDERA

Nové Město na Moravě.

František Chaloupka

zvěrokleštič

Nové Město na Moravě 521.

Přijímače »Klasik« - 5.440 Kčs bez poukazu

Antonín Budín,

Nové Město na Moravě, tel. č. 64.

Ruční obuv všech druhů vyrábí

Metoděj Kotovic,

obuvnictví

Nové Město na Moravě.

FOTO - VILDA FRENDL

Město Žďár.

Navštivte naši restauraci

u Veselých

Město Žďár.

JOSEF ŽENATÝ,

pekařství

Nové Město na Moravě

Dřevoobráběcí stroje

FRANT. ČEPEK

strojírna

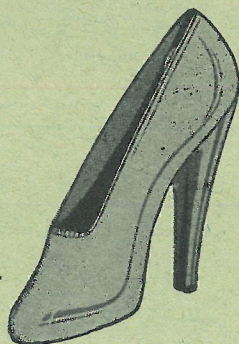
Nové Město na Moravě

Továrna kvalitní obuvi vycházkové
a letních sandálů

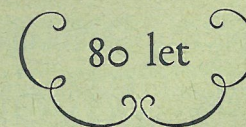
B. a V. ZELENÝ

MĚSTO ŽĎÁR

detailní prodejny: Město Žďár
a Příbyslav.

1867

1947.

JOSEF POHANKA

hospodářské dřevoobráběcí stroje - instalace vodovodů
Město Žďár telefon 60.

Denně čerstvé uzenářské výrobky
nejlepší jakosti obdržíte u firmy

LADISLAV ČEJKA

řeznictví a uzenářství
Město Žďár, náměstí 65.

LADISLAV ZOBAČ

malířství a natěračství

Nové Město na Moravě

Pohřby-převozy-exhumace provádí
pohřební ústav

Metoděj Jelínek

Nové Město na Moravě tel. 57.

Jemné pečivo - čokoláda

František Javorský

cukrárna

Nové Město na Moravě tel. 112.

Bonbony.

Josefa a Jan Trojanovi

obchod střížným, módním a galanterním
zbožím

Nové Město na Moravě

M. ROHLÍK - A. CHROUST

speciální výroba lyží a lyžařských potřeb

Nové Město na Moravě.

IRENA CHALUPOVÁ

módní závod

Nové Město na Moravě